

РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА

**Влада на Република Северна Македонија
Секретаријат за европски прашања**

**СТРАТЕШКИ ПЛАН
ЗА ПЕРИОДОТ 2023-2025 година**

март 2023

Содржина

1.1 Вовед.....	6
1.2 Анализа на состојба.....	7
1.3 Мисија.....	10
1.4 Визија.....	10
1.5 Принципи, вредности и начела.....	10
1.6. Задачи и обврски.....	11
1.7 Специфичност.....	12
1.8 Структура	12
1.9 Односи со органите во состав.....	15
1.10 Приоритети и цели.....	15
1.11 Осврт на постигнати резултати од претходните години (2021).....	17
1.12 Програми.....	40
2. Влијанија врз човечките ресурси.....	65
3. Принципи на правична застапеност.....	66
4. Принцип на еднакви можности на жените и мажите.....	66
5. Развивање на заедничките функции.....	66
6. Ризици на ниво на стратешки план.....	68
7.Ризици на ниво на програми.....	68

Почитувани,

Задоволство ми е да ви го претставам Стратешкиот план на Секретаријатот за европски прашања (СЕП) 2023-2025 година, кој според усвоената Одлука за воспоставување на структура за преговори за пристапување на Република Северна Македонија во Европската Унија, претставува главно координативно тело за преговарачкиот процес во Северна Македонија.

Со овој план настојваме да придонесеме во информирањето на јавноста за работата и плановите на СЕП и да обезбедиме разбирање и приближување на преговарачкиот процес, како и поддршка за остварувањето на стратешката цел на нашата држава – членство во Европската Унија,

Стратешкиот план е основен тригодишен развоен план на Секретаријатот за европски прашања. Тој е реално спроведлив и е основа за транспарентност и отчетност. Во него се содржани приоритетите и стратешките цели на СЕП, конзистентни со стратешките приоритети и цели на Владата.

Нашата визија за интеграција на Република Северна Македонија во Европската Унија претпоставува темелни политички и економски реформи и долгорочни напори за создавање на европско демократско општество. За спроведување на овие сериозни реформи, потребна е силна одлучност, посветеност, политичка волја и напорна работа на сите општествени чинители. Конечно по многу години во процесот, континуирана имплементација на реформите и усогласување на законодавството, успеавме да постигнеме напредок кој ни ги отвора вратите за влез во новата фаза од нашите односи со ЕУ, почеток на пристапните преговори.

Фазата која ни претстои бара уште позасилен ангажман од Владата, но и од целокупното општество, бидејќи ова е процес во кој секој еден од нас треба да даде свој придонес. При подготовката на Стратешкиот план, темелно ги анализиравме и внатрешните и надворешните предизвици, ги оценивме нашите капацитети, ја утврдивме нашата позиција и ги поставивме следните приоритети:

- Цврсто чекориме кон Европската Унија. На 19 јули 2022 година, ја одржавме првата Меѓувладина конференција која ја означува последната етапа од нашиот пат кон полноправно членство во Европската Унија – што е наша стратешка определба од самото осамостојување на земјата.
- На 15 септември го започнавме скрининг процесот кој ни ја дава сликата за сè што треба да направиме во годините што следат со цел да го спроведеме реформите од ЕУ агендата. Тука мислам на усогласувањето со европското право и стандарди, но и на градењето на административните капацитети и ефикасно спроведување на усогласеното законодавство.
- Темелно ги подготвуваме нашите координативни и оперативни структури за водење на преговорите. Нашата заложба и намера е да обезбедиме квалитетна и ефикасна структура која ќе може да се носи со предизвиците од преговарачкиот процес, на инклузивен и транспарентен начин со сите засегнати страни, кои можат да придонесат во процесот.
- Продолжуваме со исполнувањето на активностите предвидени со Планот за итните реформски приоритети кои се дел од Програмата за работа на Владата 2020-2024, како и од забелешките и препораките добиени во извештаите на групата високи експерти, препораките од средбите на високо ниво со претставниците на институциите на ЕУ, извештаите за напредокот на Република Северна Македонија, како и препораките од работните тела на ССА и оценските мисии.
- Продолжуваме со натамошна координација на европските фондови и јакнење на капацитетите за успешно користење и спроведување на проектите и во таа насока продолжуваме засилено во спроведувањето на проектот за зајакнување на оперативната рамка и институционалниот капацитет за стратешко планирање,

програмирање и евалуација на влијанието на фондовите на ЕУ во рамките на ИПА и со тоа подобрување на капацитетот на државата за искористување на ИПА фондовите. Посебно внимание посветуваме на комуникација со јавноста за придобивките од користењето на ЕУ фондовите и создавање услови за одредени интересни групи од македонската јавност (институции, НВО, бизнис оператори, општини и универзитети) за учество во Програмите и Агенциите на Унијата. Преку Центарот за обука на СЕП спроведуваме посебно дизајнирани програми со цел да ги адресираме утврдените потреби.

- Продолжуваме со континуираната подготовка, спроведување и следење на Националната програма за усвојување на законодавството на Европската Унија (НПАА), која претставува сеопфатен среднорочен стратешки и програмски документ. Ќе направиме пресек на сработеното досега, ќе ги утврдиме слабостите и ќе продолжиме да работиме на аналитичкиот преглед на законодавството на Европската Унија, во насока на подготовка на поквалитетни анализи во текот на билатералниот скрининг и отворање на поглавјата за пристапни преговори.
- Ќе ги промовираме европските демократски вредности и практично ќе ги примениме во градењето на демократијата, транспарентноста, слободата на изразување, толеранцијата, дијалогот и соработката со граѓанскиот сектор, академската заедница, синдикатите, стопанските комори, медиумите и Парламентот.
- Активно соработуваме во регионот, ќе ја унапредуваме регионалната соработка и ќе ги негуваме и развиваме добрососедските односи. Ќе се соочиме со заедничките предизвици и заеднички ќе ги решаваме.
- Планираме нова Стратегија за информирање и комуникација со јавноста, со понуда на нови содржини и настани. Значително ќе ги зајакнеме нашите информатички системи. Ќе ја збогатиме понудата на информации на нашата веб-страница, поврзани со текот на пристапните преговори и ќе понудиме интерактивна платформа за дијалог со јавноста.

Иако Секретаријатот за европски прашања е мотор на процесот на пристапување во Европската Унија, тој не ни припаѓа само нам, туку е на сите нас и за сите граѓани на Република Северна Македонија.

Верувам, дека, со реализацијата на овој Стратешки план, како одговорна држава пред своите граѓани, ќе продолжиме да се движиме во вистинска насока, која води кон стабилност, просперитет и развој. Пред нас е период во кој ќе треба сите да се посветиме на европската реформска агенда, на успешно заокружување на скрининг процесот, и најважно на исполнување на обврските за продолжување на преговорите со ЕУ. Показател на успешност ќе биде брзиот напредок на нашата земја и полноправно членство во европското семејство.

Нека ни е со успех!

М-р Бојан Маричиќ

Заменик претседател на Владата
задолжен за европски прашања

АКРОНИМИ

ДЕУ	Делегација на Европска Унија
ДИС	Децентрализиран систем за имплементација на Инструментот за претпристапна помош
ДС	Државен советник
ДСек	Државен секретар
ДМС	Систем за управување со документи во државната управа(Документ менаџмент систем)
ДЗР	Државен завод за ревизија
ДКП	Дипломатско конзуларни претставништва
ЕК	Европска комисија
ЕУ	Европска Унија
ИПАМК	ИПА Мониторинг комитет
ЗПВЕУ	Заменик на претседателот на Владата задолжен за Европски прашања
ИПА	Инструмент за претпристапна помош (Instrument for Pre-accession Assistance)
ИТ	Информатичка технологија
МНР	Министерство за надворешни работи
МК Мисија	Постојана Мисија на Република Северна Македонија во Европската Унија
МИПД	Повеќегодишен индикативен програмски документ (Multi-Annual Indicative Planning Document)
МИФФ	Повеќегодишна индикативна финансиска рамка (Multi-Annual Indicative Financial Framework)
НВО	Невладини организации
ЕРП	Програма за економски реформи
НИПАК	Национален ИПА координатор
НПАА	Национална програма за усвојување на правото на Европска Унија (National programme for the adoption of the acquis communautaire)
НСЕИ	Национален совет за европски интеграции
НФ	Национален фонд (National Fund)
ОУЧР	Одделение за управување со човечки ресурси
ОВР	Одделение за внатрешна ревизија
ОИСС	Одделение за информации и софтверски системи
ООЈ	Одделение за односи со јавноста
ПЕП	Претпристапна економска програма
ПАРИРП	План на активности за реализација на итни реформски приоритети
РКЕИ	Работен комитет за европска интеграција
СЕП	Секретаријат за европски прашања
СЗ	Секретаријат за законодавство
СИ	Сектор за интеграција
СИКТА	Сектор за информатичка и комуникациска технологија и архивско работење
СКСП	Сектор за координација на европски фондови и друга странска помош
СОРОЈ	Сектор за организациски работи и односи со јавноста
СОПР	Сектор за општи и правни работи
СПНВПЕУ	Сектор за подготовка на националната верзија на правото на ЕУ
ССППП	Сектор за стратешко планирање и поддршка на процесот на пристапување
СПО	Виш програмски службеник (Senior Programme Officer)
ССА	Спогодба за стабилизација и асоцијација
СФП	Сектор за финансиски прашања
ТАИБ	Прва компонента ИПА- Помош при транзиција и институционална надградба (Transition Assistance and Institution Building Component)
ЦФЦД	Секторот за централно финансирање и склучување договори; Сектор во рамките на Министерството за финансии
ISO	Меѓународната организација за стандарди (International Organization for Standardization)
ТАИЕХ	Техничка помош за размена на информации (Technical Assistance and Information Exchange)
РКЕИ	Работен комитет за европска интеграција
РИА	Regulatory Impact Assessment
АА	Агенција за администрација
ГД	Генерален директорат

1.1 ВОВЕД

Секретаријатот за европски прашања, заедно со сите учесници, во изминатите години постигна значителен напредок во процесот на европската интеграција. Кандидатскиот статус, визната либерализација, воспоставувањето на Пристапниот дијалог на високо ниво и напредокот во однос на реформската агенда во многу реформски области, одлуката за отпочнување на пристапните преговори се резултат на досегашната посветеност и работа.

Во изминатиот период успешно го поставивме и зајакнавме целокупниот систем за координација и поддршка на процесот:

- По кандидатскиот статус на Република Северна Македонија и десет последователни препораки за почеток на пристапните преговори, а имајќи ја предвид Одлуката на Советот на ЕУ за почеток на пристапните преговори донесена во март 2020 година заедно со ревидираната методологија за преговори, на 19 јули 2022 година Советот ја потврди Преговорачката рамка, а на 19 јули 2022 година се одржа Меѓувалдината конференција со што и формално започнаа пристапните преговори за полноправно членство во ЕУ.
- Имајќи ја предвид ревидираната методологија за пристапни преговори во септември 2022 година се донесе актите за преговарачката структура и започна процесот на операционализација на преговарачката структура и јакнење на административните капацитети за водење на преговорите.
- Континуирано спроведување на наодите и препораките од годишните извештаи на Европската комисија, вклучително и заклучоците од министерскиот дијалог за Програмата за економски реформи, заклучоците од редовните состаноци на телата на Спогодбата за стабилизација и асоцијација, извештаите од оценските мисии и консултациите со граѓанскиот сектор.
- Отпочнат и успешно спроведен процес на објаснувачки состаноци помеѓу Северна Македонија и Европската комисија за сите поглавја во периодот 2018/2019 година, а во 2022 се спроведе објаснувачки состаноци на кои се презентираа новото ЕУ законодавство во обласите и поглавјата од Кластерите Фундаментални вредности, Внатрешен пазар и Конкурентности и инклузивен раст,
- Започнат циклус на билатерални состаноци при што во 2022 година се опфатени областите и поглавјата од Кластерот фундаментални вредности
- Го завршивме 18-тиот и го започнавме 19-тиот циклус на состаноци преку институционалниот механизам на КСА/Поткомитети и влез во втората фаза на ССА.
- Го завршивме 16-тиот циклус на ревизијата и планирањето на краткорочните и среднорочни приоритети на Националната програма за усвојување на правото на Европската Унија (НПАА) и ја усвоивме НПАА 2021-2025.
- Работниот комитет за европска интеграција (РКЕИ), остана платформа за меѓуресурска консултација и форум за отворен дијалог.
- НПАА работните групи континуирано работеа на спроведување на НПАА.
- Го поставивме системот за подготовка на националната верзија на *acquis* и напорно работиме на изработка на национална верзија на правните акти на ЕУ.
- Координативните и оперативни структури на ИПА претпристапниот инструмент се високо функционални, оперативни и со докажан кредибилитет.
- Центарот за обука на СЕП, како институционална рамка за континуирано и конзистентно јакнење на капацитетите на администрацијата за процесот на европска интеграција, продолжува со својата работа.
- Развивме модерни информатички системи и алатки за поддршка и следење на процесот на пристапување, како и низа стандардизирани платформи, методологии, аналитички алатки и стандарди на квалитет. Особено во адаптација и целосна функционалност и ефикасност во новата реалност наметната од пандемијата КОВИД -19.

1.2 Анализа на состојбата

1.2.1 Историски развој на Секретаријатот за европски прашања

Секретаријатот за европски прашања е основан како посебна стручна служба на Владата во 2005 година, со трансформација на претходниот Сектор за европска интеграција во рамките на Генералниот секретаријат на Владата. Формирањето на Секретаријатот за европски прашања е резултат на потребите кои произлегуваат од интензивирањето на процесот на евроинтеграција на земјата во Европската Унија и е во целосна функција на остварување на клучната стратешка цел, членство на Република Северна Македонија во Европската Унија.

Целосна интеграција во Европската Унија е еден од клучните стратешки приоритети на Владата и СЕП, со директен фокус на отворање и водење на преговорите за членство во ЕУ.

Секретаријатот за европски прашања е стручна служба на Владата раководена од членот на Владата, заменик претседател на Владата задолжен за европски прашања кој ги има правата и надлежностите на државен функционер кој раководи со орган на државната управа. Работата на СЕП е уредена со Законот за Влада, согласно кој СЕП има хоризонтална координативна функција за прашањата поврзани со подготовка и координирање на евроинтегративниот процес на земјата во ЕУ. Секретаријатот за европски прашања остварува интензивна соработка со органите на државната управа и со други органи и институции, како и директен дијалог со институциите на ЕУ, дипломатските претставништва на земјите членки на ЕУ, меѓународните тела и организации. Во однос на евроинтегративниот процес на земјата и актуелните пристапни преговори несомнено е важно да се истакне дека ЗПВ ЕУ е во функција на главен преговарач во преговорите за членство на земјата во ЕУ, додека СЕП е подвижниот мотор во системот на координација и водење на процесот.

1.2.2. SWOT анализа

SWOT анализа

Во рамките на SWOT анализата, беше опсервиран Секретаријатот за европски прашања, неговата внатрешна структура, надлежноста, одговорноста, силните и слабите страни, капацитетите-човечките и материјалните ресурси и опрема со која располага, условите за работа, како и заканите и предизвиците со кои се соочува во секојдневното работење. Сето тоа послужи како добра основа да се изработи SWOT анализа на ниво на Секретаријатот за европски прашања.

Стратешките концепти на СЕП беа разгледани од пошироката група на вработени во СЕП користејќи SWOT анализа преку која беа посочени „силните“ и „слабите“ страни, како и „моќностите“ и „ризиките“ кои доаѓаат од надворешниот контекст, а кои влијаат на поставените концепти и идеи. Освен согледувањата кои произлегоа од SWOT анализата, во разгледувањето на стратешките концепти беше земена предвид и перспективата/укажувањата на вработените во СЕП по однос на функционалноста на Секретаријатот, како и перцепцијата за напредокот на земјата во евроинтеграциските напори и искористување на расположливите ресурси.

Силни страни на СЕП:

- *Етаблираност на Секретаријатот за европски прашања*– СЕП е добро етаблирана институција, како со кадар така и со процедури и документи за работа;
- *Препознатливост*– Институцијата е препознатлива не само од другите институции, туку и од пошироката јавност;
- *Перцепција на елитна институција*– Од СЕП побарале поддршка и учеле други државни институции, во СЕП работат елитни кадри и професионалци;

- *Капацитетен кадар*– Во СЕП работи високо стручен кадар, со искуство и перспектива за понатамошно напредување и учење;
- *Постигнати резултати*– Во смисла на развивање на стратегии и останати важни документи кои се користат не само од институцијата туку и пошироко.

Слабите страни на СЕП може да се поделат на три нивоа: политички, организациски и кадровски.

- **Политички:**

Бавна комуникација која резултира со намалена релевантност и кохерентност (ненавремено информирање и/или не споделување на информации).

- **Организациски:**

Потреба од посилно лидерство кое ќе го насочи Секретаријатот за европски прашања кон подобра меѓусекторска координација;

Навраќање на основните функции на СЕП, а тоа се координација и олеснување (фацитација) на институциите во евроинтеграцискиот процес.

- **Кадровски:**

Концентрација на клучни функции само во мал број на вработените во СЕП.

Флукуација на вработените во и од СЕП, надвор од институциите или во други институции.

Слаба мотивација на вработените целосно да се вложат поради разни (објективни и субјективни) фактори. Недостиг на кариерна мотивација која би ги обврзала вработените да учат од СЕП, но и да растат и придонесат во работата на СЕП.

Ризиците во работата на Секретаријатот за европски прашања се поделени на три големи категории – одлив на кадри, статус на СЕП и јавното мислење во државата.

- **Одлив на кадар:**

Чувство за професионална исклученост на вработените– Поради недостиг на информации или недавање на еднакви можности за придонес во работата на институцијата;

Неискористеност на капацитети– Голем број на вработени не се вклучени или пак не се доволно мотивирани да го искористат својот потенцијал и расположливиот капацитет во целост;

Демотивираност на кадарот како од внатрешните предизвици (именувани погоре) во работата на СЕП, но и од јавното мислење во однос на европските интеграции.

Отсуство на инвестирање, негување на кадарот во континуитет, т.е. отсуство на континуирана стратегија и план за обука и надградување на постојниот кадар и индуциски обуки за новодојдениот кадар.

Отсуство на системот за награда и мотивирачки мерки за вработените (веќе утврдени и прифатени со спроведениот КАФ).

Отсуство на политика на институцијата за задржување на кадарот особено во делот на ЕУ интеграција и пристапните преговори.

- **Пошироко опкружување:**

Губење на волја и интерес за евроинтеграциските процеси воопшто во државата,

Губење на мотивација за понатамошните напори за полноправно членство во ЕУ.

Можностите, кои се идентификувани во работата на СЕП, се структурирани на следниот начин:

- **Политички:**

Институционализирање на политичка координација преку користење на постоечките механизми на координација (состаноци кои ги организира претседателот на Владата и/или редовните состаноци на Влада);

Создавање на нови механизми и можности кои би придонеле кон поефикасна политичка координација на ставовите.

- **Организациски:**

Да се намали предимензионираноста на вработени, поради намалување на трошоците за работа, но и поради подобрување на ефикасноста и ефективноста на работата на СЕП, доколку се остане со ова темпо на евроинтеграциските процеси;

Да се реорганизира СЕП, во насока и со визија за поефикасно, поефективно и поуспешно лидерско работење на СЕП.

Да се обезбеди, темелено на анализа и проекција на потреби како холистички пристап, значително и целосно подобрување на ИКТ инфраструктурата, со хардвер и софтвер, со соодветна континуирана и

последователна обука за сите вработени во СЕП – за СЕП да може непречено да функционира и фати чекор со современите текови и практики на модерното административно работење.

- **Кадровски:**

Да се вложат напори за порамномерна дистрибуција на функциите во секторите помеѓу вработените;

Да се подигне мотивираноста за поголемо вложување преку разни форми на промоција, професионален развој и поддршка врз принципи на праведност и заснована на заслуги..

Да се опстои на обезбедувањето, на континуирана основа и конзистентно, на редовна обука преку СЕП, како за материјата која се работи, нови и актуелни теми, вештини и обуки кои ќе доведат до подобрување на сеопштата добросостојба во СЕП.

СИЛНИ СТРАНИ	МОЖНОСТИ
• Етаблираност на секторот • Препознатливост • Постигнати резултати • Перцепција на елитна институција • Капацитетен кадар	• Политичка волја за подобра координација и комуникација. • Организациони - да се намали предимензионираноста • Прераспределба на вишокот на вработените и, • Поеднаква дистрибуција на функциите
СЛАБИ СТРАНИ	РИЗИЦИ
• Политички: координација, комуникација. • Организациони: предимензионираност, координација. • Кадровски: флукуација, недостиг на мотивација и кариерна ориентација	• Одлив на кадри • Промена на статусот на СЕП • Намалена волја и интерес за ЕУ

1.2.3. Стратешки насоки и предизвици

Главните стратешки насоки за Стратешкиот план 2023-2025 на Секретаријатот за европски прашања се поставени врз основа на стратешката определба на Владата за членство во ЕУ, како и клучните документи и стратегии: Спогодбата за стабилизација и асоцијација (САА); Процесот за стабилизација и асоцијација; Одлуката за почеток на пристапните преговори, објаснувачките и билатерланите состаноци со ЕК; новата Методологија за преговорина ЕУ; Стратегијата за проширување, со јасни насоки и препораки за процесот на проширување во наредниот период; Стратегијата ЕУ 2020, иницијативите и стратегиите на ЕУ; Повеќегодишната финансиска рамка (МФФ 2021-2027); Годишните извештаи на ЕК; секторските стратегии; Програмата за работа на Владата, Одлуката за стратешки приоритети на Владата за 2023 и реформите во низа области; Програмата за економски реформи (ЕРП).

Секретаријатот за европски прашања направи темелна анализа на овие стратешки документи, ги идентификува клучните предизвици и на Европската Унија и на Република Северна Македонија за следниот период и врз основа на својата позиција и капацитети ги утврди следните *стратешки насоки*:

- *континуитет и подобрување на квалитетот на процесот на пристапување и искористување на европските фондови*
- *успешно водење на пристапни преговори*
- *европски демократски вредности во процесот на пристапување*

Пред нас е двоен *предизвик*, одржување континуитет со подобрување на квалитетот на досегашната работа и водење на пристапните преговори. Свесни сме за сериозноста на претстојните обврски, но, исто така, и за реалните сопствени капацитети, капацитетите на координативните структури, преговарачките структури и институции кои учествуваат во процесот, како и постојните ресурси.

Нашите напори ќе ги насочиме кон следните предизвици:

- Партнерски дијалог и соработка со институциите на ЕУ и земјите членки и спроведување на аналитичкиот преглед и подготовка за преговори;
- Операционализација на преговарачката структура и ефикасно управување со процесот на аналитички преглед во насока на подготовка за пристапните преговори;

- Интензивирање на соработка со граѓанскиот сектор, универзитетите, синдикатите, стопанските комори и сите општествени чинители во насока на поинтензивен и поконструктивен дијалог и вклучување во подготовките за преговори;
- Систематско јакнење на капацитетите на сите координативни структури и преговарачките структури, како и на целните групи во специфични области;
- Доследно исполнување на обврските од ССА и имплементација на 2 фаза од ССА;
- Исполнување на активностите во приоритетните области правосудство, реформа на безбедносните служби, реформа на јавната администрација и борбата против корупцијата и организираниот криминал;
- Подобрување на квалитетот на НПАА, особено во однос на процесот на усогласување на националното законодавство со законодавството на ЕУ, како и воведување на стриктни инструменти за следење на обврските и мерење на напредокот;
- Консолидација и зајакнување на координативните структури и подготовки за сопствен аналитички преглед на законодавството на ЕУ и националното законодавство;
- Зајакнување на ИПА структурите и јакнење на капацитетите за долгорочно програмирање;
- Интензивирање и подобрување на квалитетот на подготовката на националната верзија на *acquis*;
- Информирање на јавноста, јакнење на свеста и поддршката за членство во ЕУ и процесот на преговори, како и за придобивките и обврските како граѓани на ЕУ;
- Методолошка, организациска и процедурална подготовка за воспоставување на преговарачките структури и техничка и информатичка поддршка на процесот на преговорите;
- Зајакнување на регионалната соработка и дијалог со соседите.

Врз основа на стратешките насоки и идентификуваните предизвици, го подготвивме Стратешкиот план за 2023-2025г., како целосно интегриран среднорочен развоен документ. Планот обезбедува континуитет на досегашните активности, ги препознава идните предизвици и ги инкорпорира извлечените поуки, реална рамка на планирање, и чекор по чекор, систематско јакнење на структурите и капацитетите, соработка и инклузивност, еднакво разбирање и заедничка сопственост на процесот.

1.3 МИСИЈА

- **Посветеност на реформите до целосна интеграција во Европската Унија**

Доследно спроведување на политиките на Владата, во насока на целосна реализација на стратешката определба за членство во Европската Унија, посветени на отпочнување и завршување на преговорите, со квалитетна и ефикасна координација и поддршка на потребните реформи, ефикасно користење на средствата од претпристапните ИПА фондови, активна регионална соработка и партнерски дијалог со институциите на ЕУ, отворен дијалог со граѓаните, како и мобилизација на сите општествени ресурси.

1.4 ВИЗИЈА

- **Интеграција на Република Северна Македонија во Европската Унија**

Република Северна Македонија интегрирана во ЕУ, продолжува на патот на градење на модерно, европско, демократско општество, со прифатени заеднички вредности и принципи на демократија и владеење на правото, со европски демократски вредности на почитување на човековите права и слободата на изразување, со политика на дијалог и регионална соработка, како и со изградена одговорност кон користење на севкупните ресурси, заштита на животната средина и културното наследство, како залог за сегашните и идните генерации.

1.5 ПРИНЦИПИ, ВРЕДНОСТИ И НАЧЕЛА

- **(К)**онтинуитет во процесот на пристапување
- **(К)**валитетна поддршка на Владата во реформските процеси и процесот на одлучување

- **(К)**оординација и консултација, ефикасни координативни структури во процесот на пристапување и преговори, како и користењето на ИПА претпристапните фондови
- **(К)**омуникација, внатрешна соработка, надворешна партиципација на граѓанскиот сектор, академската заедница, Собранието и целокупното општество
- **(К)**реација, професионалност, одговорност, стручност и мотивираност на вработените
- **(К)**олегијалност, тимска работа и солидарност на вработените
- **(К)**онсолидација на организациската структура и функциите во СЕП во насока на оптимален распоред на функции, ресурси и економично работење
- **(К)**валитет и стандарди – воведување и почитување на стандарди на квалитет (ИСО 9001:2015), протоколи за справување и работа во услови на КОВИД-19
- **(К)**онтрола – внатрешна контрола и интегритет
- **(К)**омпјутеризација и развој на информатички системи и интерактивни платформи

1.6 ЗАДАЧИ И ОБВРСКИ

Секретаријатот за европски прашања работи на:

- Координација и усогласување на работата на органите на државната управа и другите органи и институции за подготовка на Република Северна Македонија за интеграција во Европската Унија;
- Следење на спроведувањето на Спогодбата за стабилизација и асоцијација склучена меѓу Република Северна Македонија и Европските заедници и нивните земји-членки и другите договори склучени меѓу Република Северна Македонија и Европската Унија;
- Учество, координација и следење на работните тела формирани во рамките на Спогодбата за стабилизација и асоцијација и другите договори со Европската Унија и обврските од втората фаза на ССА;
- Координација на процесот на пристапни преговори за членство на Република Северна Македонија во Европската Унија и учество во формулирање на преговарачките позиции;
- Координација и следење на реализацијата на преземените обврски, вклучително и во приоритетните области;
- Координација и следење на реализацијата на Националната програма за усвојување на правото на Европската Унија;
- Подготовка на националната верзија на *acquis communautaire* (правото на Европската Унија) и превод на националното законодавство;
- Јакнење на институционалниот капацитет за водење на процесот на европска интеграција и континуирана надградба на стручните и аналитичките капацитети;
- Координација на помошта од Европската Унија и нејзините земји членки, како и координација на другата странска помош поврзана со реформите комплементарни на процесот на интеграција на Република Северна Македонија во Европската Унија;
- Континуирано јакнење на спроведувањето на секторскиот пристап во ИПА II и ИПА III;
- Дефинирање на активности и рокови поврзани со програмирањето на ИПА II и ИПА III, како и следење и евалуација на реализацијата на проектите под ИПА;
- Организирање и управување со Секторските работни групи за ИПА: планирање, подготовка и ревизија на секторските плански документи и акциските документи, како и активности за градење на капацитетите за програмирање;
- Соработка/координација со ЕУ/ДЕУ во врска со распределбата на средствата, во согласност со основните документи на ЕУ за програмирање на ИПА;
- Информирање на Владата, ЕУ, јавноста и другите меѓународни институции за апсорпцијата на ИПА средствата;
- Водење евиденција за тековните и завршени активности финансирани од ЕУ и други донатори (База на податоци за помош на Централната донаторска помош - CDAD);
- Координирање на учеството на Република Северна Македонија во Програмите на ЕУ;
- Управување со Националниот инвестициски комитет, со процесот на ефективна примена на Методологијата за селекција и приоритизација на инфраструктурните проекти - Единствена листа на проекти (Single Project Pipeline);
- Учество на земјата во работните тела на Инвестициската рамка за Западен Балкан и аплицирање на повиците за техничка помош и инвестициски грантови во име на апликантите;

- Организација и учество во секторски мониторинг комитети (СМК) во рамките на ИПА I за компонента 1, помош при транзиција и градење на институциите (ТАИБ) секторските мониторинг комитети формирани во рамките на ИПА II и ИПА III;
- Информирање и комуникација со јавноста за активностите поврзани со процесот на европската интеграција и европските прашања;
- Усогласување на работата на органите на државната управа на Република Северна Македонија како држава членка на Европската Унија.

1.7 СПЕЦИФИЧНОСТ

Работата на Секретаријатот за европски прашања е уредена со Законот за Владата („Службен весник на Република Македонија“ бр.55/2005). Секретаријатот за европски прашања има хоризонтална координативна функција за прашањата поврзани со подготовката за членство на МКД во ЕУ. Секретаријатот остварува интензивна соработка со органите на државната управа и други органи и институции. Секретаријатот остварува функција на мониторинг на обврските. Нема управна функција. Заменик претседателот на Владата задолжен за европски прашања е Главен политички преговарач и Национален ИПА Координатор и согласно Регулативите за ИПА I и ИПА II е должен да управува со фондовите кои ЕУ ги доделува на МКД за спроведување на реформите. Воедно, ја врши и функцијата Национален координатор за странска помош.

1.8 СТРУКТУРА

Секретаријатот за европски прашања е стручна служба на Владата раководен од членот на Владата задолжен за европски прашања (ЗПВ ЕУ) кој ги има правата и должностите на функционер кој раководи со орган на државна управа.

Согласно законските прописи, уредби и систематизацијата на СЕП, Секретаријатот за европски прашања има Државна секретарка, 5 државни советници, како и 8 сектори и во нивни рамки 25 одделенија, и тоа:

- **Државни советници**
Државен советник за поддршка на процесот на интеграција (2)
Државна советничка за поддршка на процесот за подготовка на националната верзија на правото на ЕУ
Државен советник за Европски политики и координација
Државна советничка за координација на Европски фондови и друга странска помош
- **Сектор за интеграција**
Одделение за правда, слобода и безбедност
Одделение за внатрешен пазар и конкуренција
Одделение за економско-финансиски прашања, даноци и царини
Одделение за земјоделство и безбедност на храната
Одделение за иновации, информатичко општество и социјална политика
Одделение за транспорт, енергетика, животна средина и регионална политика
- **Сектор за стратешко планирање и поддршка на процесот за пристапување**
Одделение за поддршка на процесот на пристапување
Одделение за стратешко планирање, градење на политики и мониторинг и техничко спроведување на ЕУ проекти
- **Сектор за координација на европски фондови и друга странска помош**
Одделение за програмирање на европски фондови
Одделение за следење и евалуација на програмите на ЕУ
Одделение за билатерална и мултилатерална помош:
Одделение за обука за европските фондови и друга странска помош (Центар за обука на СЕП)
- **Сектор за подготовка на национална верзија на правото на Европската Унија**

Одделение за преведување и координација на процесот на преведување
Одделение за јазична ревизија и терминологија

- **Сектор за организациски работи и односи со јавноста**
Одделение за односи со јавноста
Одделение за протокол и организациски работи
- **Сектор за општи и правни работи**
Одделение за административна поддршка и нормативно правни работи
Одделение за јавни набавки
- **Сектор за информатичка и комуникациска технологија и архивско работење**
Одделение за информационен систем и техничка поддршка
Одделение за архивско работење
- **Сектор за финансиски прашања**
Одделение за буџетска координација
Одделение за буџетска контрола
Одделение за сметководство и плаќања

Покрај институционализираните сектори во рамките на СЕП функционираат следните одделенија како самостојни организациони облици:

- Одделение за внатрешна ревизија (одговорно пред ЗПБЕУ)
- Одделение за управување со човечки ресурси (одговорно пред Државната секретарка)

Проектни единици:

Во периодот 2023-2025 година, следните проектни единици ја поддржуваат работата на СЕП и НИПАК Секретаријатот во процесот на преговори и спроведување на секторскиот пристап:

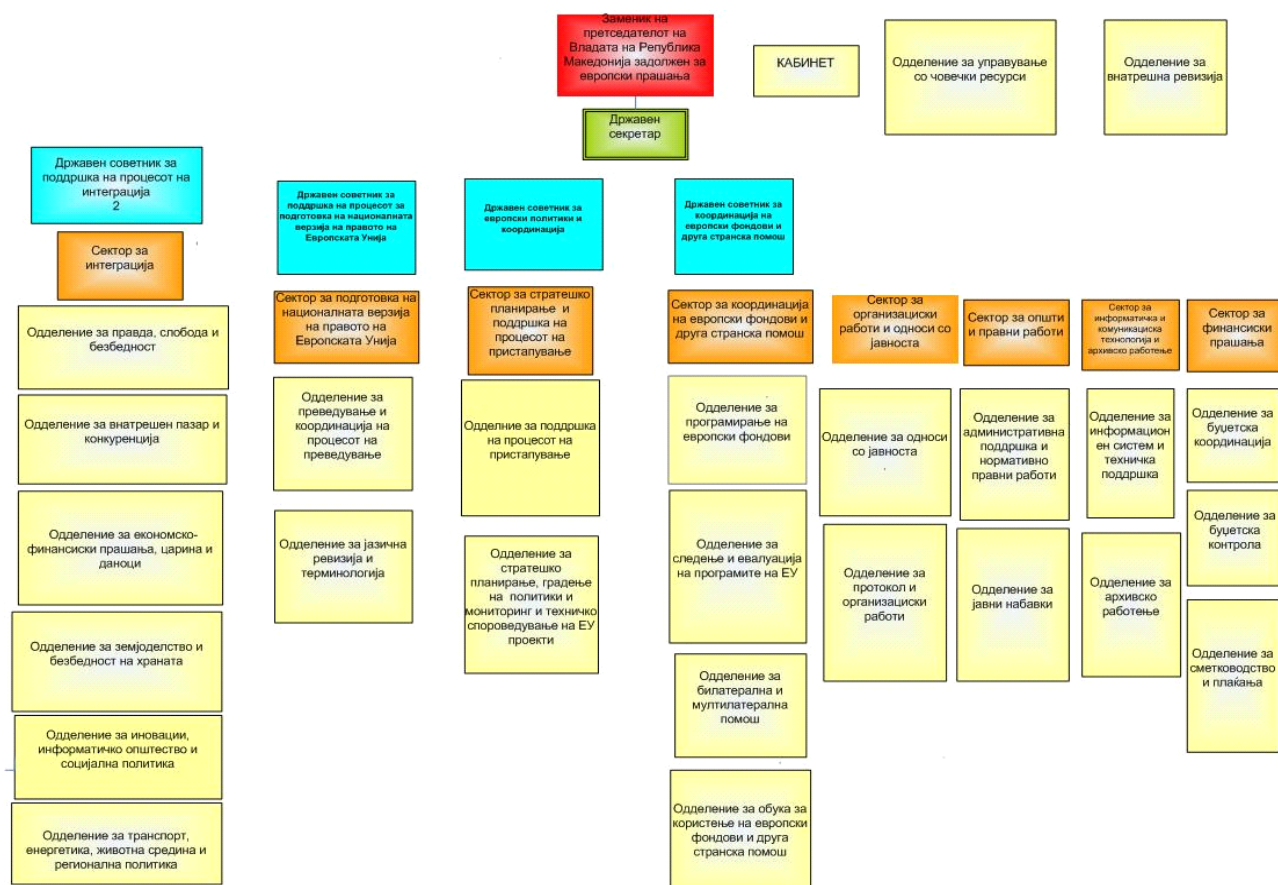
- Support for the management of the EU funds/ Поддршка за управување на ЕУ фондови е проект финансиран преку Инструментот за поддршка на ЕУ интеграција на земјата од Акциската програма за 2014 година. Проектот е со буџет од 3.8557.750 евра, а се имплементира од 1 јуни 2017 година, односно заврши на крајот на ноември 2022 година. Проектот е за поддршка на стратешката релевантност, ефикасност, ефективност и влијанието на ЕУ фондовите во земјата. Целата на проектот е да ја зајакне оперативната рамка и институционалниот капацитет за стратешко планирање, програмирање и евалуација на влијанието на ЕУ фондовите согласно ИПА регулативата. Проектот се состои од две компоненти и тоа поддршка за воведување на целосно функционален секторски пристап и подобрување на програмирање, користење и проценка на ЕУ фондовите од страна на државните институции.
- Проектот “Нордиска поддршка за напредок на Северна Македонија”, како билатерален проект, со поддршка на Кралствата Норвешка и Шведска. Имплементатор на проектот е УНОПС канцеларијата во Скопје (Агенција на ОН за имплементација на проекти) во координација со СЕП.
- Проект за Советодавни услуги за администрацијата на Северна Македонија на централно ниво за интегрирање на родовата перспектива. Проектот е осмислен во тесна соработка со Секретаријатот за европски прашања (СЕП) и во консултација со Министерство за труд и социјална политика (МТСП) / Сектор за еднакви можности Времетраење: 2021 – март 2023 (27месеци). Се очекува овој проект да продолжи со спроведување во втора фаза.
- Проектот Поддршка од ЕУ за спроведување на Стратегијата на ЕУ за Јадранско-јонскиот регион (ЕУСАИР) во Република Северна Македонија. Вкупниот буџет на проектот изнесува 347.750 евра за период од спроведување од 2,5 год. Од нив, грантовата поддршка од ЕУ изнесува 337.317,50 евра, додека националното кофинансирање од 10.432,50 евра.

Во функција на поддршка на целокупниот процес на интеграција во ЕУ, почнувајќи од септември, 2022 година и финансиран од ИПА Програмата, во СЕП функционира проект за поддршка на реформските политики, интеграција во ЕУ и ефективност (Project Support for Policy Reforms, Accession and Effectiveness - SUPRAE). Проектот во наредните три години е планирано да испорача резултати на следните три нивоа (компоненти):

- реформа на секторските политики,
- поддршка на структурата за преговори со ЕУ и
- управување со ЕУ фондови.

Секретаријатот за европски прашања, имајќи го во предвид започнувањето на преговорите за членство со Европската Унија, како и потребата за зајакнување на административните капацитети, во моментот е во процес на подготовка на нова систематизација која ќе одговара на предизвиците кој ги наложува овој исклучително важен процес, како и на препораките произлезени од изработената функционална анализа на Секретаријатот за европски прашања наложени од Новата методологија за преговори за пристапување на Европската Комисија.

Прилог: Органиграм на СЕП

1.9 ОДНОСИ СО ОРГАНИТЕ ВО СОСТАВ (СЕП нема органи во состав)

1.10 ПРИОРИТЕТИ И ЦЕЛИ

Стратешката определба на Владата за членство во ЕУ, продолжување на реформските процеси во процесот на пристапување кон Европската Унија и отпочнување на преговорите, воедно е иклучен

стратешки приоритет на Секретаријатот за европски прашања. За стратешки приоритет на Владата во 2023 година се утврдува: **Успешно водење на пристапните преговори со Европската Унија.** Општата цел на стратешкиот план е создавање на заедничка, интегрална рамка, која содржи усогласени стратешки приоритети и цели:

- ***Стратешки приоритет 1: Квалитетно управување и координација со структурите во процесот на пристапување во Европската Унија преку исполнување на обврските од Спогодбата за асоцијација и стабилизација и другите правни акти кои ги регулираат билатералните односи со Европската Унија***

Цели во функција на приоритетот:

- Ефикасна координација на процесот на пристапни преговори, вклучително и подготвките за билатералните состаноци и подготовка на преговорачки позиции;
 - Доследно исполнување на обврските од Спогодбата за стабилизација и асоцијација (ССА), со фокус на обврските кои се поврзани со преминот во втората фаза од ССА;
 - Координација и следење на исполнувањето на реформски активности со фокус на приоритетните области правосудство, реформа на јавната администрација, и борбата против корупцијата и организираниот криминал;
 - Квалитетно управување со координативните структури, подготовка, планирање, тековно ажурирање и доследно следење на Националната програма за усвојување на правото на Европската Унија (НПАА), со фокус на процесот на усогласување на националното законодавство со правото на ЕУ;
 - Поддршка и квалитетно информирање на Владата во процесот на одлучување;
 - Ефикасна координација на програмирање, следење, известување и евалуација на и градење на капацитети за спроведување на програмите од Инструментот за претпристапна помош - ИПА и друга странска помош;
 - Квалитетна подготовка на националната верзија на правото на ЕУ (acquis).
- ***Стратешки приоритет 2: Квалитетно управување со процесот на пристапни преговори со зајакнување на позицијата на Република Северна Македонија во соработката со институциите на Европската Унија и на земјите членки на Европската Унија***

Цели во функција на приоритетот

- Зајакнување на позицијата на МКД и ефикасноста во координацијата и соработката со институциите на ЕУ и земјите членки;
 - Операционализација на структурата за преговори и јакнење на административните капацитети;
 - Обезбедување квалитетна поддршка на Главниот преговарачи Преговарачкиот тим и доследно исполнување на обврските како Секретаријат на преговарачката структура;
 - Квалитетна подготовка на аналитичкиот преглед и оценка на степенот на усогласеност на македонското законодавство со законодавство на Европската Унија;
 - Поддршка во подготовката на Извештаите од аналитичкиот преглед и формулирањето на преговарачките позиции;
 - Зајакнување на капацитетите на ИПА структурите;
 - Унапредување на ИТ платформите за планирање, мониторинг, известување и координација на процесот на преговори;
 - Поддршка и подобрување на работата на Секторските работни групи;
 - Зајакнување на Центарот за обуки на СЕП и систематско јакнење на капацитетите во процесот на пристапување и преговори.
- ***Стратешки приоритет 3: Натамошен развој на европските демократски вредности во процесот на пристапување***

Цели во функција на приоритетот:

- Навремено и континуирано информирање на јавноста и зголемување на јавната свест и задржување на поддршката за процесот на европска интеграција и процесот на преговори;
- Зајакнување на соработката со донаторите, граѓанскиот сектор и академската заедница, преку учество и консултации во процесот на креирање политики;
- Развој на ЕУ портал за следење на преговорите и е-демократија;
- Зајакнување на капацитетите на лицата задолжени за односи со јавноста во министерствата;
- Зајакнување на мрежата на ИПА комуникациски координатори;
- Интензивирање на регионална соработка и добрососедски односи.

Стратешките приоритети и цели ги обликуваат стратешките столбови на стратешката рамка. Приоритетите и целите се меѓусебно тесно поврзани, хоризонтално и вертикално и се меѓузависни, со што се зајакнува вмрежениот ефект и насоченоста кон единствената стратешка цел на Секретаријатот и стратешката определба на Владата.

Стратешката рамка е прикажана на следниот Дијаграм

• Квалитетно управување и координација со структурите во процесот на пристапување во Европската Унија преку исполнување на обврските од Спогодбата за асоцијација и стабилизација и другите правни акти кои ги регулираат билатералните односи со Европската Унија	• Квалитетно управување со процесот на пристапни преговори со зајакнување на позицијата на Република Северна Македонија во соработката со институциите на Европската Унија на земјите членки на Европската Унија	• Натамошен развој на европските демократски вредности во процесот на пристапување
• Ефикасна координација на процесот на пристапни преговори, вклучително и подготовките за билатералните состаноци и подготовка на преговорачки позиции • Доследно исполнување на обврските од Спогодбата за стабилизација и асоцијација (ССА), со фокус на обврските кои се поврзани со преминот во втората фаза од ССА; • Координација и следење на исполнувањето на краткорочни приоритети од процесот на европска интеграција (новата методологија за пристапни преговори и преговарачка рамка), со фокус на областите	• Зајакнување на позицијата на Република Северна Македонија и ефикасноста во координацијата и соработката со институциите на ЕУ и земјите членки; • Операционализација на структурата за преговори и јакнење на административни капацитети; • Обезбедување квалитетна поддршка на Главниот преговарач и Преговарачкиот тим и доследно исполнување на обврските како Секретаријат на преговарачката структура; • Квалитетна подготовка на аналитичкиот преглед и оценка на степенот на усогласеност на македонското законодавство со законодавство на Европската Унија;	• Навремено и континуирано информирање на јавноста и зголемување на јавната свест и и задржување на поддршката за процесот на европска интеграција и процесот на преговори; • Зајакнување на соработката со донаторите, граѓанскиот сектор и академската заедница, преку учество и консултации во процесот на креирање политики; • Развој на ЕУ портал за следење на преговорите и е-демократија; • Зајакнување на капацитетите на лицата задолжени за односи со јавноста во министерствата;

функционирање на демократските институции, правосудство, реформа на јавната администрација, и борбата против корупцијата и организиранот криминал и економско управување ; • Квалитетно управување со координативните структури, подготовка, планирање, тековно ажурирање и доследно следење на Националната програма за усвојување на правото на Европската Унија (НПАА), со фокус на процесот на усогласување на националното законодавство со правото на ЕУ; • Поддршка и квалитетно информирање на Владата во процесот на одлучување; • Ефикасна координација на програмирање, следење, известување и евалуација, и градење на капацитетите за спроведување на програмите од Инструментот за претпристапна помош - ИПА и друга странска помош; • Квалитетна подготовка на националната верзија на правото на ЕУ (acquis)	• Поддршка во подготовката на Извештаите од аналитичкиот преглед и формулирањето на преговарачките позиции; • Зајакнување на административниот капацитет кој работи на процесот на интеграцијата во ЕУ; • Унапредување на ИТ платформите за планирање, монитинг, известување и координација на процесот на преговори • Поддршка и подобрување на работата на Секторските работни групи; • Зајакнување на капацитетите на ИПА структурите; • Зајакнување на Центарот за обуки на СЕП и систематско јакнење на капацитетите во процесот на пристапување и преговори	• Зајакнување на мрежата на ИПА комуникациски координатори; • Интензивирање на регионална соработка и добрососедски односи
--	--	---

1.11 ОСВРТ НА ПОСТИГНАТИ РЕЗУЛТАТИ ЗА ПРЕТХОДНИТЕ ГОДИНИ(2021/2022)

Методологијата на изработка на стратешкиот план, како и неговото следење, е целно усогласена со организацијата на управување и клучните функции на Секретаријатот за европски прашања:

- Поддршка на Владата во процесот на одлучување
- Координација во процесот на пристапување
- Координација и поддршка на пристапните преговори
- Координација на ИПА претпристапниот инструмент
- Подготовка на националната верзија на правото на ЕУ (acquis)
- Информирање на јавноста, дијалог и соработка
- Јакнење на институционалните капацитети за ЕУ
- Информатички системи и платформи за поддршка на процесот

СЕП, согласно со своите надлежности, има воспоставено активности кои се спроведуваат на редовна основа, што обезбедува континуитет и поврзаност со идните активности. Затоа, освртот на постигнатите резултати ги вклучува и клучните компоненти на функциите, нивниот опис, како и информации кои ги покажуваат резултатите со квалитативни и квантитативни индикатори.

Проектираните цели/резултати и активности, се групирани под секој стратешки приоритет/столб, но меѓусебно се хоризонтално/ вертикално поврзани низ сите стратешки цели со зајакнати влијанија во насока на приоритетите.

Секретаријатот за европски прашања во изминатиот период (2021/2022) година, интензивно работеше во сите сегменти од негова надлежност. Следат некои од клучните проектирани резултати/цели и активности: СЕП и во 2021 продолжи да го координира процесот на обезбедување техничка помош за усогласување на законодавството со ЕУ право и јакнење на административните капацитети во рамките на **проектот „Нордиска поддршка за напредок на Северна Македонија“ поддржан од Кралствата Норвешка и Шведска**. Ова вклучува идентификување на приоритетни потреби на министерствата за усогласување на националното законодавство со правото на ЕУ. Обезбедена е поддршка за:

- Министерство за животна средина и просторно планирање (МЕРСПП) - пакет закони поврзани со управување со отпад, подготовка на подзаконски акти
- Министерство за образование и наука (МОН), закон за професионални квалификации и Министерство за земјоделство, шумарство и водостопанство (МЗШВ), сточарство и во областа на риболов
- Министерство за правда (МП), Закон за парнична постапка, Закон за граѓанска одговорност за клевета и навреда, изработка на подзаконски акти од Законот за јавно обвинителство, обуки за примена на новиот Закон за меѓународна соработка во кривична материја
- Министерство за економија (МЕ), заштита на потрошувачите, законодавство за биогорива и енергетска ефикасност, сообразност на производите
- Министерство за финансии- подготовка на Закон за финансиско обезбедување
- Министерство за одбрана- подготовка на Закон за критична инфраструктура
- Канцеларија на народниот правобранител - анализа на правната рамка со која се регулираат одговорностите и компаративна анализа на вклученоста на народниот правобранител во преговорите
- Министерство за надворешни работи, јакнење на капацитетите Директоратот за ЕУ, изработка на Закон за меѓународна и хуманитарна помош
- Комисија за европски прашања- јакнење на капацитетите на членовите на Комисијата и на стручната служба

Во ноември 2021 година, започна со спроведување проектот - Поддршка за подготовка за билатерален скрининг за избрани области во рамките на Кластерот Темели кој го координира СЕП а финансиран инструментот ЕУИФ на Европската комисија.

Глобалната цел на Проектот е да им помогне на СЕП и на другите национални чинители во зајакнувањето на координативните и аналитичките капацитети на преговарачките групи во следните области во Кластерот Темели:

- правосудство,
- темелни права,
- правда и внатрешни работи,
- спроведување на закони,
- функционирање на демократските институции,
- борба против корупцијата и
- реформа на јавната администрација, која дополнително треба да придонесе за зајакнати капацитети за целокупниот преговарачки процес.

Покрај СЕП, корисници на проектот се и Министерството за правда, Министерството за внатрешни работи и Министерството за информатичко општество и администрација

**СТРАТЕШКИ ПРИОРИТЕТ 1: КВАЛИТЕТНО УПРАВУВАЊЕ И
КООРДИНАЦИЈА СО СТРУКТУРИТЕ ВО ПРОЦЕСОТ НА ПРИСТАПУВАЊЕ ВО**

ЕВРОПСКАТА УНИЈА ПРЕКУ ИСПОЛНУВАЊЕ НА ОБВРСКИТЕ ОД СПОГОДБАТА ЗА АСОЦИЈАЦИЈА И СТАБИЛИЗАЦИЈА И ДРУГИТЕ ПРАВНИ АКТИ КОИ ГИ РЕГУЛИРААТ БИЛАТЕРАЛНИТЕ ОДНОСИ СО ЕВРОПСКАТА УНИЈА - Стратешка Програма 1 - Управување и координација со структурите во процесот на пристапување

1.11.1 Унапредување на системот за информирање на Владата и навремено донесување одлуки од аспект на евроинтеграциите

СЕП одржува редовни работни управни колегиуми предводени од ЗПВ ЕУ на кои се разгледуваат сите материјали по кои треба да се произнесе и сите отворени прашања во врска со процесот на пристапување кон ЕУ.

Се продолжи со редовно информирање на Генералниот колегиум на Владата за позициите на СЕП, по однос на бараните мислења и ставови за актите поврзани со ЕУ, како и редовно известување на работните тела на владините комисии за политички систем, за тековна економска политика и за унапредување на човечките ресурси. Преку претточката за ЕУ, на секоја редовна седница, Владата е континуирано информирана за состојбите и напредокот во процесот на пристапување на Република Северна Македонија во ЕУ, поточно за степенот на реализација на обврските кои произлегуваат од годишните извештаи на ЕК, објаснувачките состаноци, оценските мисии, ССА и активностите предвидени во НПAA, како и за состојбите и предизвиците во користењето и имплементацијата на фондовите од Европската Унија. Исто така, СЕП активно е вклучен во електронскиот систем на Владата за доставување на материјали. Се продолжи со праксата на навремено доставување на мислења по однос на законски решенија, одлуки и други акти поврзани со ЕУ со цел навремено и ефикасно донесување на одлуки.

1.11.2 Втора фаза од Спогодбата за стабилизација и асоцијација

СЕП континуирано ги следи обврските кои произлегуваат од втората фаза на Спогодбата за стабилизација и асоцијација (ССА 2 фаза). Во рамките на проектот Нордиска поддршка за напредок на Република Северна Македонија, се подготви подлабинска анализа на обврските од втората фаза на имплементација на Спогодбата за стабилизација и асоцијација, особено од аспект на примената на принципот на реципроцитет.

1.11.3 Квалитетно управување со координативните структури во процесот на пристапни преговори, подготовка, планирање и доследно следење на Националната програма за усвојување на правото на Европската Унија (НПAA)

Координацијата на процесот на европска интеграција и понатаму се следи од веќе поставените координативни тела: Работниот комитет за европска интеграција (РКЕИ) кое претставува меѓуресорско тело за координација за прашањата поврзани со европската интеграција водено од заменикот на Претседателот на Владата задолжен за европски прашања. Согласно Одлуката за формирање на РКЕИ од август 2019 година, во составот на РКЕИ се вклучени и членовите на Преговарачката група за пристапување на Република Северна Македонија во Европската Унија (Преговарачка група).

Во рамките на проектот „Нордиска поддршка за напредок на Северна Македонија“ подготви и анализа на постојната хардверска и софтверска опрема која е во поддршка на ИТ палтформите во СЕП и согласно наодите од анализата се подготви план за развој на 6 модули за консолидација на информатичкиот систем за поддршка на НПAA и поддршка на процесот на преговори. Модулите се во функција на поддршка на процесот на координација, НПAA порталот, базата на закондавни прописи (плекс база), процесот на подготовка на националната верзија на acquis, координација на помошта од ЕУ и другата странска помош (ЦДАД база) и јакнење на административните капацитети. Воедно се унапредува и системот за следење на напредокот со систем за рано предупредување, како и системот за известување и генерирање на различни извештаи (седмични, месечни), како и тримесечни извештаи за Собранието и ЕК. Се спроведе јавна набавка за 3 модули и тоа процесот на координација, НПAA порталот, базата на закондавни прописи.

СЕП ја организира и координира подготовката на придонесите за годишниот извештај на Европската комисија, вклучително и придонесот подготвен согласно ново-етаблираната методологија (ноември/февруари), го консолидира и ревидира целокупниот материјал доставен од страна на надлежните институции и го доставува до ЕК.

Ќе се продолжи со организирање на редовни состаноци на РКЕИ и доследно следење на обврските од НПАА, како и натамошно подобрување на НПАА порталот и воспоставениот мониторинг механизам. Посебно внимание ќе се посвети на подобрување на мониторинг платформата за рано предупредување, како и јакнењето на стручните и аналитичките капацитети на НПАА работните групи.

1.11.4 Годишна ревизија на НПАА

СЕП го спроведува годишниот циклус на ревизија на НПАА, по утврдена методологија, согласно мониторинг механизмот и динамиката воспоставени од страна на Европската комисија. Националната програма за усвојување на правото на ЕУ 2021-2025 (НПАА) е усвоена на 29 јуни 2021 г. при што посебен фокус се стави на процесот на усогласување на националното законодавство со правото на ЕУ и инкорпорирање на обврските од објаснувачкиот билатералниот скрининг со ЕК.

НПАА има јасно зацртани стратешки и реформски приоритети, со што Владата ја демонстрира својата политичка заложба и посветеност, но презема и одговорност за мобилизација на сите капацитети и ресурси потребни за проведување на реформите во процесот на пристапување и одтжливиот развој на земјата.

Оваа ревизија на НПА не беше стандардна и битно се разликува од сите претходни верзии – прво, заради тоа што во март 2020 година земјите членки на Европската Унија донесоа Одлуки за почетокот на пристапните преговори со што очекувањата се дека земјата ќе биде поамбициозна во динамиката, но и ќе носи подобри стратешки дефинирани цели; -второ, заради тоа што процесот во иднина ќе се движи според правилата на Новата методологија за зајакнати пристапни преговори со посилна политичка одговорност и значително зголемен интерес од страна на земјите членки; и трето, заради тоа што ова е прв пат НПАА да биде целосно пререструктурирана според новата кластерска структура, и тоа не само технички, туку и суштински.

Клучните документи кои се основа за дефинирање на реформските приоритети се годишните извештаи на ЕК, обврските од состаноците на телата на ССА, извештаите од оценски мисии и извештаите на други меѓународни тела. Оваа НПАА особено ги зема предвид и правните акти на ЕУ презентирани на објаснувачките состаноци за секое поглавје, во 2018 и 2019 година, кои претставуваат основа за нашата подготовка за билатералниот скрининг и за градење на идните преговарачки позиции.

Методолошки и технички, стратешката рамка на НПАА е усогласена со стратешките приоритети, Програмата за работа и Годишната програма за работа на Владата, Програмата за економски платформи (ПЕР), среднорочната буџетска рамка, Акција 21: Европа дома, Акцискиот план за борба против корупција, тематските прозорци од ИПА 3, целите на ОН за одржлив развој од Агенда 2030 и други релевантни секторски стратешки документи.

Подготовката на годишната ревизија на НПАА се спроведува од страна на сите НПАА работни групи, а се координира, консолидира и анализира од страна на СЕП. Исто така, СЕП дополнително ја анализира конзистентноста на НПАА со Програмата за работа на Владата, ЕРП и други стратешки и програмски документи. НПАА се доставува до Собранието и се консултира со граѓанскиот сектор на посебно организирани средби.

Со усвојувањето на новата методологија за преговори и воведувањето на системот на кластери, структурата на документот е изменета и поглавјата се групирани согласно кластерите и тоа: КЛАСТЕР 1: ОСНОВИ (Демократија, РЈА, 3.23-Правосудство и темелни права, 3.24-Правда, слобода и безбедност, Економски критериуми, 3.18 - Статистика, 3.05 - Јавни набавки, 3.32 Внатрешна контрола), КЛАСТЕР 2: ВНАТРЕШЕН ПАЗАР (3.01 Слободно движење на стоки, 3.02 Слободно движење на работници, 3.03 Право на основање и слобода на давање услуги, 3.04 Слободно движење на капитал, 3.06 Право на трговски друштва, 3.07 Интелектуална сопственост, 3.08 Конкуренција и државна помош, 3.09 Финансиски услуги, 3.28 Потрошувачи и јавно здравје, КЛАСТЕР 3: КОНКУРЕНТНОСТ И ИНКЛУЗИВЕН РАСТ (3.10 Информатичко општество и медиуми, 3.16 оданочување, 3.17 ЕМУ, 3.19 Социјална политика и вработување, 3.20 Претпријатија и индустриска политика, 3.25 Наука и истражување, 3.26 Образование, млади, култура, 3.29 Царинска унија, КЛАСТЕР 4: ЗЕЛЕНА АГЕНДА И ОДРЖЛИВА КОНЕКТИВНОСТ (3.14 Транспортна политика, 3.15 Енергетика, 3.21 ТЕН, 3.27 Животна средина и климатски промени, КЛАСТЕР 5: РЕСУРСИ, ЗЕМЈОДЕЛСТВО И КОХЕЗИЈА (3.11: Земјоделство и рурален развој, 3.12 Безбедност на храна,

ветеринарна и фитосанитарна политика, 3.13 Рибарство, 3.22 Регионална политика и координација на структурни инструменти, 3.33 Финансиски и буџетски одредби), КЛАСТЕР 6: НАДВОРЕШНИ ОДНОСИ (3.30 Надворешни односи, 3.31 Заедничка надворешна и безбедносна политика).

Документот се состои од: НПАА наративен дел и Анекси, и тоа: Анекс1: План за хармонизација на законодавството со законодавството на ЕУ; Анекс 2: Институции; Анекс 3: Буџетски ресурси; Анекс 4: Странска помош; Анекс 5: Обуки (TAIEX). Анексите се подготвуваат врз основа на стандардизирани обрасци.

За време, и после секој годишен циклус на НПАА ревизија, СЕП врши длабинска анализа на методологијата и наодите, подготвува компаративни анализи и воведува корективни системи и нови елементи во методологијата и процесот на ревизија, планирање, мониторинг и управување со НПАА, како и анализа на конзистентноста со други стратешки и програмски документи.

За подготовка на годишната ревизија, дизајниран е НПАА портал – модул ревизија, кој ги следи сите чекори во процесот на ревизијата. Пристапот кон порталот е овозможен за сите НПАА работни групи, подгрупи и државни секретари.

Во наредниот период, се планира натамошно подобрување на методологијата на ревизија и планирање на НПАА со воведување стандардизирани платформи за следење на напредокот и следење на индикатори на успешност за секое поглавје/подрачје на НПАА. Се направи анализа на сопствената оценка на постигнатите резултати и идентификација на критични области, во кои е потребна подлабока анализа и дополнителни интервенции преку Прашалник кој се достави до сите членови на НПАА работните групи.

1.11.5 Доследно спроведување на обврски од Спогодбата за стабилизација и асоцијација

СЕП го организира и спроведува редовниот циклус на состаноци, согласно воспоставениот мониторинг механизам за следење на обврските од Спогодбата за стабилизација и асоцијација (ССА) со ЕК. Циклусот на КСА/Поткомитети се усогласува секоја година со ЕК.

Распоредот на одржани состаноци од за периодот 2021/2022 година е даден во следната табела (состанците се одржаа преку видеоконференциска врска):

Поткомитет за иновации, информатичко општество и социјална политика	30 март 2022
Поткомитет за транспорт, животна средина, енергетика и регионален развој	17 март 2022
Поткомитет за внатрешен пазар и конкуренција	9 февруари 2022
Поткомитет за економски и финансиски прашања и статистика	5 октомври 2021
Поткомитет за земјоделство и рибарство	17 мај 2022
Поткомитет за трговија, индустрија, царина и даноци	16 декември 2021
Поткомитет за правда и внатрешни работи	17-18 ноември 2021
Специјалната група за реформа на јавна администрација	23 септември 2021
Комитет за стабилизација и асоцијација	14 јули 2022
Совет за стабилизација и асоцијација	/

--	--

Посебно внимание се посветува на подготовката, организацијата и следењето на циклусите КСА/Поткомитети состаноци и обврските кои произлегуваат од заклучоците.

После секој состанок на КСА и Поткомитетите се врши анализа на наодите и преземените обврски и се подготвува Информација до Владата со насоки за преземање соодветни чекори и акции од страна на надлежните институции. Преземените обврски, со детален план на одговорности и рокови, се инкорпорираат во постојниот механизам за следење, преку редовните состаноци на РКЕИ.

Во наредниот период, доследно ќе се следат препораките и обврските од КСА и Поткомитетите, како и обврските од извештаите на ЕК во однос на Република Северна Македонија, особено во контекст на пристпаните преговори. Во партнерски дијалог со ЕК, СЕП ќе продолжи темелно да ги подготвува состаноците и да го подобрува квалитетот на поднесените материјали и консултациите, особено ако се има предвид дека со новата методологија се предвидува состаноците на телата на САА да се користат како механизам за следење на напредокот во преговорите.

1.11.6 Квалитетна подготовка на националната верзија на правото на ЕУ (acquis)

Правото на ЕУ претставува инструмент за успешна интеграција, но неговото усвојување е услов, а не предмет на преговарање со Унијата, оттука, преводот на правото на ЕУ претставува наша обврска која мора да биде извршена со највисок квалитет и да се одвива континуирано. Квалитетна и навремена подготовка на правото на ЕУ е предуслов, како за преговорите така и за севкупниот процес на европската интеграција на државата.

Македонскиот јазик ќе ужива статус на еднаков и официјален јазик на Унијата кога нашата држава ќе стане нејзина полноправна членка. Преводот на правните акти на ЕУ мора да соодветствува со стандардите на македонскиот јазик, а сепак да го одразува духот на евро-жаргонот, со што ќе се обезбеди збогатување, но и заштита на самиот јазик, а тоа бара интензивна работа, особено во годините што доаѓаат.

Преводот не е само „деловна активност“ на преведувачите. Развојот и зрелоста на преведувачката практика, особено на преводот на правото на ЕУ, се тесно испреплетени со политиката за развој на сопствениот јазик и терминологија. Токму поради ова, но и поради фактот што ова е и мултидисциплинарен проект, мора околу него да се активираат како академската, така и научната заедница, експертите од различните области, граѓанскиот сектор но и сите заинтересирани страни кои активно би се вклучиле во создавањето на новата терминологија од правото на ЕУ. Сега е моментот да ги искористиме можностите и да придонесеме за стандардизација на сопствениот јазик во аспекти каде тоа сè уште не е сторено, што е исклучително важно во случајот на нашиот јазик. Мора да се засили истражувачката дејност од областа на евро-жаргонот или правниот јазик на ЕУ со цел да се дополнат стари и да се креираат нови поимници и термилошки бази од специјализирани области. Употребата на усогласена и верификувана терминологија е предуслов, со кој успешно ќе се реализира процесот на подготовка на националната верзија на правото на ЕУ, од една страна, од друга, ќе се избегнат лошите практики и финансиските импликации во иднина кои би произлегле од неточни и неусогласени верзии на преводот на правото на ЕУ.

Заради ефективно имплементирање на законодавството на Унијата, четири суштествени фази кои треба особено да бидат земени предвид се: транспонирање, примена, усогласеност и спроведување. Како предуслов и прв најзначаен чекор, кој истовремено е постојан и се одвива и откако земјата ќе стане полноправна членка на ЕУ, е преводот на правото на ЕУ.

Секретаријатот за европски прашања ја координира подготовката на националната верзија на правото на ЕУ (acquis), поточно Секторот за подготовка на националната верзија на правото на ЕУ (acquis). Овој важен сегмент од обврските за членство во ЕУ бара квалитетна национална верзија на правните акти на Европската Унија на македонски јазик, негова јазична, стручна и правна ревизија, што претставува сложен и долготраен процес, кој се одвива во повеќе фази и кој во себе вклучува обемна структура професионалци - преведувачи, правни и стручни ревизори, јазични ревизори, документалисти и ИТ-лица, експерти од сите области опфатени со правните акти на ЕУ, научната и академската заедница и др. Покрај огромниот корпус на правни акти на ЕУ, постои обемен корпус на национално законодавство и низа клучни документи важни за преговорите и евроинтегративниот процес, кои исто така треба да се преведат и јазично да се ревидираат, а овој потфат бара утврдена методологија, јасно дефинирани стандарди и процедури, но и

постепено и континуирано јакнење на внатрешните и на надворешните капацитети вклучени во процесот заради подигнување на нивото на квалитет.

Секторот за подготовка на националната верзија на правото на ЕУ (acquis) има воспоставено процедури и утврдена методологија за работа преку соодветни прирачници и упатства за процесот на подготовка и превод на националната верзија на acquis и за превод на националното законодавство/релевантните документи за евроинтегративниот процес на земјата, кои редовно ги применува во секојдневната работа. Методолошкиот пристап преку кој се обезбедува конзистентност при преведувањето и восприемањето на карактеристични термини, насоки кои содржат унифицирање на преводите на одделни делови на правните акти, земајќи ги предвид прописите на македонскиот јазик, како и спецификата на јазикот/стилот на правните акти на Европската Унија е содржан во: „Прирачник за преведување на правните акти на ЕУ“, „Прирачник за преведување на правните акти на Република Северна Македонија“, „Техничко упатство за уредување документи при преведување на правните акти на ЕУ“, како и поголем број поимници со специфична терминологија од различни области на правото на ЕУ. Овој корпус преставува основа за обезбедување квалитетни резултати, но и поуниформен пристап, не само во однос на фазата на преводот, туку и во сите понатамошни фази. Од особена важност за униформноста е постојаното развивање терминологски бази потребни за извршување на ваквата комплексна задача, со што финалните верзии од националното законодавство ќе добијат конзистентна и верификувана терминологија, како предуслов за изработка на сигурен извор за правата и обврските на нашите граѓани. Како дел од воспоставениот механизам за следење на динамиката на подготовка на национална верзија на правото на ЕУ (acquis), на редовна основа, се следи бројот на преведени страници од правни акти на ЕУ, национални правни акти и документи од важност за процесот на европската интеграција, имајќи ја предвид особеноста на правото на ЕУ (acquis) да претставува „движечка цел“, чија бројка постојано се менува.

Човечките капацитети во СПНВПЕУ се обучени за работа со специјализирани преводни алатки, софтвери и програми но, последните неколку години истите драстично се намалуваат и не се ни приближно доволни за да одговорат на претстојните предизвици, особено со отпочнувањето преговори со Европската Унија. Оттука, политиката на задржување стари кадри, нивна конзистентна обука, но и привлекување на нови мора да биде приоритет на Владата, ако се има предвид не само стратешката цел членство во ЕУ, туку и Општиот став на ЕУ: „... МКД ќе треба навремено да направи преводи на правото на ЕУ (acquis) на македонски јазик пред пристапувањето и ќе треба да обучи доволен број преведувачи и толкувачи потребни за правилно функционирање на институциите на ЕУ по нејзиното пристапување.“

Заради непречено одвивање на процесот на транспонирање на правото на ЕУ во националното законодавство, во 2021 година започна со функционирање комбинираниот модел кој вклучува внатрешни и надворешни преведувачи. Владата две години по ред одвојува буџетски средства во висина од 20.000.000,00 денари (со ДДВ), за кои СЕП објавува оглас за јавна набавка на услуги за подготовка за националната верзија на правото на ЕУ со времетраење од една година, но со оглед на развојот на односите со ЕУ, Владата треба да предвиди средства во буџетот за подготовка на националната верзија на правото на ЕУ (со сите нејзини фази) за период од три години заради непречено и континуирано спроведување на процесот.

Само за илустрација, со ваков комбиниран начин на управување со процесот, СПНВПЕУ ги оствари следниве резултати:

- во 2021 и 2022 година, заклучно со јуни, вкупно преведени, јазично ревидирани и лекторирани страници од правото на ЕУ (acquis) се **22.665**, кои понатаму мора да бидат и стручно и правно ревидирани и на крајот верифицирани од Тело за верификација.

Од особена важност е да се спомене на преводот на примарното законодавство на ЕУ, со што во моментот е заокружена фазата на превод на севкупното примарно законодавство, кое претставува појдовна основа за понатамошните фази. Имено, стручната и правната ревизија на примарното законодавство е основа за сите идни работи за правна ревизија на секундарното законодавство (терминологијата содржана во Основачките договори треба постојано да се користи во секундарното законодавство) и треба да се дефинира во раните фази на пристапниот процес, за што ни е неопходно воспоставување стручна и правна ревизија во најскоро време.

Преводот на ЕУ и на националните правни акти треба да се сфати како составен дел од целиот процес на усогласување и хармонизација во однос на интеграцијата во ЕУ. Од суштинско значење е правните акти да бидат преведени пред нивното транспонирање во национални акти. Идеално, при поднесување на нов национален нацрт-закон (веќе усогласен со *acquis*) за усвојување, покрај изјавата за усогласеност со правото на ЕУ, да бидат приложени превод на македонски јазик на оригиналниот акт од ЕУ - претходно ревидиран од експерти, лингвисти и правници.

Од друга страна, потребни се средства и човечки ресурси во Секторот, за да се постигне посакуваната динамика во однос на преводите на македонското законодавство и други документи од важност за евроинтегративниот процес. Преводите на македонските правни акти усогласени со *acquis* треба да им се достапни на институциите на ЕУ што се надлежни за следење на постигнатиот напредок во приближувањето на законодавството со правото на ЕУ.

Краткорочна цел

Превод на правото на ЕУ (*acquis*) и соодветното национално законодавство/релевантни документи за процесот на преговори утврдени со стратешките приоритети на Владата (НПАА, ССА и сл.).

Преструктурирање на Секторот во централно тело за координација на процесот во:

- флексибилна структура,
- лесно прилагодлива на динамиката на процесот на интеграција,
- но, со доволно човечки ресурси и опременост да воспостави и одржува контрола на целиот процес.

Контролата е на централно ниво, со што се овозможува планирање, координирање и следење на целиот процес од една точка, а истиот ќе се одвива со помош на ангажирани надворешни ресурси за превод и стручна и правна ревизија.

- Вработување или оспособување/остручување терминологи и обновување на процесот на градење термилошки бази. Од особена важност за униформноста на преведените правни акти на ЕУ е развивање термилошки бази потребни за извршување на ваквата комплексна задача, со што финалните верзии од националното законодавство ќе имаат конзистентна и верификувана терминологијата, како предуслов за изработка на сигурен извор за правата и обврските на нашите граѓани.

- Унапредување на постојните и вработување на нови кадри кои ќе бидат задолжени за процесот на планирање, организирање, координација и контрола на подготовка на националната верзија на правото на ЕУ.

- Вработување на лектор и правник, кои се неопходни за функционирање на работата на Секторот.
- Изготвување поимници и дополнување на веќе постојните од посебните области на *acquis*.
- Формирање тело за терминологија, составено од претставници на СПНВА/СЕП, стручни лица, како од научната така и од академската заедница, кое ќе работи на унифицирање и верификација на терминологијата од правото на ЕУ и кое ќе ја проверува терминологијата на нацрт-верзиите на националното законодавство, сè со цел поголема усогласеност на национално ниво.

- Владата на Норвешка финансира суб-регионална програма „Нордиска поддршка за напредокот во Северна Македонија“ имплементирана од Канцеларијата на Обединетите нации за проектни услуги (УНОПС) преку која, со дел од средствата се работи на голема платформа која ќе биде прилагодена за да се олесни управувањето со работниот тек на подготовка на националната верзија на правото на ЕУ, со акцент на електронските работни процеси без хартија во текот на целиот процес и истиот ќе биде достапен на широката јавност.

- Изградба на повеќејазична термилошка база (преку Меморандумот за соработка со Словенија) базирана на досегашниот процес на подготовка на верзијата на правото на ЕУ на македонски јазик, која ќе стане важна алатка во процесот. Водечка идеја при создавањето на оваа база е да се воспостави единствена терминологија на македонски јазик во цела низа области (од сите поглавја на правото на ЕУ), која, од една страна, ќе ја олесни работата на сите што работат на подготовка на националната верзија на правото на ЕУ, а од друга страна, ќе служи на поширок круг на корисници, како постојан и доверлив

советник. Терминолошката база, која е тесно поврзана со процесот на преведување на правото на ЕУ и како што тој процес би напредувал, самата база би напредувала, би се менувала, би се прилагодувала и би се подобрувала.

- Поголема соработка со институциите, односно со секторите за европска интеграција во институциите на МК, особено во поглед на планирање и координација на преводот и преведувачките ресурси и остварување поголема заемна ефикасност, особено сега во процесот на европската интеграција.

Среднорочна цел

- Продолжување со координација на преводот, со посебен акцент на утврдување и усогласување на стручната и правната терминологија во преведените документи. **Целосна стручна и правна ревизија на примарното законодавство**, кое е основа и ги воспоставува основните правила за сите акции на ЕУ, а со тоа претставува и основа за правилна терминологија.

- Продолжување на соработката со надворешни ресурси за превод, јазична ревизија и лектура на правните акти на ЕУ како и вработување на нови кадри, паралелно со зголемување на динамиката на самиот процес на европска интеграција.

- Стручна и правна ревизија на претходно преведените ЕУ акти од базата на Секторот според утврдената терминологија. СПНВПЕУ да стане централна точка, потпомогната од стручната и научната заедница, во која ќе се разгледуваат и дефинираат стручните термини, со што ќе се унифицираат верзиите на законите и нивните подзаконски акти.

- Воспоставување јавно достапна база на преведени акти, верификувана терминолошка база на стручни и правни термини, како и поимници од посебните области на *acquis* за потребите на целата администрација.

Долгорочна цел

- Превод на целокупното право на ЕУ (*acquis*) и превод на тековното законодавство на Република Северна Македонија и важните документи за процесот на преговори

- Развиени терминолошки бази со конзистентна и веродостојна терминологија на македонски јазик, компатибилни со терминолошката база на Европската Унија – ИАТЕ, кои со пристапувањето во ЕУ ќе станат интегрален дел на ИАТЕ на македонски јазик

- Сите преведени текстови треба да ги поминат сите нивоа на редактура/ревизија (правна, стручна и лингвистичка), да бидат терминолошки усогласени и финалните преводи верификувани од посебно тело за верификација.

Националната верзија на правен акт на ЕУ не е обичен информативен превод, туку правно-обврзувачки документ на национален јазик што е директно применлив во земјата членка. Од суштинско значење е да се има предвид дека проектот за „преведување“ на правото на ЕУ првенствено е правен, стручен и јазичен проект што треба да вклучува не само преведувачи, туку и правници и експерти кои се занимаваат со изготвување на националното законодавство и транспонирање на законодавството во националните закони; лингвистите се само една од професиите потребни за учество во овој интердисциплинарен проект. На овој проект треба да му се посвети посебно внимание, бидејќи се занимава со комплексно управување со знаење и интелектуални услуги, па оттука, соработката на различни професии е клучна, а таа треба да се воспостави што е можно порано.

Сето ова е во насока на постигнување на крајната цел - *Квалитетна национална верзија на правото на Европската Унија, која ќе претставува сигурен извор на правата и обврските кои произлегуваат за македонските граѓани како резултат на евроинтегративниот процес објавена во Службениот весник на Европската Унија на македонски јазик.*

1.11.7 Ефикасна координација на програмирање, спроведување и следење на програмите од Инструментот за претпристапна помош - ИПА и друга странска помош

Национален ИПА координатор (НИПАК) - Заменик на претседателот на Владата одговорен за европски прашања (ЗПВЕУ) е задолжен за вкупната координација на процесот на програмирање на ИПА инструмент на Европската Унија. НИПАК обезбедува тесна врска меѓу општиот процес на пристапување и користењето на финансиската помош од Унијата и е одговорен за програмирање, следење, известување, зајакнување на капацитетите на ИПА структурите и за евалуација на програмите на ЕУ. Секторот за координација на европски фондови и друга странска помош при Секретаријатот за европски прашања (СЕП) постапува како оперативна служба на НИПАК (НИПАК секретаријат). Во исто време НИПАК ја врши и улогата на Национален координатор за странска помош. Овие две интегрирани функции, ЗПВ ЕУ и НИПАК, имаат исклучително политичко и стратешко значење, како за процесот на пристапување и преговори, така и за националната стратешката реформска рамка, националните развојни приоритети и нивното долгорочно насочување кон приоритетите на ЕУ и подготовка за црпење на фондовите на ЕУ, како идна земја членка. Програмирањето на ИПА и друга странска помош и насочувањето кон приоритетите на ЕУ, е, исто така, исклучително важно за подготовка на НПАА приоритетите, стратешките планови на институциите и програмирањето на сопствените буџетски средства. Во услови на ограничени ресурси, усогласеното програмирање на среднорочните и долгорочните приоритети утврдени во НПАА кон ЕУ приоритетите ќе обезбедат одржливост на сопствените реформи во исполнувањето на критериумите, избалансираност на националните и ЕУ приоритетите и оптимален распоред на ресурси.

Координацијата на програмирањето и следењето на ИПА инструментот има за цел: да се дефинираат односите и одговорноста меѓу соодветните институции на национално ниво вклучени во процесот на ИПА - програмирање, особено нагласувајќи ја подготовката, оцената и изборот на проекти за ИПА; да се подобри ефикасноста при искористување на средства од ИПА, односно да се изгради административен капацитет за успешно користење и да се подобри економичното искористување на средствата; и да се подобри меѓуминистерската координација и соработка.

СЕП е исто така вклучен во процесот на подготовка и следење на спроведувањето на Оперативните програми. Редовно се одржуваат заеднички ИПА комитети за следење, како и секторски комитети за следење, на кој се донесуваат заклучоци кои се спроведуваат тековно, а истите се следат на состаноците на ИПА секторските мониторинг комитети и ИПА мониторинг комитетот.

1.11.7.1 Инструмент за претпристапна помош (ИПА)

На 15.9.2021 година, Европскиот парламент и Советот ја усвоија Регулative (ЕУ) бр.1529/2021 за воспоставување на Инструментот за претпристапна помош (во натамошниот текст: „Регулативата за ИПА III“). Овој документ претставува правна основа за обезбедување на финансиска помош за корисниците на ИПА III, во нивните напори за донесување и спроведување на политичките, институционалните, правните, социјалните и економските реформи кои се бараат заради усогласување со вредностите на Унијата и постепено усогласување со правилата, стандардите, политиките и практиките на Унијата, со цел членство во Унијата. На 15 декември 2021 година, Комисијата донесе Регулative (ЕУ) бр. 2236/2021 за посебните правила за спроведување на Регулative (ЕУ) 1529/2021 на Европскиот парламент и на Советот за ИПА III2, со која ги утврдуваат применливите одредби за управување и контрола. Во јуни 2022 година Владата ја усвои Информацијата за потпишување Рамковна спогодба за финансиско партнерство помеѓу ЕК и МКД застапувана од Владата за посебните постапки за спроведување на финансиската помош од Унијата за МКД според Инструментот за претпристапна помош (ИПА III). Рамковната спогодба за финансиско партнерство е ратификувана од Собранието и објавена во Службен весник бр. 235 од 04.11.2022 година.

Во Јуни 2022 година беше подготвен финалниот пакет на програмските документи за Годишната акциска програма за ИПА 2022 и истиот беше доставен до Европската Комисија. ИПА 2022 Годишната акциска програма ги содржи следните акциски документи:

	ВКУПНО	ЕУ	НАЦИОНАЛНО КОФИНАНСИРАЊЕ	ТРЕТА СТРАНА
ЕУ за модерна јавна администрација	18.000.000 Евра	15.500.000 Евра	2.500.000 Евра	
ЕУ за подобро здравство, социјална	11.120.000 Евра	11.000.000 Евра	120.000 Евра	

заштита и родова рамноправност				
Механизам за поддршка на процесот за ЕУ интеграции	7.000.000 Евра	7.000.000 Евра		
ЕУ за модерни пречистителни станици	63.000.000 Евра	26.500.000 Евра	36.500.000 Евра	
ЕУ за подобрени граници и управување со миграција	10.000.000 Евра	10.000.000 Евра		
ВКУПНО	109.120.000 Евра	70.000.000 Евра	39.120.000 Евра	

На 4 и 5 април 2021 година, Генералниот директорат за соседска политика и преговори за проширување, реализираше програмска мисија во врска со започнување на процесот на програмирање за ИПА 2023 и 2024 година. Програмската мисија за прв пат после две години беше реализирана со физичко присуство и истата имаше за цел да обезбеди непосредна комуникација помеѓу претставниците на Европската комисија, вклучително и Делегацијата на Европската унија и претставниците на национално ниво задолжени за координација и подготовка на ИПА програмските документи, координирани од НИПАК секретаријатот. Целта на мисијата беше да се разменат искуства за статусот на програмирање на националните институции, во однос на приоритетите за програмирање, статусот на усвојување на правната рамка за ИПА 3, циклусот, условите и можностите за програмирање во рамки на ИПА 3 и Инвестициската рамка за Западен Балкан.

Акциските фишиња за ИПА 2023 се доставени до ЕК до 15 јули 2023 година. Меѓутоа во октомври 2022 година Комисијата одлучи средствата од ИПА 2023 да ги алоцира за поддршка на буџетска поддршка за справување со енергетската криза во износ од 80 милиони евра. Така, оние акциски фишеа кои по процедура се подготвени и доставени во ЕУ ќе се префрлат за финансирање во ИПА 2024, следејќи ги правилата за програмирање.

Одржани Секторски Мониторинг комитети во 2022 година:

- ИПА Заеднички Мониторинг комитет – седми состанок одржан на 22 март 2022 год.
- ИПА 2 Секторски мониторинг комитет за Владеење на правото и фундаменталните права –шести состанок одржан на 12 април 2022 год.
- ИПА 2 Секторски мониторинг комитет за Транспорт и животна средина– седми состанок одржан на 13 мај 2022 год.
- ИПА 2 Секторски мониторинг комитет за Конуретност и иновации и Земјоделство и рурален развој – шести состанок одржан на 27 април 2022 год.
- ИПА 2 Секторски мониторинг комитет за Демократија и владеење- четврти состанок одржан на 26 мај 2022 год.
- ИПА 2 Секторски Мониторинг комитет за Образование, вработување и социјални политики- четврти состанок одржан на 31 мај 2022 год.
- ИПА 2 комитетот за следење на ИПАРД – десетти состанок одржан на 19 мај 2022 год.

1.11.7.2 Програми и Агенции на Унијата

Програмите на Унијата претставуваат интегриран пакет на активности усвоен од ЕУ, со цел унапредување на соработката помеѓу земјите-членки во разни области поврзани со политиките на Унијата, во период од неколку години.

Примарна цел на Програмите беше приближување на политиките и активностите на Европската Унија кон европските граѓани, како и креирање додадена вредност од ЕУ за националните напори на земјите-членки во дадена област. Во Програмите можат да учествуваат сите правни субјекти, а во одредени случаи и физички лица (поединци) од тие држави.

Секретаријатот за европски прашања обезбедува кофинансирање на влезните билети за програмите и агенциите на Унијата во кои земјата е член во рамки на ИПА инструментот. Започнувајќи од 2022 година, ИПА учеството се обезбедува во рамки на планирањето на годишните повеќе-кориснички ИПА програми. Република Северна Македонија има потпишано меѓународни договори за пристапување во 5 програми на Унијата и 1 агенција за периодот 2021-2027, се финализира постапката на потпишување на меѓународни договори за пристапување во дополнителни 3 програми, додека за 1 програма преговорите се во тек.

Табела 1: Комуникација и соработка со Агенции на Унијата, кои се од интерес на државата	
Агенција на Унијата	Статус

Европска агенција за животна средина (EEA)	Земја соработничка. Претставници од Министерството за животна средина и просторно планирање редовно присуствуваат на состаноците на националните контакт точки и редовно се доставуваат податоци и информации до сите 5 европски тематски центри за вода, воздух, почва, отпад и биодиверзитет.
Европски центар за превенција и контрола на болести (ECDC)	Министерство за здравство соработува со ECDC како набљудувач.
Европски мониторинг центар за дроги и зависност од дроги (EMCDDA)	Центарот за дрога и зависност од дрога (во рамки на Министерство за здравство) соработува со EMCDDA како набљудувач.
Европска агенција за лекови (EMA)	Бирото за лекови соработува со EMA како набљудувач. Целосно учество е можно по приемот во ЕУ.
Европска агенција за безбедност на храна (EFSA)	Агенција за храна и ветеринарство соработува со EFSA како набљудувач.
Европска агенција за безбедност и здравје при работа (EY-OSHA)	Државната трудова дирекција соработува со EY-OSHA како набљудувач.
Европска фондација за обука (ETF)	Министерство за образование и наука соработува со ETF и Cedefop како набљудувач.
Европски центар за развој на стручна обука (Cedefop)	
Европската агенција за воздухопловна безбедност (EASA)	Агенцијата за цивилно воздухопловство има склучено договор за соработка со EASA. Целосно учество е можно по пристапувањето во ЕУ
Европската агенција за хемикалии (ECHA)	Бирото за лекови соработува со ECHA како набљудувач.
Канцеларија за хармонизација на внатрешниот пазар (трговски марки и дизајни) (OHIM)	Државниот завод за индустриска сопственост соработува со OHIM како набљудувач. Целосно учество е можно по приемот во ЕУ.
Канцеларија на растителни сорти на заедницата (CPVO)	Министерство за земјоделство, шумарство и водостопанство соработува со CPVO како набљудувач.
Европска агенција за управување со оперативна соработка на надворешните граници (FRONTEx)	Министерство за внатрешни работи потпиша договор за соработка. Целосно учество е можно по приемот во ЕУ.
Европска агенција за железници (ERA)	Агенцијата за регулирање на пазарот за железнички услуги е утврдена. Амбиции за идно интензивирање на соработката со ERA.

Секретаријатот за европски прашања, односно НИПАК секретаријатот успешно го спроведе и процесот на координација на подготовка на ИПА – ИПА програмите за прекугранична соработка во кои учествува Република Северна Македонија, односно програмите со Албанија – во која ја имаме водечката улога, со Србија и со Косово 2021-2027. Во рамки на овој процес беа спроведени широки консултации со националните и локални институции, како и со потенцијалните корисници на идните програми. Процесот се одвиваше во тесна соработка со Министерството за локална самоуправа како назначена оперативна структура од НИПАК во рамки на ИПА 2, оперативните структури од соседните држави – учесници во програмите, ДЕУ, како регионалниот проект *CBIB*, техничката помош во рамки на ИПА 2 програмите за прекугранична соработка (заедничките технички секретаријати и антени). Во рамки на процесот на подготовка на сите три програми беа формирани заеднички тела за програмирање, надлежни за носење на одлуките. Беа спроведени серија билатерални технички состаноци, како и серија состаноци на заедничките тела за програмирање. Во јули 2021 година до Европската комисија беа доставени третите нацрт верзии на програмите за прекугранична соработка со Албанија, Косово и Србија за 2021-2027 година и во периодот што следи се очекува нивно одобрување од страна на Европската комисија. Преку овие програми во следниот седумгодишен период ќе се обезбеди поддршка преку кофинансирање на активности, односно проекти во рамки на следните кластери и тематски приоритети:

Северна Македонија- Албанија (Индикативен буџет од ЕУ 11.900.000 евра, најмногу до 85% од вкупните трошоци)

Тематски кластер (ТС) 2: Позелена и подобрена ефикасност на ресурсите

Тематски приоритет 1: Заштита на животната средина, прилагодување и ублажување на климатските промени, спречување и управување со ризик

(ТР 2)

Тематски кластер (ТС) 4: Подобрена бизнис клима и конкурентност

Тематски приоритет 2: Поттикнување на туризмот и културното и природното наследство (ТР 5)

Тематски приоритет 0: Техничка помош

Во рамки на оваа програма предвидено е финансирање на стратешки проект “Охридско езеро-мост меѓу двете држави кон една дестинација”, во рамки на тематскиот приоритет Туризам и културно и природно наследство.

Северна Македонија- Србија (Индикативен буџет од ЕУ 8.400.000 евра, најмногу до 85% од вкупните трошоци)

Тематски кластер: Зголемени можности за вработување и социјални права

Тематски приоритет 1: Вработување, мобилност на работна сила и прекугранична културна инклузија

Тематски кластер: Подобрена бизнис клима и конкурентност (ТС4)

Тематски приоритет 2: Поттикнување на туризмот и културното и природното наследство (ТР5)

Тематски приоритет 0: Техничка помош

Северна Македонија - Косово (Индикативен буџет од ЕУ 8.400.000 евра, најмногу до 85% од вкупните трошоци)

Тематски кластер: Бизнис Околина и конкурентност-ТС4

Тематски приоритет 1: зголемување на конкурентноста бизнис и развој на мали и средни претпријата, трговијата и инвестициите - (ТР8)

Тематски кластер: Позелена и подобрена ефикасност на ресурсите -ТС2

Тематски Приоритет 2: Заштита на животната средина, прилагодување и ублажување на климатските промени, спречување и управување со ризик- (ТР 6)

Тематски приоритет 0: Техничка помош

Покрај подготовката на ИПА – ИПА програмите за прекугранична соработка за 2021-2027 година, НИПАК секретаријатот учествува и во процесот на подготовка на програмите за прекугранична соработка на Република Северна Македонија со Република Грција и со Република Бугарија за 2021-2027 година. Во рамки на овие програми е предвидено да се финансира по еден стратешки проект, и тоа стратешки проект поврзан со Граничниот премин Маркова Нога-Лаимос во рамки на програмата со Грција и стратешки проект поврзан со Граничниот премин Клепало – Струмјани во рамки на програмата со Бугарија.

Секретаријатот за европски прашања, односно НИПАК секретаријатот учествуваше во подготовката на Интерег Адрион и Интерег Еуро-Мед транснационалните програми за периодот 2021-2027 година. Интерег Еуро-Мед програмата е усвоена од страна на Европската комисија на 30.05.2022 год., додека Интерег Адрион е поднесена до Европската комисија на 30.06.2022 година.

1.11.7.3 TAIEX

TAIEX (The Technical Assistance Information Exchange Office – Техничка помош за размена на информации) преставува краткорочна техничка помош за земјите-кандидатки и потенцијалните земји-кандидатки од Западен Балкан во насока на приближување, примена и спроведување на правото на ЕУ, како и во надградбата на неопходната административната структура. TAIEX се финансира од повеќе-корисничката програма ИПА по принципот „прв пријавен, прв услужен“. Во 2019 година се направија извесни реформи во начинот на работа и искористување на инструментот, со што се направи директно зајакнување и отчетност во врска со искористувањето на средствата за јакнење на капацитетите во рамки на процесот на европска интеграција и препораките од годишните извештаи, и се најави воведување на новина во работењето, односно овозможување инструментот да се користи и од локалните власти и институции. Во 2020 година во тест фаза се пушти новата линија на поддршка под инструментот TAIEX наменет за поддршка на развојот на локалната самоуправа. Се утврдија неколкуте политики од интерес на општините и планските региони и веќе во 2021 година се подготвија првите апликации. На почетокот на 2022 година беа одобрени 10 апликации кои во текот на годината треба да се спроведат. Оваа тест фаза завршува во текот на 2023 година кога ќе биде пуштен новиот повик за апликации. Принципот на работата останува ист како кај вообичаениот TAIEX инструмент

Координатор на TAIEX активностите во Република Северна Македонија е СЕП. Барањата за експертска помош, организирање на работилници и студиски посети се праќаат преку СЕП до Делегацијата на Европската Унија, која врши првична проверка и одобрување за нивно процесирање, додека електронското процесирање на самите апликации го прави СЕП преку Националното контакт лице за TAIEX. Комуникацијата со TAIEX канцеларијата во Брисел се врши преку Националното контакт лице за TAIEX, а информациите за процесирани апликации се доставуваат во СЕП и во МК Мисијата во ЕУ, а потоа истите се проследуваат преку СЕП, до надлежните органи.

Република Северна Македонија активно го користи овој исклучително важен инструмент процесот на пристапување.

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021 ^{II}	2022 ^{III}
Одобрени	193	150	208	197	133	159	87	69	32	15	14	12	14
Не одобрени	88	45	23	33	33	46	39	18	25	11	7	5	2

^{II} Податоците се однесуваат на првата половина од 2021 година. Сите настани во овој период (обуки, семинари, работилници, експертизи) се одвиваа виртуелно, т.е. онлајн. Динамиката на истите уште повеќе е намалена заради директното влијание на пандемијата и мерките кои се уште важат во услови на пандемија.

^{III} Податоците се однесуваат на првата половина од 2022 година. Сите настани во овој период (обуки, семинари, работилници, експертизи) се одвиваа виртуелно, т.е. онлајн. Динамиката на истите уште повеќе е намалена заради директното влијание на пандемијата и мерките кои се уште важат во услови на пандемија.

Се чека одговор	15	0	12	7	4	5	0	3	10	0	0	/	/
Вкупен број на апликации	296	195	243	237	170	210	126	90	67	26	21	17	17

1.11.7.4 TWINNING

Во изминатиот период, СЕП ја зајакна својата координативна улога како Национално контакт лице за твининг инструментот.

Во врска со институционалното јакнење, твининг инструментот продолжува да биде префериран модел за проекти каде е важна релевантната експертиза на твининг земјите членки, за транспонирање *acquis* и хармонизација на националното законодавство во одредени области и пренесување на нивното експертско знаење и искуство на институцијата – партнер.

Вкупен број планирани твининг проекти преку КАРДС, ИПА 2007-2013 и ИПА 2014-2020 се околу 89 проекти. Во однос на твининг партнерите, македонските институции имаат воспоставено партнерства со голем број институции од вкупно 23 држави членки. Водечки партнери кај најголем број твининг проекти се Австрија со 15 и Германија со 12 проекти како водечки партнер. Институции од Шпанија се јавуваат како водечки твининг партнери во 10 проекти, Холандија во 10 проекти и Литванија 9, Словенија 7 и Финска 5 се јавуваат во улога на твининг партнер.

Во однос на секторите, најголем број од твининг проектите (48) се однесуваат на реформи во јавната администрација и правда и внатрешни работи – 54,4 проценти од вкупниот број проекти. Имајќи ги предвид сите континуирани напори на владите за спроведување реформи во јавната администрација и усогласување на законодавството, оваа структура е сосема разбирлива. Тринаесет проекти се од сферата на животна средина, единаесет се поврзани со образование, вработување и социјална политика, шест се во областа на земјоделството и шест се во областа на економски развој. Од наведените бројки може да се заклучи дека голем број длабински и суштински реформи се започнати и спроведени со помош на твининг проектите.

1.11.7.5 Билатерална соработка

Во однос на билатералната соработка насочени сме кон активен пристап кон билатералните партнери, односно унапредување на билатералната развојна соработка и нејзино проширување. Принципите на иницијативност и сопственост се основните водилки во работењето, при што се настојува дополнително да се зголеми успешноста во искористувањето на расположливите билатерални развојни средства за државата, нивно насочување кон НПАА области, но и иницирање на нови партнерства.

Посебен акцент се става на активностите за задржување на билатералните партнери, но и проширување на билатералната развојна / проектна соработка со нови актери. Координацијата на билатералната развојна помош се реализира во континуитет во поглед на програмите за развојната соработка на Кралството Шведска, Кралството Норвешка, Република Словенија, Народна Република Кина, Јапонија. Со останатите донатори, како што се САД, Германија, Велика Британија, Швајцарија, Франција, Холандија и останатите држави кои преку своите дипломатски претставништва во Република Северна Македонија реализираат и проектна соработка настојуваме да имаме редовна комуникација во поглед на реализираната помош и планови за поддршка од нивна страна.

Би ги истакнале следните резултати постигнати во текот на 2021 година во поглед на билатералната помош:

- Се водеа консултации со Амбасадата на Република Словенија за проширување на опфатот на техничката соработка во областа на евроинтеграцијата. Интензивни консултации се водени во поглед на обезбедување поддршка за подготовка на националната верзија на правото на ЕУ и СЕП продолжува со консултациите во насока на проширување на оваа соработка. Во текот на 2021 година се отвори нова линија на соработка, фокусирана на размена на искуства и ноу-хас во доменот на Регионалната политика и Паметната специјализација
- Се водеа тековни консултации со Амбасадата на НР Кина во поглед на подготовките за реализација на “Проектот за зајакнување на капацитетите на службите за здравствена и социјална заштита во Република Северна Македонија” како заеднички предлог од Министерството за здравство и Министерството за труд и социјална политика и проектот е-Образование втора фаза. Имплементацијата

би започнала по постигнување согласност помеѓу страните во поглед на критериумите и условите за реализација

- Во периодот 20 март-2 април 2021 година, на иницијатива на Секретаријатот за европски прашања беше одржан семинар за кинеското искуство во справувањето со загадувањето на воздухот, финансиран во рамки на билатералната соработка. На истиот учество земаа 34 учесници од национални, локални институции како и претставници од невладиниот сектор кој се занимава со оваа проблематика

- Се остварува редовна комуникација со Канцеларијата на Јапонската агенција за меѓународна соработка во Скопје во насока на планирање на техничката соработка за јапонската фискална 2023 година. Во текот на 2021 година се реализираше проектот за Националната опера и балет во рамки на јапонската програма за културни грантови преку донација на опрема – музички инструменти и осветлување во износ од околу 700.000 евра. Тековно се спроведуваа консултации со Амбасадата на Јапонија во поглед на реализацијата на Јапонската грант програма за социо-економски развој преку донација на медицинска опрема, која се очекува да биде испорачана во втората половина на 2021 година

- Се координираше процесот на спроведување на техничката соработка со Сингапур преку реализација на програмата за обуки (од далечина во текот на 2021 година поради пандемијата КОВИД-19)

- Успешно се затворија и последните проекти финансирани од Кралството Норвешка, а кои имаа преостанати отворени обврски. Во тек е спроведувањето на Нордиската поддршка за напредокот на Северна Македонија, проект финансиран преку Кралството Норвешка и Кралството Шведска

- Се остварува редовна комуникација и координација со други билатерални донатори

1.11.7.6 Тековни активности и потреби (клучни приоритети)

- Постојано следење и навремено делување за намалување на ризиците од губење на средства до крај на 2022 (т.н. risk of de-commitment of funds) (Одржување на редовни состаноци помеѓу НИПАК, ЦФЦД и НАО со ИПА структурата континуирано)

- Подготовка на правните документи за спроведување на ИПА III како што се Рамковна спогодба, Уредба за регулирање на односите во ИПА структурите, комплетирање на Упатството за управување на проекти во централизирано спроведување на проекти

- Програмирање за 2023 година на годишни програми и првите секторски оперативни програми за периодот 2024-2027 и ревизија на Стратешкиот одговор

- Спроведена годишната анализа за потреби од обука и за јакнење на капацитетите на ИПА националната структура од страна на Центарот за обука на СЕП

- Јакнење на рамката за секторска координација и поддршка на Секторските работни групи преку инклузивен и транспарентен систем на програмирање на ИПА 2021-2027

- Функционален Национален Инвестициски Комитет (НИК)и единствена листа на инфраструктурни проекти

- Спроведено годишно самооценување на секторскиот пристап

- Функционалност на Рамката за оценување на изведбата (ПАФ) и известување за спроведување на ИПА 2

- Редифинирање на НИПАК прирачник

- Одржани Секторските мониторинг комитети за Транспорт и животна средина, Владеење на право и фундаментални права, Земјоделство и рурален развој и Конкурентност и иновации, секторски мониторинг комитети за Демократија и владеење- Реформа на јавна администрација (РЈА) и Управување со јавни финансии (ПФМ) и секторскиот мониторинг комитет за Образование, вработување и социјални политики ; ИПА Мониторинг комитет

- Редовно учество во Управните комитети на ниво на проекти

- Соработка со ИПА проектите кои тековно се спроведуваат во МКД (континуирано – 2018 г.)

- Подготовка на две-годишната Програмата за работа на Центарот за обука на СЕП (ИПА Тренинг Фасилити)

- Просторно сместување и доопремување на Центарот за обука на СЕП

- Кадровско екипирање на Центарот за обука на СЕП

- Донесување и примена на внатрешен акт на СЕП за растер на обучувачи од администрацијата за ЕУ и ЕУ фондови и други поврзани подзаконски акти

- Формирање на тела за спроведување на новите ИПА Пррограми за прекугранична соработка 2021-2027 година и почеток на спроведување на програмите

- Потпишување на Спогодби за финансирање за ИПА програмите за прекугранична соработка

- Спроведување на проект за родова еднаквост преку СИДА
- почеток на активностите на реализација и формирање на телата на програмите за прекугранична соработка
 - Во претстојниот период се очекува да биде донирана опремата во рамки на Јапонскиот грант за социо-економски развој
 - По најава на донаторот, се очекува донација на опремата во рамки на кинескиот проект за подобување на здравствените и социјални услуги во МКД, како опремата за Институтот за молекуларна биологија
 - На есен се очекува реализација на семинар за Балансиран регионален развој, финансиран од НР Кина (од далечина)
 - Во тек е подготовка на апликација од Економскиот факултет во рамки на техничката соработка со Јапонија за јапонската фискална 2022 година (продолжување на тековна соработка, со нејзино регионално проширување), како и дефинирање на програмата за обуки за јапонската фискална 2022 година
 - Тековно се координира спроведувањето на програмата за обуки во рамки на техничката соработка со Јапонија, како и со Сингапур
 - Ќе се водат преговори со Амбасадата на Република Словенија во поглед на продолжување на развојната соработка од 2022 па натаму, со дефинирање на областите на соработка
 - Преговори со Амбасадата на Кралството Норвешка во Белград во поглед на продолжување на развојната соработка од 2022 година па натаму (по затворање на сите обврски од претходно завршени проекти)
 - Консултации со Амбасадата на НР Кина во поглед на потпишување нов Договор за економска и техничка соработка за обезбедување на грант, како и преговори за фокусирање на идната соработка

СТРАТЕШКИ ПРИОРИТЕТ #2: КВАЛИТЕТНО УПРАВУВАЊЕ СО ПРОЦЕСОТ НА ПРИСТАПНИ ПРЕГОВОРИ СО ЗАЈАКНУВАЊЕ НА ПОЗИЦИЈАТА НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА ВО СОРАБОТКАТА СО ИНСТИТУЦИИТЕ НА ЕВРОПСКАТА УНИЈА И НА ЗЕМЈИТЕ ЧЛЕНКИ НА ЕВРОПСКАТА УНИЈА - Стратешка програма 2 - Управување со процесот на преговори

1.11.8 Зајакнување на позицијата на Република Северна Македонија и ефикасноста во координацијата и соработката со институциите на ЕУ

Во изминатиот период, СЕП во рамките на МК Мисијата во ЕУ континуирано работеше на натамошно развивање на главните одредници за работа и комуникациските канали по сите клучни компоненти на процесот на пристапување. СЕП во рамки на МК Мисијата во ЕУ, согласно своите надлежности, континуирано ги развива поставените механизми на соработка со телата на ЕУ (ЕП, Советот, ЕК), со цел зголемување на нивната ефикасност и проширување и зацврстување на лицата за контакт од релевантните институции на ЕУ.

Клучни активности во изминатиот период беа:

- *Поддршка во организација и подготовка на состаноците на работните тела на ССА* (поддршка на организацијата на КСА и состаноците на ко-претседавачите на поткомитетите и специјалната група за PJA, и редовна комуникација со ГД за соседска политика и преговори за проширување, заради обезбедување постојаност во подготовките и настапите)
- *Континуирано следење на европското законодавство (Acquis):* анализа на нови директиви, регулативи и одлуки, информирање за истите, пасивно и набљудувачко учество на состаноци кои се однесуваат на одредени новитети во однос на европското законодавство
- *Анализа на ЕУ мерките презентирани на објаснувачки состаноци (аналитички преглед)*
- *Активно учество во организацијата и спроведувањето на оценските мисии и следење на реализацијата на препораките во Извештаите од истите*

- *Континуирано следење и информирање за случувањата околу трговските мерки за заштита поврзани со производи од алуминиум и челик: пасивно и набљудувачко учество на состаноци, информирање за сите исходи и изготвување на анализи во однос на оваа тема*
- *Континуирано следење и информирање за случувањата околу подготовката на новата повеќегодишна финансиска рамка на ЕУ вклучувајќи го и инструментот ИПА III: пасивно и набљудувачко учество на состаноци, информирање за сите исходи и изготвување на анализи во однос на оваа тема*
- *Зајакнување на дијалогот со генералните директорати на ЕК (организирање на редовни технички состаноци со ГД за соседска политика и преговори за проширување и сите други надлежни ГД-ти согласно потребите), особено околу динамиката на процесот на пристапување на земјата, новата Методологија за пристапните преговори и преговарачката рамка за нашата држава*
- *Зајакнување на постојаните контакти со земјите членки: активно користење на искуствата на земјите членки на ЕУ за процесот на подготовка на национални преговарачки ставови и позиции; Проширување и зацврстување на постојани и нови контакти со земјите членки и земјите кандидатки и потенцијални кандидатки за членство во Брисел за собирање на информации за искуствата во врска со преговарачкиот процес*
- *Континуирано и активно учество во дијалогот со ЕК и релевантните институции на ЕУ во справување со пандемијата КОВИД-19*
- *Континуирано следење на работата на Комитетот на региони и Европскиот економски и социјален комитет*
- *Континуирано и активно учество на состаноци на РСС, Берлинскиот процес, Иницијативата за гасно поврзување во ЈИЕ (CESEC), ЦЕФТА, Енергетската заедница, Транспортната заедница. Воедно, следење на човековите права и односи на ЕУ со ООН, СЕ, ОБСЕ; како и соработка со одредени тинк-тенкови*
- *Поддршка на комуникација на претпристапна помош (ИПА) (редовни месечни средби со ГД за соседска политика и преговори за проширување и останатите релевантни директорати на ЕК поврзани со програмирање и спроведување на помошта), како и подготовка на секторските мониторинг комитети*
- *Комуникација со релевантни директорати за TAIEХ и Програми и Агенции на Унијата; редовна комуникација со ЕК за регионалните програми на ИПА, како и редовна комуникација со билатералните донатори во поглед на планирањето и реализацијата на нивната развојна помош согласно националните потреби и приоритети*
- *Логистичка, организациска и техничка поддршка на делегации од Сверна Македонија во Брисел (Подготовка на програми за посети на ЗПВ ЕУ, ДС и други делегации, пренесување на ставови, пораки, телеграми од состаноци, работни групи, комитети, конференции)*

МК Мисија во ЕУ во идниот период ќе се соочи со зголемен обем на работа и интензивирање на соработката со ГД НЕАР и останатите надлежни директорати имајќи ги предвид активностите врзани за процесот на пристапување.

Улогата на претставниците на СЕП во рамките на Мисијата е особено значајна имајќи ја предвид експертизата во соодветната проблематика во секое од поглавјата и во таа насока дополнително ќе се работи на таргетирано зајакнување и кадровско пополнување на капацитетот на Мисијата со цел квалитетно да се одговори на динамиката на претстојниот процес.

И понатаму во рамки на секојдневната комуникација со надлежните институции ќе се работи на презентирање на степенот на подготвеност на земјата во евроинтегративниот процес. Имајќи ја предвид новата динамика во процесот, потребно ќе биде да се воспостави непречено информирање до сите вклучени во процесот согласно воспоставената преговарачка структура. Во следниот период, ќе се продолжи со подготовка на квалитетни и навремени информации и анализи за одредени прашања од државен интерес и а по одржувањето на првата Меѓувладинa конференција помеѓу МКД и ЕУ со подготовка за спроведување на билатерален скрининг.

1.11.9 Формирање и операционализација на структурата за преговори

Во септември 2022 година Владата ја доенсе Одлуката за воспоставување на структура за преговори за пристапување во Европската Унија (Сл. весник 200/2022) со која постојниот механизам за координација на процесот на европска интеграција, кој се прилагодува на ревидираната методологија за пристапни преговори.

Структурата за преговори ја сочинуваат:

- 1) **Главен преговарач за преговори за пристапување на Република Северна Македонија во Европската Унија** функција која по службена должност ја врши заменик претседателот на Владата задолжен за европски прашања,
- 2) **Заменик на главниот преговарач за преговори за пристапување на Република Северна Македонија во Европската Унија** функција која по службена должност ја врши заменик државниот секретар во Секретаријатот за европски прашања,
- 3) Тела формирани со оваа одлука, и тоа:
 - **Комитет за преговори за пристапување на Република Северна Македонија во Европската Унија;**
 - **Државна делегација за преговори за пристапување на Република Северна Македонија во Европската Унија;**
 - **Група за преговори за пристапување на Република Северна Македонија во Европската Унија;**
 - **Работен комитет за европска интеграција;**
 - **Работни групи за подготовка на преговарачките позиции за преговори за пристапување на Република Северна Македонија во Европската Унија,**
- 4) **МК Мисија во ЕУ и**
- 5) **Секретаријат за преговори за пристапување на Република Северна Македонија во Европската Унија.**

Комитетот за преговори го претседава Претседателот на Владата, како највисоко политичко работно тело на Владата за координација на пристапните преговори. Во ова тело членуваат четирите вицепремиери, министерот за надворешни работи и финансии.

Државната делегација за преговори ќе ја предводи министерот за надворешни работи, а во неа членуваат главниот преговарач, односно јас, заменикот на главниот преговарач и шефот на МК Мисијата во ЕУ. Истата ќе ги презентира официјалните преговарачки позиции на Меѓувладините конференции.

Групата за преговори е стручно тело на Владата за координација со институциите и подготовка на предлог-преговарачките позиции, помошно тело на главниот преговарач, а во неа членуваат и заменикот на главниот преговарач, членови задолжени за одредени кластери, области и поглавја од преговорите. Како дел од групата за преговори, меѓу другото, се воведуваат и три нови позиции:

- Главниот економист ќе врши хоризонтална координација на економските политики и соодветните поглавја поврзани со нив
- Следењето и координацијата на сите акти од правен аспект како и оформување на содржината на нацрт пристапниот договор ќе го врши главниот правник
- Главниот анти-корупционер ќе врши хоризонтална координација на сите политики во борбата против корупцијата и спречувањето на судирот на интереси.

Работниот комитет за европска интеграција, го сочинуваат претседател – главниот преговарач, неговиот заменик, државните секретари на сите институции, генералниот секретар на Владата, секретарот на Секретаријатот на законодавство како и членовите на групата за преговори, членовите на Групата за преговори, а по потреба може да се вклучат и претставници на други државни институции. Ова тело ќе го следи спроведувањето на Спогодбата за стабилизација и асоцијација и ќе ги координира активностите поврзани со пристапните преговори.

Работните групи за пристапни преговори, се помошни тела на работниот комитет за европска интеграција, сега организирани според новата методологија за преговори, по Кластери, по области и по поглавја и истите ќе учествуваат во подготовка на анализи за степенот на усогласеност на националното законодавство со правото на Унијата и подготовка на нацрт-преговарачки позиции.

Дополнително, во октомври 2022 година се донесе Одлуката за определување на институциите чии претставници се дел од работните групи за подготовка на преговарачките позиции за преговори за пристапување во Европската Унија (Сл.весник 224/2022). Операционализацијата на структурата е во тек. Истовремено се работи на подготовка на упатстави други акти со кои се уредува начинот на работа на телата на структурата во процесот на пристапни преговори, План за внатрешна организација и јакнење на МК Мисијата во ЕУ (вклучително и експертската поддршка на СЕП), јакнење на капацитетите на МК Мисијата во ЕУ и ССПППП и целосна функција на секторот во процесот на пристапување, мапирање на сите органи на државната управа и институции, организации од граѓанскиот сектор, академската заедница (универзитети, факултети, институти и научно-истражувачки центри) кои би биле вклучени во процесот на пристапни преговори, вклучително и скрининг процесот, определување на составот на работните групи за подготовка на преговори за оние поглавја кои ќе бидат предмет на билатерален скрининг, како и составот на сите останати работни групи за подготовка на преговорите.

1.11.10 Квалитетна подготовка на аналитички преглед и оценка на степенот на хармонизација на македонското законодавство со законодавството на ЕУ

СЕП успешно го координираше и активно учествуваше во процесот на објаснувачки состаноци кои се спроведоа за сите поглавја во периодот од септември 2018г. до крајот на 2019г. Во наредниот период ќе започнат и активностите за подготовка за билатерален скрининг преку спроведување на аналитички преглед на степенот на усогласеност. Подготовките се однесуваат на анализа на степенот на транспозиција, ажурирање на целокупното национално и ЕУ законодавство, унапредување на алатките за анализа и аналитички преглед на законодавството, спроведување обуки за јакнење на капацитетите, како и усмерување на донаторска помош кон одредени области каде е потребна подлабока анализа. Се работи на ревизија на Прирачникот за хармонизација по што ќе се организираат обуки за членовите на работните групи за преговори.

Со донесувањето на секоја годишна ревизија на НПАА, се врши ажурирање на листата на национални прописи кои се усогласуваат со ЕУ законодавството, а паралелно се ажурираат ЕУ мерките кои се предмет на усогласување. Тоа е добра основа за отпочнување на сопствен аналитички преглед на усогласеноста на законодавството.

Врз основа на концептот за дизајн на информатичката платформа за следење на преговорите и потребните функционални модули, се изготви техничка спецификација за надградба на НПАА порталот.

Во наредниот период, СЕП ќе продолжи со усмерување на сегашните програми за соработка со земји-членки на ЕУ во врска со понудената техничка помош кон анализа на постоечкото *acquis* во одредени области, како и проширување на соработката преку годишните програми надругите земји членки на ЕУ.

1.11.11 Зајакнување на човечкиот капацитет кој работи на ЕУ интеграцијата

СЕП се грижи за развојот на човечки ресурси и јакнење на капацитетите на вработените, како и на целокупната мрежа која работи на процесот на Европска интеграција. Овие активности се во комплементарност со моделот на управување со компетенции кој е во примена во македонската администрација.

Исто така, во 2022/23 година се предвидува сертификација на институцијата за стандардот за квалитет: ИСО 9001:2015.

Со цел јакнење на институционалните капацитети за ЕУ, СЕП воспостави долгогодишна соработка со низа земји членки на ЕУ, преку посебно дизајнирани програми: соработка со француската влада, МАТРА ROLT холандската влада, проект „Одржливо учење за ЕУ и систем за обука“ со Кралството Норвешка. Континуитетот на соработката со Кралството Норвешка и Кралството Шведска продолжува преку тековниот проект „Нордиска поддршка за напредок на Северна Македонија“. Обуките опфаќаат како хоризонтални ЕУ обуки, така и специфични секторски обуки, како и обуки за преговори. Се планира продолжување на овие соработки

1.11.12 Зајакнување на Центарот за обуки и систематско јакнење на капацитетите за процесот на преговори

СЕП, согласно својата надлежност, како централно координативно тело на процесот на пристапување, целно ги насочува донаторските средства кон приоритети за јакнење на капацитетите и институционална надградба. Исто така, СЕП координира посебно дизајнирани програми за јакнење на административниот капацитет, хоризонтални ЕУ обуки, обуки за ИПА структурите, обуки во посебни области на јавните политики на ЕУ, како и обуки за јакнење на капацитетот за преговори.

Центарот за обуки на СЕП е носител на една од хоризонталните функции во процесот на ЕИ и е важна компонента за вкупните подготовки на администрацијата и јакнењето на капацитетите за подготовка, отпочнување, водење и завршување на преговорите. Подготовките на администрацијата, од аспект на организација, координација, стручна анализа, примена на методологии, стандардни аналитички и правни алатки и подготовка на преговарачки стојалишта, треба да вклучуваат посебно дизајнирани програми за посебни целни групи, како и воведување на методолошки пристап и стандарди на квалитет во обуките. Целните групи, на прво место се членовите на сите координативни структури во процесот на пристапување и целокупната администрација која учествува во хармонизацијата, имплементацијата и спроведувањето на *acquis* (НПАА). Проектираниот број на лица директно вклучени во процесот (членови на разни координативни и оперативни структури, како и членови на ИПА националната оперативна структура) кои систематски треба да бидат обучени во следните неколку години е приближно 3000.

Во Центарот за обука на СЕП, преку подготвените програми за работа и буџетот кој го има на располагање, како и преку поддршка од мултилатерални и билатерални проекти се спроведуваат обуки од областа на јавните политики на ЕУ и останати активности за јакнење на вештините и капацитетите на администрацијата во процесот на европска интеграција.

СЕП годишно обезбедува скромни буџетски ресурси за одржување на Центарот, но и за спроведување на неговите активности. СЕП, односно Центарот за обука на СЕП, е регистриран во Централниот регистар за изведување образовни дејности за возрасни во доменот на неформалното образование.

Активноста стипендирање е еден од облиците на инвестиција и негување на човечкиот капитал во органите на управата и тоа во доменот на европската интеграција, а воедно, оваа активност е и еден од облиците на задржувањена високо образуван и експертски кадар во тој реформски процес. Секретаријатот за европски прашања од 2003 година до денес доделува стипендии за последипломски студии во странство од областа на правото, економијата и политиките на ЕУ. Во тој период доделени се вкупно 88 стипендии. Во наредниот период, преку соработка со реномирани институции од земји членки на Европската Унија, СЕП ќе ја разгледа можноста за доделување стипендии за кратки професионални обуки во специфични области од законодавството и политиките на ЕУ за потребите на државните службеници.

СЕП веќе повеќе од деценија работи на јакнење на капацитетите во администрација преку имплементација „обука на обучувачи“, и каскадно спроведување обуки на целни групи, на централно, регионално и локално ниво, како и систематско планирање и ангажирање на странски и домашни експерти/предавачи за напредни и специфични експертски обуки. Во изминатите пет години беа спроведени повеќе ИПА проекти и проекти финансирани од билатерални доанатори, со помош на кои беа имплементирани активности за ревизија на работата на Центарот за обука на СЕП, ревидирање на модули за обука и донесување нови, обука на кадар од администрацијата за – „обука за обучувачи“, како и ревизија на образецот за утврдување потреби од обука.

Накратко, на двогодишно ниво ЦОСЕП работи на утврдување на потреби од обука преку спроведување анкетни прашалници до соодветните административни структури. Во период 2021-2022 СЕП и ЦОСЕП се посветува на подготовка на терен за правен основ за создавање корпус на идни обучувачи, почеток на поставување на интегрирана рамка на системот на обуки, платформата за учење и обука користејќи ги искуствата од земјите членки, подготовка на Програма за работа на Центарот за обука на СЕП и целосно искористување на средствата на располагање за својата работа во рамки на Буџетот на СЕП во реализација на Програмата, како и на развој на конкретни проектни и соработки со неколку билатерални доанатори. Во 2022 година, Центарот спроведе Анкетен образец за утврдување потреби од обука за ИПА структурата – со оглед на тоа дека ЦОСЕП е дел од НИПАК секретаријатот и има формално правна обврска врз основа на и во согласност со ратифицираната ИПА регулатива: да работи на јакнење и инвестиција во човечките ресурси кои се ангажирани во ИПА Оперативната структура. Воедно во процес на внатрешни консултации преку анкетата спроведена во 2021 година се екстраполираа податоци за потреби од обука на НПАА структурата. Од Ноември 2021 година СЕП, покрај обуките онлајн почна со спроведување на подолгорочни обуки во своите простории со физичко присуство на учесниците и предавачите – односно почна да се враќа на вообичаениот начин на работа.

Во 2021 година се спроведоа 46 онлајн обуки, организиран во соработка со УНОПС/Нордски проект, со голем број учесници од СЕП, МНР и Собрание. Покрај тоа, се спроведоа 2 онлајн обуки во билатералната

соработка со Грција, кои ги следеа 30 лица од релевантните институции, како и 2 онлајн меѓународни обуки преку холандската програма Матра ролт со вкупно 6 учесници од МКД. Потоа, во наведениот период беа спроведени: една обука организирана преку ЕУ проектот за Поддршка на програмирање на ЕУ фондови, со физичко присуство во СЕП (во траење од 21 ден, со 13 учесници – новодојдени лица во ИПА Оперативната структура), како и едно студиско патување во Шпанија со 9 учесници од релевантите институции, организирано преку истиот проект, како и две студиски патувања, организирани за преставници од СЕП преку билатерална соработка со Хрватска и Словенија.

Во истата 2021 година со инструментот ТАИЕКС преку аплицирани и одобрени 19 апликации се обучија 388 учесници, и се искористи експертиза на 49. Покрај ова, соодветни стручни лица од администрацијата во текот на 2021 година земале учество во 36 ТАИЕКС настани во регионот и организирани за повеќе земјо-корисници.

две студиски патувања во Хрватска и во Словенија.

Во периодот јануари –јуни 2022 година, до сега се спроведени 20 онлајн обуки, преку кои се обучени 348 лица, потоа 2 обуки со физичко присуство во траење од 21 ден секоја – за новодојден кадар во ИПА оперативната структура, 1 онлајн семинар со експерти од Р. Грција на кој учество зедеа 18 лица од релевантите институции, и едно студиско патување во Шпанија преку ЕУ проектот за Поддршка на програмирање на ЕУ фондови.

Со оглед на нерешеното прашање со просторното сместување на СЕП, како и одливот на кадар, во 2021 Се обезбеди просторија за избедување обуки, делумно истата се преми, потоа се обезбедија две нови работни места и едно прераспоредување. Во меѓувреме се продолжи во 2022 година со работна опремувањето на Салата за обука и пренамена на простор во канцеларија за вработените на ЦОСЕП. Се очекува повеќегодишното планирање и работа на статусот на обучувачите од администрацијата на СЕП да се финализира во текот на 2022 година

Во наредниот период поточно втората половина на 2022 г. и 2023 година Центарот за обуки од областа на ИПА и ЕУ/ЕИ обуки веќе работи на дел од планираните активности и тоа:

- консолидирање на сопствените капацитети и средства за работа
- изработка на анализите по Прашалниците / Анкетите за утврдување потреби од обука како за ИПА оперативната структура, така и за НПАА структурата и пошироко
- Подготовка на двогодишен оперативен план за обука за ИПА Оперативната структура и подготовка на годишен план за работа на ЦОСЕП за процесот на европска интеграција
- решавање на статусот на обучувачите од администрацијата и нивно активно вклучување во Програмата за работа на Центарот
- спроведување на обуки, информативни настани, воспоставување соработки и склучување на меморандуми за разбирање со институции во земјата и во странство
- целосна посветеност на активностите за јакнење на капацитетите на администрацијата во врска со објаснувачкиот скрининг, неговата динамика и активности
- континуирано хранење и градење на базата на податоци и веб страница на Центарот за обука на СЕП;
- подготовка на документи и акти неопходни за работа на ЦОСЕП (стратегија за развој на ЦОСЕП, прирачник за ИПА корисници, каталог за обуки, и други односни документи)
- континуирана работа и соработка на обуките и односните активности со тековно активните донатори; како и работа во поддршка на спроведување активности во врска со склучените меморандуми за соработка со Колеџот на Европа во Бриж и Колеџот на Европа во НАТОлин
- спроведување на активностите стипендирање на државни службеници за академски студии од втор циклус во странство во доменот на правото, економијата и политиките на ЕУ (стипендии „Габриела Коневска Трајковска“)
- дневни организациски и координативни активности во врска со инструментот ТАИЕКС
- Координација, организација и друга логистичко техничка соработка со билатералните донатори во доменот на јакнење на човечкиот капацитет и институционалните капацитети за процесот на ЕИ (Грција, Германија, Холандија, и др.)

СТРАТЕШКИ ПРИОРИТЕТ #3: НАТАМОШЕН РАЗВОЈ НА ЕВРОПСКИТЕ ДЕМОКРАТСКИ ВРЕДНОСТИ ВО ПРОЦЕСОТ НА ПРИСТАПУВАЊЕ- Стратешка програма 3 - Демократски вредности на Европа во процесот на пристапување,

Стратешка програма 4 - Информатички системи и платформи за поддршка на процесот на пристапување

1.11.13 Информирање на јавноста и зголемување на јавната свест и поддршка за процесот на европска интеграција

Транспарентноста, видливоста и инклузивноста остануваат основни начела во работењето на СЕП, со цел промовирање на чувството за припадност во ЕУ и вклучување на пошироката јавност во целокупниот интегративен процес на земјата. СЕП континуирано го гради системот на информирање на јавноста во насока на зголемување на јавната свест за поддршка на процесот на европска интеграција. Истовремено, Секретаријатот одржува комуникација со дефинираните заинтересирани страни (целни групи) преку нивно активно вклучување во пристапниот процес. Во изминатиот период, беа спроведени повеќе комуникациски активности, како и настани во функција на информирање, вклучување и транспарентност, меѓу кои како позначајни може да се издвојат следните:

- Консултативни настани посветени на кластерите, односно поглавјата во рамки на пристапниот процес;
- Панел дискусии во широк состав на министри и раководители на институциите вклучени во пристапниот процес, кои работат во областите на кластерите, кои покрај инклузивност, овозможуваат и транспарентност на процесот и информирање на пошироката јавност, со цел процесот подобро да се разбере, да се осознат придобивките од членството во ЕУ и конечно да се зголеми поддршката на целокупната јавност за процесот на пристапување во ЕУ;
- На граѓанскиот сектор им беше овозможено следење на објаснувачките скрининг состаноци, а врз основа на тоа остануваат вклучени во процесот;
- Редовно ажурирање на интернет страницата на СЕП, која е достапна на македонски, албански и англиски јазик;
- прес-конференции и брифинзи за медиуми;
- Организација на трибини и дебати на теми посветени на процесот на пристапување;
- Испитување на јавното мислење;

Нова стратегија за информирање и комуникација со јавноста (2021-2025)

Во пресрет на почетокот на пристапните преговори, Секретаријатот за европски прашања подготви нова Национална стратегија за информирање и комуникација со јавноста во процесот на европска интеграција (2022-2026), која предвидува активности за зголемување на јавната свест за придобивките од членството во ЕУ, со цел добивање општа поддршка за пристапниот процес од страна на јавноста.

Целта на стратегијата е да се овозможи континуираната комуникација не само кон целокупната јавност, туку преку дефинирање на целните групи за комуникација и соработка на Секретаријатот со цел да се одржи двонасочната комуникација со нив и да се овозможи нивна континуирана вклученост во процесот преку информирање и консултирање. Секретаријатот за европски прашања преку соодветна и насочена комуникација го зајакнува својот кредибилитет и позиција како координативна институција во пристапниот процес. Во таа насока, информациите за текот на процесот на преговори треба да произлегуваат од овде, со цел да се минимализира влијанието на дезинформациите и лажните вести кои се насочени кон поткопување на процесот.

Паралелно на ова ќе се работи и на градење на капацитетите на државните институции за комуникација со јавноста.

1.11.14 Зајакнување на соработката со граѓанскиот сектор и регионална соработка

СЕП во континуитет одржува отворен дијалог со граѓанскиот сектор. Граѓанските организации активно се вклучени во пристапниот процес, во програмирањето и следењето на искористеноста на фондовите за претпристапната помош (секторски работни групи, мониторинг комитети и сл.)

Во процесот на програмирање за ИПАЗ, граѓанскиот сектор редовно учествува во работата на секторските работни групи

- Граѓанските организации зедоа учество во рамките на секторските мониторинг комитети и Заедничкиот мониторинг комитет
- СЕП редовно соработува со одделението за соработка со граѓанскиот сектор при Генералниот Секретаријат и активно е вклучен во подготовка и имплементација на владината Стратегијата за соработка со граѓанскиот сектор
- На редовна основа ја доставува на увид годишната ревизија на Националната програма за усвојување на правото на ЕУ (НПАА), на претставниците на граѓанскиот сектор и организира посебни средби, во секој циклус на ревизија. Консултациите во врска со ревизијата на НПАА ќе продолжат и во новиот циклус на НПАА 2023 година.
- СЕП и Фондацијата Отворено општество Македонија во 2019 година потпишаа Меморандум за соработка за суштинско и структурно учество на граѓанското општество во клучните секторски реформи во процесот на пристапување кон ЕУ и соработка во рамки на проектот „Дијалог со граѓанските организации – Платформа за структурно учество во ЕУ интеграциите“ кој ФООМ го спроведува со финансиска поддршка од Делегацијата на Европската Унија, а во кој СЕП се јавува како соработник.

Во наредниот период, Секретаријатот за европски прашања ќе ги продолжи и интензивира своите активности во насока на зајакнување на соработката со граѓанскиот сектор и општествените чинители во рамки на нови или веќе воспоставени кампањи, особено преку кампањите на СЕП. На тој начин ќе продолжиме да ги промовираме транспарентноста, европските вредности и ќе дадеме придонес кон развојот на демократските процеси, што ќе придонесе во подигнувањето на свеста, одговорноста и чувството на сопственост, и ќе се обезбеди директна поддршка, континуитет и одржливост на процесот. СЕП, согласно стратешките определби на Владата наведени во Програмата за работа на Владата 2020-2024, е определен за унапредување на околината во која работи и се развива граѓанското општество, што придонесува во зајакнување на демократското управување и воспоставување на структурен дијалог со граѓанското општество кое ќе придонесува и ќе дава поддршка на патот на реформите за интеграција на државата во Европската Унија.

Во таа насока се планираат следните активности:

Интензивирање на соработката со граѓанскиот сектор: (1) воспоставување на ЕУ форум како отворена платформа за соработка со граѓанските организации, синдикатите, стопанските комори на редовна основа;

Идентификација на клучните области за соработка: (1) области од НПАА каде ќе бидат потребни посебни студии, анализи, оценка на влијанието и импликации, за квалитетна подготовка на преговарачките позиции; (2) учество во процесот на хармонизација на законодавството и следење на спроведувањето; (3) јакнење на капацитетите за соработка и следење во областите добро владеење и фундаменталните права;

Соработка со академската заедница: Редовна консултација во текот на преговарачкиот процес: (1) дефинирање на заеднички, комплементарни активности и програми во функција на процесот (дипломски/магистерски/докторски теми во одредени конкретни области); (2) развој на едукативни програми и стручна поддршка по одредени прашања; (3) организирање посета на универзитети, трибини итн.

Соработка со медиуми: Активностите за соработка со медиумите покрај редовното информирање преку соопштенија од страна на Секретаријатот, прес конференции и брифинзи, вклучуваат и организирање на семинари и работилници со претставници на медиумите како обука за тоа како правилно да се комуницира пристапниот процес со јавноста. Исто така, Владата има воспоставено посебна група за соработка со претставниците на медиуми, со цел, преку дијалог, да се адресираат предизвиците нотирани во Извештајот на ЕК и да се преземат соодветни активности.

Видливост: (1) континуирано ажурирање на веб страницата на Секретаријатот со информации од делокругот на работа; (2) споделување на активностите на Секретаријатот, односно активностите на високото раководство на социјалните мрежи на Секретаријатот – фејсбук, твитер и инстаграм;

Во понатамошниот период предвиден е Дизајн на ЕУ-портал. Подготовките за преговори вклучуваат и планирање активности за консолидација на целокупната информатичка инфраструктура и развој на ЕУ-портал за поддршка на процесот на преговори и интерактивна комуникација со јавноста. Развојот на ЕУ порталот ќе се усогласи со динамиката на подготовките. Концептот на ЕУ-порталот и функционалните модули, се веќе поставени. Порталот ќе претставува платформа за следење на преговорите, членовите на преговарачкиот тим, настаните, информациите и целокупната документација, како и статусот на преговорите. ЕУ порталот исто така, ќе претставува интерактивна платформа за комуникација со јавноста.

Регионална соработка и добрососедски односи: Се планираат активности за јакнење на регионалната соработка и промовирање на добрососедски односи. Се планира: (1) Редовно учество на постојните регионални иницијативи и иницирање соработка во области од заеднички интерес; (2) Регионална соработка и воспоставување заедничка рамка за соработка за соочување со заедничките предизвици на земјите од Западен Балкан (демократија и владеење на правото, човекови права, слобода на изразување и медиуми, реформа на јавната администрација, корупција итн.); (3) Активно вклучување во инвестициските регионални иницијативи и во Инвестициската рамка за Западен Балкан; (4) Иницирање на регионални и интеррегионални иницијативи со соседните региони; (5) Иницијатива за добрососедски односи и соработка. Во овој контекст, важно е да се спомене членството на земјата во Стратегијата на ЕУ за Јадранско-јонскиот макрорегион, каде СЕП ја има улогата на национален координатор заедно со Министерството за надворешни работи. Дополнително продлабочувањето на регионалната соработка ќе биде овозможено со пристапувањето на земјата во двете транснационални програми, Интерег Адрион и Интерег Еуро-Мед програмата, во кои земјата е членка од 2020, односно 2021 год. соодветно.

1.12 ПРОГРАМИ

ПРОГРАМА 1.12.1 УПРАВУВАЊЕ И КООРДИНАЦИЈА СО СТРУКТУРИТЕ ВО ПРОЦЕСОТ НА ПРИСТАПУВАЊЕ

План за спроведување Програма 1.12.1 Управување и координација со структурите во процесот на пристапување

А: Оправданост и дизајн на Програмата 1.12.1 Управување и координација со структурите во процесот на пристапување
Образложение: Програмата 1.12.1 Управување и координација со структурите во процесот на пристапување произлегува од: Стратешкиот приоритет на Владата содржан во Одлуката за стратешки приоритети за 2023 година: Успешно водење на пристапните преговори со Европската Унија. Програмата „Управување и координација со структурите во процесот на пристапување“ произлегува од Приоритетните цели на Владата во 2023 година: - Квалитетно управување и координација со структурите во процесот на пристапување во Европската унија; - Одржување на мотивирана и ефикасна структура за преговори и спроведување на европските фондови; - Ефикасно користење на пристапната помош од Европската Унија и зајакнување на воспоставениот систем за финансиско управување преку доставување на квалитетна тендерска документација во рамки на ИПА 3 - Квалитетна подготовка на национална верзија на правото на Европската Унија (acquis); Одржување на професионална, мотивирана и ефикасна структура за имплементација на европските фондови. Во рамките на оваа програма, СЕП, како стручна служба на Владата и централно координативно тело за поддршка на процесот на пристапување и преговори, планира продолжување и понатамошно подобрување на квалитетот на работа, по сите клучни функции: • Доследно следење на обврските од ССА (КСА/Поткомитети) • Координација и доследно следење на исполнувањето на обврските од реформските приоритети со фокус на правосудство, реформа на јавна администрација и борба против корупција и организиран криминал и корупција и економско управување. • Организирање, координација и следење на работата на РКЕИ и работните групи за преговори • Координација, подготовка, планирање, ажурирање и следење на НПAA (поврзана со сите 33 поглавја и организиран во калстери согласно новата методологија) • Квалитетно информирање на Владата во процесот на одлучување • Координација на оперативните ИПА структури, програмирање и следење • Подготовка на националната верзија на правото на ЕУ (acquis) Програмата ги опфаќа веќе поставените стандардни функции на СЕП, кои во континуитет се спроведуваат и надградуваат. Фокусот во оваа стратешка програма е на зајакнување на мониторинг механизмите и воведување на систем на рано предупредување, систематско следење на обврските, консултации и партнерски дијалог со

институциите на ЕУ, воведување на стандарди на квалитет итн., сите во функција на квалитетно управување и координација со структурите и подобрување на квалитетот на работа.	
НПАА -Програмата е поврзана со сите 33 поглавја	
Програмата е во функција на следниот стратешки приоритет на СЕП: - Квалитетно управување и координација со структурите во процесот на пристапување во Европската Унија преку исполнување на обврските од Спогодбата за асоцијација и стабилизација и другите правни акти кои ги регулираат билатералните односи со Европската Унија. Воедно, Програмата е во функција на следните стратешки цели на СЕП: - Доследно исполнување на обврските од Спогодбата за стабилизација и асоцијација (ССА), со фокус на обврските кои се поврзани со преминот во втората фаза од ССА; - Координација и следење на исполнувањето краткорочните приоритети од процесот на европска интеграција, со фокус на областите правосудство, реформа на јавната администрација, и борбата против корупцијата и организираниот криминал и економско управување; - Квалитетно управување со координативните структури, подготовка, планирање, тековно ажурирање и доследно следење на Националната програма за усвојување на правото на Европската Унија (НПАА), со фокус на процесот на усогласување на националното законодавство со правото на ЕУ; - Поддршка и квалитетно информирање на Владата во процесот на одлучување; - Ефикасна координација на програмирање, имплементација и следење на програмите од Инструментот за претпристапна помош - ИПА и друга странска помош; - Квалитетна подготовка на националната верзија на правото на ЕУ (acquis).	
Цел на Програмата 1.12.1 Управување и координација со структурите во процесот на пристапување: Исполнување на Копенхагенските и Мадридските критериуми за членство во ЕУ	
Показатели за успех на Програмата 1.12.1 Управување и координација со структурите во процесот на пристапување: Позитивна оценка за исполнувањето на критериумите во Извештајот од Европската Комисија (релативно во однос на претходните извештаи); Отпочнување со процесот на аналитички преглед; Спроведување на обврските од 2 фаза на ССА Донесена преговарачка рамка и закажана Меѓувладина конференција.	
Програмата е: (забележете го видот на Програмата) Хоризонтална	
Потпрограми (компоненти) од Програмата 1.12.1 Управување и координација со структурите во процесот на пристапување: - Унапредување на системот за информирање на Владата и навремено донесување одлуки од аспект на евроинтеграцијата - Доследно исполнување на обврските од Спогодбата за стабилизација и асоцијација (ССА) со фокус на обврските од втората фаза на ССА, и партнерски дијалог со институциите на ЕУ - Доследно исполнување на обврските кои произлегуваат од извештаите на ЕК, објаснувачките состаноци и оценските мисии - Квалитетно управување со координативните структури, подготовка, планирање и доследно следење на Националната програма за усвојување на правото на Европската Унија (НПАА) - НПАА годишна ревизија - Ефикасна координација на програмирање, имплементација и следење на програмите од Инструментот за претпристапна помош - ИПА и друга странска помош - Квалитетна подготовка на националната верзија на правото на ЕУ (acquis)	
Потпрограма 1: Унапредување на системот за информирање на Владата и навремено донесување одлуки од аспект на евроинтеграцијата	Показател за успешност: - Доследно спроведување на Деловникот за работа на Владата - Број на информации до Владата, по однос на процесот на пристапување - Број на подготвени редовни извештаи од СЕП, за седница на Влада (претточка) - Подобрен систем на информирање, и поддршка на Владата со стручни квалитетни анализи, за навремено донесување одлуки
Потпрограма 2: Доследно исполнување на обврските од Спогодбата за стабилизација и асоцијација (ССА) со фокус на обврските	Показател за успешност: Успешно подготвен и спроведен циклусот на КСА/Поткомитети состаноци (Записник и Усвоени заклучоци)

од втората фаза на ССА, и партнерски дијалог со институциите на ЕУ	• Број на обврски на институциите по КСА/Поткомитет (% исполнување) • Број на обврски на ЕК по КСА/Поткомитет (% исполнување); • Број на оценски мисии • Партнерски дијалог и консултации со институциите на ЕУ и продлабочени односи
Потпрограма 3: Доследно исполнување на обврските кои произлегуваат кои произлегуваат од извештаите на ЕК, објаснувачките состаноци и оценските мисии	• Број на анализирани ЕУ мерки; • Утврден степен на хармонизација; • Број на реализирани заклучоци од телата на ССА; • Број на позитивни наоди од Извештајот на ЕК; • Број на реализирани оценски мисии/технички состаноци.
Потпрограма 4: Квалитетно управување со координативните структури во процетот на пристапни преговори, подготовка, планирање и доследно следење на Националната програма за усвојување на правото на Европската Унија (НПАА)	Показател за успешност: • Број на состаноци на РКЕИ • Број на состаноци на работни групи за преговори • Број на консултативни состаноци со ЕК • Статус на реализација на НПАА – Матрица на цели и активности; по поглавја, по институции, на квартално ниво • Обезбедена квалитетна работа на РКЕИ како тело за меѓуресурска консултација и решавање на проблеми • Позитивен извештај на ЕК за напредокот. Донесена преговарачка рамка и одржана Меѓувладина конференција.
Потпрограма 5: НПАА годишна ревизија	Показател за успешност: • Навремено доставување на сите потребни информации, документи, обрасци, за подготовка на НПАА ревизија • НПАА годишната ревизија (со Анексите) усвоена на Влада до крајот на тековната година • Спроведени консултации со граѓански сектор, Собрание и други заинтересирани страни на транспарентен начин • Воведени аналитички алатки и стандардизирани платформи и системи за рано предупредување (НПАА портал) • Воведен системот на benchmarking и стандардизирани платформи за следење на исполнувањето (НПАА портал) • Подобрен квалитет на НПАА, со развиени краткорочни и среднорочни приоритети, конзистентни со стратешките и буџетски програми на институциите кои учествуваат, како и со програмата за работа на Влада
Потпрограма 6: Ефикасна координација на програмирање, имплементација и следење на програмите од Инструментот за претпристапна помош - ИПА и друга странска помош	Показател за успешност: • (%) на искористеност на средствата од ИПА 2 • (%) на искористеност на планирани и програмирани средства од ИПА, по години • Време на реализација на циклус ИПА програмирање • Потпишана рамковна спогодба за ИПА 3 • Број на потпишани финансиски спогодби • Број на TAIEХ настани/ број на лица; број на НПАА поглавја • Број на билатерални спогодби • Учество во програмите на Унијата во рамки на ИПА 3 (број програми, средства) • Зајакнат капацитет за идентификација на среднорочни и долгорочни приоритетни области и нивно насочување кон ЕУ приоритетите и националните развојни приоритети, и усогласеност со МТЕФ (повеќегодишна финансиска рамка) на Република Северна Македонија • Зајакнат капацитет за секторски пристап • Зајакнат капацитет за генерирање на програми и проекти во низа (project/pipeline) • Зајакнат капацитет за мониторинг и евалуација

Потпрограма 7: Квалитетна подготовка на националната верзија на правото на ЕУ (acquis)	Показател за успешност: • Број на преведени правни акти/документи од важност за евроинтегративниот процес, по вид и фаза во преводот • Број на обучени лица/ специјализирани обуки, по профил • Број на извлечени и обработени термини • Квалитетна национална верзија на правото на Европската Унија која ќе претставува сигурен извор на правата и обврските кои произлегуваат за македонските граѓани како резултат на евроинтегративниот процес
---	---

Б: План за спроведување на програмата 1.1 Управување и координација со структурите во процесот на пристапување										
Потпрограма 1: План за спроведување										
Унапредување на системот за информирање на Владата и навремено донесување одлуки од аспект на евроинтеграцијата										
Активност	Одговорни	Консултирани	Временска рамка		Потребни ресурси					
			Почеток (месец/година)	Крај (месец/година)	Човечки			Финансиски (МКД)		
					I год	II год	III год	I год	II год	III год
Информирање на Генералниот колегиум на Владата и на Владата за процесот на пристапување на МКД во ЕУ за позициите на СЕП по однос на бараните мислења и ставови за актите поврзани со ЕУ	ДСек/ЗП В ЕУ	СЕП, ресорните министерства, Владата	1/2023	12/2025	2	2	2	/	/	/
Тековно прибирање, разгледување, распоредување изготвување и следење на изработените и пристигнатите материјали со кои СЕП се произнесува	СЕП	ресорните министерства, Владата	1/2023	12/2025	2	2	2	/	/	/
Редовно и навремено известување и доставување на мислења до владините комисии за политички систем, за тековна економска политика и комисијата за унапредување на човечките ресурси, а по однос на законски решенија, одлуки и други акти поврзани со ЕУ со цел навремено и ефикасно донесување на одлуки	СЕП/ДСек/ЗПВ ЕУ	СЕП, ресорните министерства, Владата	1/2023	12/2025	2	2	2	/	/	/
Доставување на материјали до Генерален секретаријат преку електронски систем за ставање на точка на дневен ред на седниците на Влада, Генерален колегиум и Комисиите	СЕП/ДСек/ЗПВ ЕУ	СЕП, ресорните министерства, Владата	1/2023	12/2025	2	2	2	/	/	/
Воспоставување на систем за следење на реализацијата на задолженијата на СЕП (заклучоци на Влада) и редовно известување за степенот на реализација	ДСек/ДС	СЕП, ресорните министерства, Владата	1/2023	12/2025	2	2	2	/	/	/

Вкупно активности во I година: 5	10			/		
Вкупно активности во II година:5		10			/	
Вкупно активности во III година:5			10			/
Вкупно за потпрограма 1: 5	10	10	10	/	/	/

Потпрограма 2: План за спроведување Доследно исполнување на обврските од Спогодбата за стабилизација и асоцијација (ССА) со фокус на обврските од втората фаза на ССА, и партнерски дијалог со институциите на ЕУ										
Активност	Одговорни	Консултирани	Временска рамка		Потребни ресурси					
			Почето к (месец /годин а)	Крај (месе ц/год ина)	Човечки			Финансиски (МКД)		
					I год.	II год.	III год.	I год.	II год.	III год.
Организирање и спроведување на Специјалната група за реформа на јавна администрација	СЕП	Ресорни министерства и други органи на државна управа	1/2023	12/2025	4	4	4	49.400,00	49.400,00	49.400,00
Дијалог за управување со јавни финансии	СЕП/МФ	Ресорни министерства и други органи на државна управа	1/2023	12/2025	2	2	2	49.400,00	49.400,00	49.400,00
Организирање и спроведување Поткомитет за економски и финансиски прашања и статистика	СЕП	Ресорни министерства и други органи на државна управа	1/2023	12/2025	3	3	3	49.400,00	169.000,00	49.400,00
Организирање и спроведување на Поткомитет за правда и внатрешни работи	СЕП	Ресорни министерства и други органи на државна управа	1/2023	12/2025	4	4	4	169.000,00	49.400,00	169.000,00
Организирање и спроведување Поткомитет за трговија, индустрија, царина и даноци	СЕП	Ресорни министерства и други органи на државна управа	1/2023	12/2025	3	3	3	49.400,00	169.000,00	49.400,00
Организирање и спроведување Поткомитет за транспорт, животна средина, енергија и регионален развој	СЕП	Ресорни министерства и други органи на државна управа	1/2023	12/2025	3	3	3	49.400,00	169.000,00	49.400,00
Организирање и спроведување Поткомитет за иновации, информатичко општество и социјална политика	СЕП	Ресорни министерства и други органи на државна управа	1/2023	12/2025	3	3	3	169.000,00	49.400,00	169.000,00
Организирање и спроведување Поткомитет за земјоделство и рибарство	СЕП	Ресорни министерства и други органи на државна управа	1/2023	12/2025	3	3	3	169.000,00	49.400,00	169.000,00
Организирање и спроведување Поткомитет за	СЕП	Ресорни министерства и други органи на државна управа	1/2023	12/2025	3	3	3	49.400,00	169.000,00	49.400,00

внатрешен пазар и конкуренција										
Организирање и спроведување Комитет за стабилизација и асоцијација	СЕП	Ресорни министерства и други органи на државна управа	1/2023	12/2025	17	17	17	169.000,00	49.400,00	169.000,00
Организирање и спроведување Совет за стабилизација и асоцијација	СЕП	Ресорни министерства и други органи на државна управа	1/2023	12/2025	3	3	3	169.000,00	169.000,00	169.000,00
Учество на претставници на СЕП во МК Мисијата во ЕУ кои се одржуваат во Скопје	СЕП	МК Мисија во ЕУ	1/2023	12/2025	3	3	3	195.000,00	195.000,00	195.000,00
Подготовка на анализа и План за спроведување на обврските од ССА 2 фаза; координација со институциите на ЕК околу следните чекори; формулирање на националните позиции за динамиката на исполнување на обврските	СЕП	Ресорни министерства и други органи на државна управа	1/2023	12/2025	10	10	10	/	/	/
Вкупно активности во I година: 13					59			1,336.400,00		
Вкупно активности во II година: 13						59			2.545.400,00	
Вкупно активности во III година: 13							59			1,336.400,00
Вкупно за потпрограма 2: 13					59	59	59	5,218,200		

Потпрограма 3: План за спроведување Доследно исполнување на обврските кои произлегуваат од извештаите на ЕК, објаснувачките состаноци и оценските мисии										
Активност	Одговорни	Консултанти	Временска рамка		Потребни ресурси					
			Почеток (месец/година)	Крај (месец/година)	Човечки			Финансиски (МКД)		
					I год.	II год.	III год.	I год.	II год.	III год.
Институционални посети	СИ/СКСП	СОРОЈ	1/2023	12/2025	10	10	10	/	/	/
Дебати со граѓански сектор	СИ/СКСП	СОРОЈ	1/2023	12/2025	10	10	10	/	/	/
Организација на оценски мисии	СИ, ресорни институции	СЕП	1/2023	12/2025	5	5	5	/	/	/
Редовни состаноци на РКЕИ	СИ	СКСП, ресорни институции	1/2023	12/2025	5	5	5	/	/	/
Организација на средби со амбасадори на земји членки на ЕУ и Шеф на Делегацијата на ЕУ	СИ/СКСП	Кабинет, СОРОЈ	1/2023	12/2025	7	/	/	/	/	/
Организација на прес конференции	СИ/СКСП	СОРОЈ	1/2023	12/2023	10	/	/	/	/	/
Вкупно активности во I година: 6					55			/		
Вкупно активности во II година: 6						34			/	
Вкупно активности во III година: 6							34			/
Вкупно за потпрограма 3: 6					55	34	34	/	/	/

Потпрограма 4: План за спроведување
--

Квалитетно управување со координативните структури, подготовка, планирање и доследно следење на Националната програма за усвојување на правото на Европската Унија (НПАА)										
Активност	Одговорни	Консултанти	Временска рамка		Потребни ресурси					
			Почеток (месец/година)	Крај (месец/година)	Човечки			Финансиски (МКД)		
					I год.	II год.	III год.	I год.	II год.	III год.
Редовно и активно заседавање со Работниот комитет за европска интеграција и за НПАА	СЕП	Ресорни органи	1/2023	12/2025	6	6	6	50.000,00	60.000,00	70.000,00
Спроведување на новата Одлука за формирање на работни групи за НПАА и преговорачки позиции и оперативно функционирање на работните групи	СЕП	Ресорни органи	1/2023	12/2025	28	28	28	/	/	/
Вклучување на засегнати страни надвор од работни групи (синдикати, јавни установи, граѓанско општество)	СЕП	Ресорни органи	1/2023	12/2025	6	6	6	30.000,00	40.000,00	50.000,00
Понатамошно надградување на НПАА порталот - разработка на интранет системот на следење на реализација на НПАА и понатамошно развивање на другите интерфејси (на пример, reporting и сл.); и воведување на стандардизирани платформи и алатки;	СЕП	Ресорни органи	1/2023	12/2025	3	3	3	/	/	/
Ажурирање на базата на податоци на НПАА – Матрица на цели и активности, и другите модули	СЕП	Ресорни министерства	1/2023	12/2025	28	28	28	/	/	/
Изработување на извештаи за реализација на НПАА за Владата	СИ/С СППП /СКСП	Министерства/други институции вклучени во ГС на Влада	1/2023	12/2025	28	28	28	/	/	/
Изработување извештаи за Собранието	СИ/С СППП П/СКСП	МНР, Влада	1/2023	12/2025 (Квартално, на секои 3,6,9,12 месеци)	28	28	28	/	/	/
Изработување прилози за годишниот извештај на ЕУ за напредокот во процесот на пристапување, усвојување од Владата и превод	СЕП	Министерства/други институции вклучени во НПАА	1/2023	12/2025	28	28	28	/	/	/
Вкупно активности во I година: 8					155			80.000,00		
Вкупно активности во II година:8						155			100.000,00	
Вкупно активности во III година:8							155			120.000,00
Вкупно за потпрограма 4: 8					155	155	155	300.000,00		

Потпрограма 5: План за спроведување НПАА годишна ревизија						
Активност	Одговорни	Консултанти	Временска рамка		Потребни ресурси	
			Почеток (месец/година)	Крај (месец/година)	Човечки	Финансиски (МКД)

					I год.	II год.	III год.	I год.	II год.	III год.
Подготовка на Преглед на препораки од ЕК за понатамошно усогласување на законодавството на МКД со законодавството на ЕУ (анализа на извештаи од билатерални скрининзи анализа на препораките од Извештајот на ЕК за напредокот на МКД во процесот на пристапувањето во ЕУ, обврски од ССА-КСА и поткомитети, укажувања од технички состаноци со ЕК и сл.)	СИ/ССППП П	РГ НПАА	1/2023	12/2025	28	28	28	/	/	/
Тековно ажурирање на законодавниот анекс на НПАА со релевантно право на ЕУ	СИ/ССППП П	РГ НПАА	1/2023	12/2025	28	28	28	/	/	/
Анализа на опфатот на ЕУ мерки по поглавја и степенот на транспонирање	СИ	РГ НПАА	1/2023	12/2025	28	28	28	/	/	/
Идентификување на потребни вработувања и надградба на механизмот за приоритетност на вработувања по НПАА согласно нивото на зголемени надлежности со транспонирање на acquis	НПАА работни групи	СЕП/МФ	1/2023	12/2025	28	28	28	/	/	/
Идентификување на тековна и потребна странска помош во функција на НПАА	НПАА работни групи	СЕП /МФ	1/2023	12/2025	28	28	28	/	/	/
Поврзување на стратешките и буџетските планови на ресорните министерства со НПАА, понатамошно подобрување на врските стратешки-буџетски образци;	НПАА работни групи	СЕП/МФ/ГС	1/2023	12/2025	28	28	28	/	/	/
Идентификување на потребни обуки со акцент на специјализирани обуки кои покриваат прашања од НПАА	НПАА работни групи	СЕП	1/2023	12/2025	28	28	28	/	/	/
Работилница за НПАА: конзистентност, анализа, коригирање на НПАА во база, заедно со РГ	СИ	НПАА/работни групи	1/2023	12/2025	/	/	/	/	/	/
Подготовка на финална верзија на НПАА и нејзино доставување до Влада на усвојување	СИ	РГ НПАА /Ресорни органи	1/2023	12/2025	28	28	28	/	/	/
Консултација со Националниот совет за европска интеграција и со Собранието за НПАА	СЕП	НСЕИ/Комисија за европски прашања	1/2023	12/2025	3	3	3	/	/	/
Консултација со претставниците на граѓанските организации и бизнис заедницата	СИ/СКСП	СОРОЈ	1./2023	12/2025	3	3	3	3.000,00	4.000,00	5.000,00
Вкупно активности во I година: 11					230			3.000,00		
Вкупно активности во II година:11						230			4.000,00	
Вкупно активности во III година:11							230			5.000,00
Вкупно за потпрограма 5:11					230	230	230	12.000,00		

Потпрограма 6: План за спроведување Ефикасна координација на програмирање, имплементација и следење на програмите од Инструментот за претпристапна помош - ИПА и друга странска помош						
Активност	Одговорни	Консултирани	Временска рамка		Потребни ресурси	
			Почеток (месец/година)	Крај (месец/година)	Човеки	Финансиски (МКД)

					I го д.	II го д.	III го д.	I год.	II год.	III год
Програмирање на ИПА 3 програми за периодот 2021-2027	СКСП	Ресорни министерства, ЦФЦД, НФ, ДЗР	1/2023	12/2025	7	/	/	500.000	/	/
Одржување на секторски мониторинг комитети (СМК) за ИПА 2 за 2023 година:	СКСП	Ресорни министерства, ЦФЦД, ДЕУ, НАО, ИПА ревизорско тело, НФ, ДЗР	1/2023	12/2025	5	/	/	192.500,00	/	/
Спроведување на мониторинг посети на проекти од ТАИБ 2012	СКСП	Ресорни министерства, органи во состав, останати државни институции ЦФЦД, ТУ и ИПАРД Агенција	1/2023	12/2025	4			/	/	/
Зајакнување на Секторски пристап за ИПА 2021-2027	СКСП	Ресорни министерства, ЦФЦД, НФ, ДЗР	1/2023	12/2025	3	3	/	150.000,00	150.000,00	/
Следење на ИПА прекугранична соработка - Програмите за прекугранична соработка Р.Северна Македонија – Р.Бугарија; Р.Северна Македонија – Р.Албанија; Р.Северна Македонија – Р.Грција; Р. Северна Македонија – Р.Косово; Балканско-Медитеранска, Р.Северна Македонија-Р.Србија	СКСП	МЛС, ДЕУ, МФ	1/2023	12/2025	3	3	/	200.000,00	100.000,00	/
Следење на транснационалната соработка преку учеството на земјата во Интерег АДРИОН и Интерег Еуро-Мед програмата	СКСП	МЛС	1/2023	12/2025	2	2	2	200.000,00	200.000,00	200.000,00
Следење на учеството во Стратегијата на ЕУ за Јадранско – јонскиот макрорегион	СКСП	МНР, МТВ, МЕ, МЖСПП, МЗШВ, МК, кабинет на ЗПВ задолжен за економските ресори	1/2023	12/2025	2	2	2	520.000,00	520.000,00	200.000,00
Следење на Секторските програми	СКСП	Ресорните министерства, органи во состав, останати државни институции ЦФЦД, ТУ и ИПАРД Агенција	1/2023	12/2025	2	2	2	/	/	/
Потпишување на Финансиски договори	СЕП	Ресорни министерства, ЦФЦД, НФ, ДЗР	1/2023	12/2025	2	1	1	50.000,00	/	/
Редовни тематски координативни состаноци	СЕП/СК СП	Крајни корисници	1/2023	12/2025	3	/	/	80.000,00	/	/
Ad-hoc мониторинг посети	СКСП	Проекти во имплементација	1/2023	12/2025	4	/	/	70.000,00	/	/
Зголемено користење на TAIEХ согласно предвидените	СКСП	Крајни корисници	1/2023	12/2025	1	1	1	/	/	/

активности од крајните корисници интегрирани во НПАА										
Следење на Програмите и Агенциите на Унијата	СКСП	Крајни корисници	1/2023	12/2025	/	/	/	/	/	/
Склучување на нови билатерални спогодби	СЕП	Влада, крајни корисници	1/2023	12/2025	2	2	2	50.000,00	/	/
Програмирање и следење на годишни програми во соработка со билатералните партнери	СКСП	СИ, Ресорни министерства (во зависност од приоритетите на Програмата)	1/2023	12/2025	2	2	2	210.000,00	190.000,00	200.000,00
Секторски пристап за испорака и координација на странска помош и активности поврзани со Национален инвестициски комитет (НИК)	СКСП	Ресорни министерства (во зависност од приоритетите на Програмата)	1/2023	12/2025	/	/	/	30.000,00	30.000,00	30.000,00
Промовирање на ЦДАД базата и веб страната на развојна помош, подготовка на материјали и упатства, обука на корисниците, надградба на информатичката инфраструктура, синхронизација со базата ФАМА (МФ); како и надградба на ЦДАД во согласност со индикаторите од Париската декларација.	СКСП/МФ	Крајни корисници	1/2023	12/2025	/	/	/	/	/	/
Спроведување на Комуникациски акциски план	СКСП/С ОРОЈ	ИПА структура	1/2023	12/2025	/	/	/	3.000.000,00	3.000.000,00	3.000.000,00
Спроведување на РОМ	СКСП	ИПА структура	1/2023	12/2025	3	3	3	300.000,00	200.000,00	200.000,00
Спроведување на интерим евалуација	СКСП	ИПА структура	1/2023	12/2025	2	2	2	400.000,00	200.000,00	200.000,00
Програмирање на ИПА 3 програми за периодот 2021-2027	СКСП	Ресорни министерства, ЦФЦД, НФ, ДЗР	1/2023	12/2025	7	/	/	/	/	/
Вкупно активности во I година: 21					47			6.352.000,00		
Вкупно активности во II година: 21						23			4.590.000,00	
Вкупно активности во III година: 21							17			4.030.000,00
Вкупно за потпрограма 6: 21					47	23	17	14.972.000,00		

Потпрограма 7: План за спроведување										
Квалитетна подготовка на националната верзија на правото на ЕУ (acquis)										
Активност	Одгов орни	Консулти рани	Временска рамка		Потребни ресурси					
			Почеток (месец/г одина)	Крај (месец/г одина)	Човечки			Финансиски (МКД)		
					I год.	IIго д.	IIIго д	I год.	II год.	III год
Преведување на <i>acquis communautaire</i> (правните акти) на ЕУ	СПНВП ЕУ		1/2023	12/2025	4	2	2	/	/	/
Преведување на македонско законодавство и други документи од важност за процесот на ЕИ	СПНВП ЕУ		1/2023	12/2025	4	2	2	/	/	/

Јазична ревизија на правни акти на ЕУ, правни акти и други документи од важност за процесот на ЕИ	СПНВП ЕУ		1/2023	12/2025	4	2	2	/	/	/
Ангажирање на надворешни преведувачи и преведувачки агенции	СПНВП ЕУ		1/2023	12/2025	/	/	/	21.000.000,00	20.000.000,00	20.000.000,00
Стручна ревизија на преведени правни акти на ЕУ, стручна консултација и извлекување на терминологија	СПНВП ЕУ	Надворешни ресурси(министерства, други органи на државна управа, академска заедница)	1/2023	12/2025			/	1.000.000,00	3.000.000,00	5.000.000,00
Правна ревизија на преведени правни акти на ЕУ, правна консултација и извлекување на терминологија	СПНВП ЕУ	Надворешни ресурси (Ресорни министерства, други органи на државна управа, академска заедница, МАНУ)	1/2023	12/2025	/	/	/	/	3.000.000,00	5.000.000,00
Тело за верификација		Надворешни ресурси(министерства, други органи на државна управа, академска заедница)	1/2023	12/2025	/	/	/	/	1.000.000,00	2.000.000,00
Полнење, одржување и надградување на базата на податоци за терминологија и на регистарот за преведување	СПНВП ЕУ	Ресорни министерства и други органи на државна управа	1/2023	12/2025	1	1	1	/	/	/
Правна ревизија на преведени правни акти на ЕУ, правна консултација и извлекување на терминологија	СПНВП ЕУ	СПНВПЕУ/СЕ П/внатрешни ресурси	1/2023	12/2025	2	/	/			
Спроведување континуирана обука и информирање на вработените во Секторот (обука на преведувачи, јазични ревизори и правници - лингвисти кои треба да бидат подготвени за работа во институциите на Европската Унија)	СПНВП ЕУ, ОУЧР		1/2023	12/2025	/	/	/	/	/	/
Вкупно активности во I година: 10					15			22.000.000,00		
Вкупно активности во II година: 10						7			27.000.000,00	
Вкупно активности во III година: 10							7			32.000.000,00
Вкупно за потпрограма 7: 10					15	7	7	81.000.000,00		

ПРОГРАМА 1.12.2 УПРАВУВАЊЕ СО ПРОЦЕСОТ НА ПРИСТАПНИ ПРЕГОВОРИ

План за спроведување Програма 1.12.2 УПРАВУВАЊЕ СО ПРОЦЕСОТ НА ПРИСТАПНИ ПРЕГОВОРИ

А: Оправданост и дизајн на Програмата 1.12.2 УПРАВУВАЊЕ СО ПРОЦЕСОТ НА ПРИСТАПНИ ПРЕГОВОРИ
Образложение: Програмата 1.12.2 УПРАВУВАЊЕ СО ПРОЦЕСОТ НА ПРИСТАПНИ ПРЕГОВОРИ произлегува од:
Стратешкиот приоритет на Владата содржан во Одлуката за стратешки приоритети за 2023 година: Успешно водење на пристапните преговори со Европската Унија.

Програмата „Управување со процесот на пристапни преговори“ произлегува од Приоритетните цели на Владата во 2023 година: - Квалитетно управување и координација со структурите во процесот на пристапување во Европската Унија - Квалитетно управување со процесот на пристапни преговори - Европски демократски вредности во процесот на пристапување во Европската Унија По препораката за почеток на преговори од страна на Европската комисија и Одлуката на Советот на ЕУ од март 2020, влеговме во следната фаза од процесот на пристапните преговори. Освен тековниот процес на имплементација на Спогодбата за стабилизација и асоцијација, преземањето на обврските од втората фаза на нејзината имплементација, и нашиот национален одговор на реформите што ги правиме во процесот на пристапување, Националната програма за усвојување на правото на Европската Унија, главен фокус ќе се даде на подготовките поврзани со процесот на скрининг и водење на пристапните преговори. Подготовките за отпочнување на преговори се насочени кон: • Операционализација на преговарачката структура преку формирање на сите тела • Подготовка на актите за надлежностите на преговарачките тела • Организација и учество на билатералните состаноци за сите поглавја • Генерален преглед на досегашниот напредок во реформите, аналитички преглед и оценка на степенот на усогласеност на националното законодавство со законодавството на ЕУ. Пресекот на досегашната работа, идентификација и проценка на НПАА области каде ќе има потешкотии во имплементацијата и преговорите, ќе биде основа за спроведување анализи и насочување на реформските приоритети и донаторските средства кон овие области. Консолидацијата на НПАА работните групи и нивната подготовка за спроведување на сопствениот аналитички преглед, како и подобрувањето на квалитетот на НПАА, ќе бидат приоритет во наредниот период. Исто така, се планира консолидација на целокупната информатичка инфраструктура и прилагодување на НПАА системите и базите, за поддршка на спроведувањето на аналитички преглед (скрининг) • Квалитетна подготовка на извештаи, анализи и други работни материјали за потребите на Владата и преговарачките тела (тимови) • Учество и координација на процесот за формирање на преговарачките позиции • МК Мисијата во ЕУ ќе има редовна комуникација со останатите сектори во СЕП и со преговарачките структури со цел интензивирање, унапредување и продлабочување на соработката со релевантните институции во ЕУ, пред сè со ЕК и Советот на ЕУ • Формирање и операционализација на преговарачките структури и координацијата, со дефинирани надлежности, координација, проток на информации • Систематско јакнење на капацитетите на СЕП, сите координативни структури, МК Мисијата во ЕУ, како и сите институции вклучени во процесот	• НПАА -Програмата е поврзана со сите 33 поглавја
• Стратешките приоритети и цели на Секретаријатот за европски прашања: Програмата е во функција на следниот стратешки приоритет на СЕП: • Квалитетно управување со процесот на пристапни преговори со зајакнување на позицијата на Република Северна Македонија во соработката со институциите на Европската Унија и на земјите членки на Европската Унија; Воедно, Програмата е во функција на следните стратешки цели на СЕП: • Зајакнување на позицијата на МКД и ефикасноста во координацијата и соработката со институциите на ЕУ и земјите членки • Операционализација на структурата за преговори и јакнење на административните капацитети; • Обезбедување квалитетна поддршка на Главниот преговарач и Преговарачкиот тим и доследно исполнување на обврските како Секретаријат за преговори • Квалитетна подготовка на аналитичкиот преглед и оценка на степенот на усогласеност на македонското законодавство со законодавството на ЕУ • Поддршка во подготовката на Извештаите од аналитичкиот преглед и формулирањето на преговарачките позиции • Зајакнување на административниот капацитет кој работи на процесот на интеграцијата во ЕУ • Зајакнување на Центарот за обуки на СЕП и преку тоа систематско јакнење на капацитетите во процесот на пристапување и преговори	Цел на Програмата 1.12.2 УПРАВУВАЊЕ СО ПРОЦЕСОТ НА ПРИСТАПНИ ПРЕГОВОРИ: Целосна подготвеност и целосен капацитет на преговарачките структури за отпочнување, водење и завршување на преговорите
Показатели за успех на Програмата 1.12.2 УПРАВУВАЊЕ СО ПРОЦЕСОТ НА ПРИСТАПНИ ПРЕГОВОРИ: • Формирани преговарачки структури со целосен капацитет за водење на преговори • Значително зајакнати капацитети за поддршка на преговарачките тела на сите нивоа • Број на реализирани билатерални состаноци	

• Целосна организациска, процедурална и техничка подготвеност и целосно обезбедување на ресурси за поддршка на преговарачките структури • Одлука за отпочнување на преговорите	
Програмата е: (забележете го видот на Програмата) Хоризонтална	
Потпрограми (компоненти) од Програмата 1.12.2 УПРАВУВАЊЕ СО ПРОЦЕСОТ НА ПРИСТАПНИ ПРЕГОВОРИ:	
Потпрограма 1: Зајакнување на позицијата на Република Северна Македонија и ефикасноста во координацијата и соработката со институциите на ЕУ и земјите членки	Показател за успешност: • Позитивен Извештај за напредокот на МКД и отпочнување на преговорите; • Зајакната позиција и соработката со институциите на ЕУ; • Зајакнати капацитети на СЕП- МК Мисијата во ЕУ; • Отпочната втора фаза на ССА (Одлука на Советот на ЕУ); • Донесена пореговарачка рамка и закажана Меѓувладина конференција (Одлука на Советот на ЕУ);
Потпрограма 2: Формирање и операционализација на структурата за преговори	Показател за успешност: • Спроведени анализи и подготвени документи за дефинирање на преговарачките структури, усвоени од Влада; • Формирање и операционализација на преговарачките структури; • Јакнење на капацитетите на преговарачките структури (број на спроведени обуки/лица, број на симулации на преговори, број на идентифицирани и анализирани подрачја за скрининг и подготовка на преговарачки позиции); • Јакнење на внатрешните капацитети на СЕП за поддршка на преговорите; • Јакнење на аналитичкиот капацитет на СЕП за поддршка на преговорите;
Потпрограма 3: Квалитетна подготовка на аналитички преглед и оценка на степенот на хармонизација на македонското законодавство со законодавството на ЕУ	Показател за успешност: • Спроведени и анализирани скрининг листи и Прашалници; Идентифицирани НПАА области каде ќе има потешкотии во усогласувањето; • Идентифицирани надлежности за секој правен акт на Европската Унија (околу 50,000 правни прописи); • Спроведен аналитички преглед од страна на НПАА работните групи • Утврден степенот на усогласеност, во секое НПАА подрачје • Отоврени кластери
Потпрограма 4: Зајакнување на човечкиот капацитет кој работи на ЕУ интеграција	Показател за успешност: • Број на настани поврзани со јакнење на тимската работа во СЕП • Број на семинари/обуки на вработените во СЕП и мрежата на секторите за ЕУ (хоризонтални ЕУ обуки); • Број на вработувања/унапредувања во СЕП; • Број на стажирања/ волонтерства, и резултати од работата; • Број на доделени стипендии за последипломски студии и краткорочни обуки;
Потпрограма 5: Зајакнување на Центарот за обуки и систематско јакнење на капацитетите за процесот на преговори	Показател за успешност: • Центарот за обука на СЕП е екипиран со оптимален број од 5 вработени и е во целосна функција; • Изработени нови акти, прирачници, упатства и други релевантни и стратешки документи • Подготвен Каталог за обуки; • Подготвена Програма за работа на Центарот за обука на СЕП • Имплементирана програма за обука на Центарот за обука на СЕП • Број на организирани настани за информирање и градење на капацитети • Ревидирани постојни модули и курикулуми и создадени нови • Спроведени обуки, по области, број на обуки, број на лица, централно/ локално ниво; • Дизајнирана и функционална интегрирана база на податоци за следење на обуки • Целосно функционална ЕУ платформа за учење и обука; • Воспоставен растер на обучувачи • Обучени обучувачи за ЕУ/ЕИ и ЕУ Фондови • Испорака на обуки согласно програмата за работа на ЦОСЕП

Б: План за спроведување на програмата 1.12.2 УПРАВУВАЊЕ СО ПРОЦЕСОТ НА ПРИСТАПНИ ПРЕГОВОРИ			
Потпрограма 1: План за спроведување			
Зајакнување на позицијата на Република Северна Македонија и ефикасноста во координацијата и соработката со институциите на ЕУ и земјите членки			
Активност		Временска рамка	Потребни ресурси

	Одгов орни	Кон сул тир ани	Почеток (месец/ година)	Крај (месец/ година)	Човечк и		Финансиски (МКД)			
					I г	II г	III г	I год.	II год.	III год.
Поддршка на процесот на подготовка на Извештајот за напредокот на МКД, исполнување на ИРП и - координацијата и редовни состаноци со ГД на ЕК за проширување, во функција на успешна подготовка на Извештајот. - координација и соработка со надлежни сектори во МНР (по однос на добрососедски односи), СЕП и другите државни органи поддршка на работните тела во рамките на ССА	Вработените во МК Мисијата во ЕУ (ССПП ПП)	ССП ППП, СИ, СКС П, МНР,	01/2023	12/2025	4	4	4	/	/	/
Поддршка во организација и подготовка на состаноците на работните тела на ССА (поддршка на организацијата на КСА и состаноците на ко-претседавачите на поткомитетите и специјалната група за РЈА, и редовна комуникација со ГД за соседска политика и преговори за проширување, заради обезбедување постојаност во подготовките и настапите.	Вработените во МК Мисијата во ЕУ (ССПП ПП)	ССП ППП, СИ, СКС П, МНР,	01/2023	12/2025	4	4	4	/	/	/
Продлабочување на дијалогот со Генералните директорати на ЕК – организирање на редовни технички состаноци со ГД за проширување и сите други надлежни ГД-ти согласно потребите.	Вработените во МК Мисијата во ЕУ (ССПП ПП)	СИ, СКС П, МНР, ССП ППП	01/2023	12/2025	4	4	4	/	/	/
Континуирано следење на работата на Комитетот на региони и Европскиот економски и социјален комитет – комуникација на програми за состаноци, материјали, подготовка на излагања, презентации и логистичка поддршка на делегации.	Вработените во МК Мисијата во ЕУ (ССПП ПП)	ССП ППП, СИ, СКС П,	01/2023	12/2025	4	4	4	/	/	/
Поддршка на координацијата на процесот на отпочнување на преговори • Поддршка на координацијата и редовни состаноци со претставници од постојаните претставништва на земји членки; • Состаноци со претставници на земји кандидати со цел размена на искуства и интензивирање на соработка со институциите; • Состаноци со претставници на Секретаријатот на Советот на ЕУ и со ГД за проширување надлежни за преговорите.	Вработените во МК Мисијата во ЕУ (ССПП ПП)	СИ, ССП ППП	01/2023	12/2025	4	4	4	/	/	/
Поддршка на имплементација на претпристапна помош (ИПА) во МКД: • Редовни месечни средби со ГД за проширување и останатите релевантни Директорати на ЕК поврзани со програмирање и имплементација на помошта,	Вработените во МК Мисијата во ЕУ (ССПП ПП)	СКС П, ССП ППП	01/2023	12/2025	4	4	4	/	/	/

како и подготовка на секторските мониторинг комитети										
- Комуникација со релевантни директори за инструментот TAIEX и Програми и Агенции на Унијата; - Редовна комуникација со ЕК за Регионалните програми на ИПА										
Следење на работата на институциите на ЕУ (ЕК, Совет):	Вработените во МК Мисијата во ЕУ (ССП ПП)	ССП ПП	01/2023	12/2025	4	4	4	/	/	/
- Следење на Заклучоци на Советот, Стратешки документи, нови регулативи и извештаи - Работа на Комитети и РГ во соодветни ГД - Работа на Комитетите на ЕП; - Дистрибуција на релевантни информации за напредокот на МКД										
Логистичка, организациска и техничка поддршка на национални делегации во Брисел:	Вработените во МК Мисијата во ЕУ (ССП ПП)	ССП ПП	01/2023	12/2025	4	4	4	/	/	/
- Подготовка на програми за посети на ЗПВЕУ, ДСек и други делегации; - Пренесување на ставови, пораки.										
Вкупно активности во I година: 9					42			/		
Вкупно активности во II година: 9						46			9.000.000,00	
Вкупно активности во III година: 9							51			10.500.000,00
Вкупно за потпрограма 1: 9					42	46	51	19.500.000,00		

Потпрограма 2: План за спроведување										
Формирање и операционализација на структурата за преговори										
Активност	Одговорни	Консултанти	Временска рамка		Потребни ресурси					
			Почеток (месец/година)	Крај (месец/година)	Човечки			Финансиски (МКД)		
					I год.	II год.	III год.	I год.	II год.	III год.
Подготовка на внатрешните координативни функции за скрининг и изработка на преговарачки стојалишта	СИ/РГ за преговори /ССП ПП	Ресорни министри и СЗ	01/2023	12/2025	35	35	35	Програма 50 (услуга Т.1 и Т.2)	Програма 50 (услуга Т.1 и Т.2)	Програма 50 (услуга Т.1 и Т.2)
Подготовка и усвојување на актите за формирање на преговарачките тела	СЕП	КПВлада/МНР/СЗ/МК Мисијата	01/2023	12/2025	10	10	10	Програма 50 (услуга Т.1 и Т.2)	Програма 50 (услуга Т.1 и Т.2)	Програма 50 (услуга Т.1 и Т.2)
Оформување на преговарачките тела	СЕП/КПВ/МНР	ресорни институции	01/2023	12/2025	30	30	30	Програма 50 (услуга Т.1 и Т.2)	Програма 50 (услуга Т.1 и Т.2)	Програма 50 (услуга Т.1 и Т.2)
Обезбедување на квалитетна поддршка на преговарачката структура	СЕП	КП Влада / МНР	01/2023	12/2025	30	30	30	Програма 50 (услуга Т.1 и Т.2)	Програма 50 (услуга Т.1 и Т.2)	Програма 50 (услуга Т.1 и Т.2)
Подготовка за преговори: Организационски, процедурални подготовки; и дефинирање соодветни класификациски рамки	СИ/РГ за преговори/	Ресорни министри	01/2023	12/2025	35	35	35	Програма 50 (услуга Т.1 и Т.2)	Програма 50 (услуга Т.1 и Т.2)	Програма 50 (услуга Т.1 и Т.2)

(тип на настани, документи, одговорности, протоколи); документација за билатерални конференции	ССПП	терства и СЗ						Т.1 и Т.2)	Т.1 и Т.2)	а Т.1 и Т.2)
Утврдување на функциите, протоколот на информации, одговорностите	СЕП	КП Влада / МНР	01/2023	12/2025	10	10	10	/	/	/
Активно искористување на искуствата на земји-членки на ЕУ за процесот на подготовка на национални преговарачки стојалишта (семинари со главни преговарачи, посета на земји членки, итн)	СИ/ ССПП	КПВлада/МНР/Преговарачка структура	01/2023	12/2025	40	40	40	350.000,00	400.000,00	450.000,00
Користење на досегашните програми за соработка со земји-членки на ЕУ во врска со понудената техничка помош кон анализа на постоечкото <i>acquis</i> во одреден области како и проширување на соработката со други земји членки на ЕУ	СИ/СК СП	Сите ресорни министерства/ Преговарачка структура	01/2023	12/2025	35	35	35	/	/	/
Лоцирање на тест подрачја (критични) за скрининг и симулација на подготовка на преговарачка позиција	СИ/ ССПП	Сите ресорни министерства/ Преговарачка структура	01/2023	12/2025	35	35	35	Програма 50 (услуга Т.1)	Програма 50 (услуга Т.1)	Програма 50 (услуга Т.1)
Симулација на утврдување на преговарачка позиција во рамки на РКЕИ, доставување, разгледување и усвојување во Собрание (Комисија за европски прашања, Национален совет за евроинтеграции); Доставување на Предлог преговарачки позиции до седница на Влада и нивно финално усвојување	СИ/ ССПП	Сите ресорни министерства/ Преговарачка структура	01/2023	12/2025	/	/	/	Програма 50 (услуга Т.1 и Т.2)	Програма 50 (услуга Т.1 и Т.2)	Програма 50 (услуга Т.1 и Т.2)
Разработка на систем/дата база за сторнирање на преговарачките позиции (како и интра и интер систем за комуникација), соодветно интегрирање со дата базите НПАА и ССА	СИ/ ССПП	Сите ресорни министерства/ Преговарачка структура	01/2023	12/2025	10	10	10	Програма 50 (услуга Т.3)	Програма 50 (услуга Т.3)	Програма 50 (услуга Т.3)
Изработка на систем за информирање на текот на преговорите на Владата	СИ/ ССПП	Сите ресорни министерства/ Преговарачка структура	01/2023	12/2025	10	10	10	Програма 50 (услуга Т.3)	Програма 50 (услуга Т.3)	Програма 50 (услуга Т.3)
Проектна поддршка за идентификација на области каде е потребна поддршка, анализа на областите, извештај и препораки	СЕП/ МНР/ ГС	Сите ресорни министерства	01/2023	12/2025	/	/	/	3.075.000,00	3.075.000,00	3.075.000,00

Следење на имплементација на тековни проекти во СЕП	ССПП ПП	СКСП	01/2023	12/2025	2	/	/	/	/	/
Вкупно активности во I година: 14					181			3.425.00,00		
Вкупно активности во II година: 14						179		3.872.00,00		
Вкупно активности во III година: 14							179			3.522.000,00
Вкупно за потпрограма 2: 14					181	179	179	10.819.000,00		

Потпрограма 3: План за спроведување Квалитетна подготовка на аналитички преглед и оценка на степенот на хармонизација на македонското законодавство со законодавството на ЕУ										
Активност	Одгов орни	Консул тирани	Временска рамка		Потребни ресурси					
			Почет ок (месе ц/год ина)	Крај (месе ц/ годин а)	Човечки			Финансиски (МКД)		
					I	II	III	I год.	II год.	III год.
Подготовка, дистрибуција и анализа на Прашалник за сопствена оценка на напредокот во НПАА областите	СИ/РГ за преговори/СИКТА	СЗ, Ресорни министерства	01/2023	12/2025	3	3	3	Програма 50 (услуга Т.1 и Т.2)	Програма 50 (услуга Т.1 и Т.2)	Програма 50 (услуга Т.1 и Т.2)
Методолошки и процедурални подготовки за спроведување на аналитички преглед на степенот на усогласеност на националното законодавство со законодавството на ЕУ	СИ/РГ за преговори/СИКТА	СЗ, ресорни министерства	01/2023	12/2025	3	3	3	Програма 50 (услуга Т.1 и Т.2)	Програма 50 (услуга Т.1 и Т.2)	Програма 50 (услуга Т.1 и Т.2)
Учество и координација на билатералните состаноци	СИ/РГ за преговори	Преговарачка структура	01/2023	12/2025	40	40	40	Програма 50	Програма 50	Програма 50
Подготовка на ажурирани листи на правни акти на ЕУ и одредување институционална надлежност за секоја ЕУ мерка;	СИ/РГ за преговори/СИКТА	ресорни министерства	01/2023	12/2025	28	28	28	Програма 50	Програма 50	Програма 50
Подготовка на извештаи и анализа на степенот на усогласеност на националното законодавство со законодавството на ЕУ и утврдување на области за кои очекуваат потешкотии	СИ/РГ за преговори/СИКТА	ресорни министерства	01/2023	12/2025	28	28	28	/	/	/
Прилагодување на НПАА – законодавен дел за спроведување на аналитички преглед (скрининг) и поврзување со EUR-Lex; и креирање единствен систем за следење на степенот на усогласеност	СИ/РГ за преговори/СИКТА	СЗ, ресорни министерства	01/2023	12/2025	2	2	2	30.000,00	40.000,00	50.000,00
Зајакнување на соработката на СЕП и на Секретаријатот за законодавство – формирање на постојана работна група помеѓу СЕП и СЗ за следење на процесот на усогласување на македонското законодавство со законодавството на ЕУ	СИ	СЗ, ресорни министерства	01/2023	12/2025	3	3	3	/	/	/
Продолжување со обуки за вработените во СЗ, СЕП и други институции (методи на транспонирање, аналитички преглед, НПАА портал итн)	СИ/ЦО СЕП/РГ за преговори	СЗ, ресорни министерства	01/2023	12/2025	28	28	28	1.000.000,00	1.500.000,00	1.700.000,00
Вкупно активности во I година: 8					135			1.030.000,00		
Вкупно активности во II година: 8						135			1.540.000,00	

Вкупно активности во III година: 8			135			1.750.000,00
Вкупно за потпрограма 3: 8	135	95	95			4.320.000,00

Потпрограма 4: План за спроведување Зајакнување на човечкиот капацитет кој работи на ЕУ интеграција										
Активност	Одгов орни	Консултирани	Временска рамка		Потребни ресурси					
			Почеток (месец/г одина)	Крај (месец/г одина)	Човечки			Финансиски (МКД)		
					I	II	III	I год.	II год.	III год.
Функционална анализа и реорганизација на СЕП	ОУЧР	Сите раководители на Одделенија и Сектори; ДС; ДСек; ЗПВЕУ	01/2023	12/2025	20	20	20	/	/	/
Тим –билдинг/зајакнување на тимската работа на вработените во СЕП	ОУЧР/Ц ОСЕП	Сите раководители на Одделенија и Сектори; ДС; ДСек; ЗПВ ЕУ	01/2023	12/2025	120	120	120	1.06 1.00 0,00	1.061. 000,00	1.061 .000, 00
Организирано обуки за државни службеници во странство	ОУЧР/Ц ОСЕП	ЗПВ ЕУ/ДСек	01/2023	12/2025	7	50	50	620. 000, 00	1.000. 000,00	1.000 .000, 00
Стручно усовршување – курс по Француски јазик	ОУЧР	ЗПВ ЕУ/ДСек	01/2023	12/2025	3	3	3	/	/	/
Вработувања и унапредувања на кадарот во СЕП	ОУЧР/С ФП	ЗПВ ЕУ/ДСек	01/2023	12/2025	10	10	10	5.10 0.00 0,00	10.000 .000,0	10.00 0.000 ,0
Договори за дело	ОУЧР/С ФП	ЗПВ ЕУ/ДСек	01/2023	12/2025	10	10	10	4.00 0.00 0,00	3.000. 000,00	3.000 .000, 00
Овозможување на волонтерства и стажирање во СЕП, на домашни и странски студенти	ОУЧР	Сите раководители на Одделенија и Сектори; ДСек; ЗПВ ЕУ	01/2023	12/2025	10	10	10	500. 000, 00	500.00 0,00	500.0 00,00
Систематски преглед на вработените во СЕП	ОУЧР/С ФП/ОЈН	СЕП	01/2023 01/2025	12/2023 12/2025	120		120	400. 000, 00		400.0 00,00
Безбедност и здравје при работа	ОУЧР/С ФП/ОЈН	СЕП	01/2023	12/2025				1.00 0.00 0,00		
Воведување на заедничка рамка на процена преку вклучување на вработените и самооцена (CAF)	Сите сектори /одделе нија	СЕП	01/2023	12/2025	3	3	3	620. 000, 00	620.00 0,00	620.0 00,00
Имплементацијата на ИСО стандарди: ИСО9001:2015 во 2022; Интерен аудит во 2023 и 2024	СОПР	СЕП	01/2023	12/2025	10	10	10	354. 000, 00	120.00 0,00	120.0 00,00
Вкупно активности во I година: 11					308			14,0 60,0 00		
Вкупно активности во II година: 9						285			16,301 ,000	
Вкупно активности во III година: 10							405			16,70 1,000
Вкупно за потпрограма 4: 11					285	405	285			51.059.000,00

Потпрограма 5: План за спроведување Зајакнување на Центарот за обуки и систематско јакнење на капацитетите за процесот на преговори										
Активност	Одго ворн и	Консул тирани	Временска рамка		Потребни ресурси					
			Почеток (месец/г одина)	Крај (месец /годин а)	Човечки			Финансиски (МКД)		
					I	II	III	I год	II год	III год

Подобрување и примена на актите за работа на Центарот за обука на СЕП како и работа на дефинирање на статусот на предавачите и правилата за нивна селекција, регрутација, мониторинг и надградба	СКСП-ЦОСЕ П	СОПР/ОУЧР/ДСек	01/2023	12/2025	5	5	5	/	/	/
Развој на база за податоци, за планирање, организација и следење на обуки и	СКСП-ЦОСЕ П	ОУЧР/ДСек	01/2023	12/2025	3	3	3	123.000,00	123.000,00	123.000,00
Двогодишна анализа за утврдување на потреби од обука на ИПА национална оперативна структура и подготовка на план за обука	ЦОСЕ П	СКСП/ИПА структура /ресорни министерства	01/2023	12/2025	5	5	5	/	/	/
Спроведување на анализа за потреби од ЕУ обука, и подготовка на двогодишен оперативен план за ЕУ обука и Програма за работа на ЦОСЕП	СКСП-ЦОСЕ П	НПАА РГ/ОУЧР	01/2023	12/2025	5	5	5	/	/	/
Спроведување генерички ИПА, ЕУ и други односни обуки на централно и локално ниво, врз основа на искажани потреби од обука а во согласност со Оперативната програма за обука на Центарот, со опфат од околу 1000 лица +	СКСП-ЦОСЕ П	СКСП/ИПА структура /ресорни министерства	01/2023	12/2025	20 обучувачи	30 обучувачи	30 обучувачи	3.000.000,00 + ЕУ фондови и друга странска помош	6.000.000,00 + ЕУ фондови и друга странска помош	6.000.000,00 + ЕУ фондови и друга странска помош
Наем на сали хотели и превоз за спроведување обуки во Скопје и во Републиката	СКСП-ЦОСЕ П	СФП	01/2023	12/2025	5	5	5	2.764.000,00 + ЕУ фондови и друга странска помош	3.500.000,00 + ЕУ фондови и друга странска помош	3.500.000,00 + ЕУ фондови и друга странска помош
Ангажман на надворешни експерти/обучувачи и на обучувачи од администрацијата за спроведување на обуките во согласност со ТНА и Програмата за работа на ЦОСЕП	СКСП-ЦОСЕ П	СФП	01/2023	12/2025	5	5	5	2.832.000,00	3.152.000,00	3.152.000,00
Понатамошен развој и подобрување на функционалноста на ЕУ платформата за учење и обука, како интерактивна алатка во процесот на обука; интеграција на платформата со интегрираниот информатички систем;	СКСП-ЦОСЕ П/СИКТ	СЕП	01/2022	12/2024	6	6	6	Кралство Норвешка	Кралство Норвешка	Кралство Норвешка
Обуки за развој на капацитетите на преговарачката структура, НПАА работните групи, оперативните структури, институции одговорни за имплементација, (обуки за стекнување на вештини за преговарање, скрининг техники, методологии, административни и судски структури за имплементација и спроведување acquis)	СИ/СППП/РГ НПАА, СКСП-ЦОСЕ П	Сите ресорни министерства	01/2023	12/2025	5	5	5	Влада /СЕП/Кралство Норвешка, Кралство Холандија, Хрватска, Словачка, ЕУ фондо	Влада /СЕП/Кралство Норвешка, Кралство Холандија, Хрватска, Словачка, ЕУ фондо	Влада /СЕП/Кралство Норвешка, Кралство Холандија, Хрватска, Словачка, ЕУ фонд

								ви и други донатори	ЕУ фондови и други донатори	ови и други донатори
Специјализирани обуки за државни службеници од областа на правото на ЕУ во странство	ЦОСЕ П	СЗ, ГС, КП Влада, ССРД, МИОА, МФ, МОН	01/2023	12/2025	4	4	4	4.000.000,00	4.000.000,00	4.000.000,00
Спроведување на програмата /МАТРА РОЛТ, Кралство Холандија за претходно утврдени области; Кралството Норвешка, соработка со Р. Бугарија, Р. Грција, спроведување активности под Меморандумите за соработка со Колеџот на Европа од Бриж и од НАТОлин, како и обуки и соработки со други билатерални донатори	ЦОСЕ П	ЗПВ ЕУ/ДСек/СИ/ресорни министерства	01/2023	12/2025	2	2	2	Донатори и Влада /СЕП	Донатори и Влада /СЕП	Донатори и Влада /СЕП
Спроведување на обуки преку тековните проекти	ЦОСЕ П	ЗПВ ЕУ/ДСек/ресорни министерства	01/2023	12/2025	3	3	3	Донатори и Влада /СЕП	Донатори и Влада /СЕП	Донатори и Влада /СЕП
Вршење на функцијата ТАИЕКС национална контакт точка и спроведување на сите организаторски, координативни и информативни активности	ЦОСЕ П		01/2023	12/2025	2	2	2	/	/	/
Вкупно активности во I година: 13					90			12.719.000,00		
Вкупно активности во II година: 13						90			7.275.000,00	
Вкупно активности во III година: 13							90			7.275.000,00
Вкупно за потпрограма 5: 13					90	90	90	27.269.000,00		

ПРОГРАМА 1.12.3 ДЕМОКРАТСКИ ВРЕДНОСТИ НА ЕВРОПА ВО ПРОЦЕСОТ НА ПРИСТАПУВАЊЕ

План за спроведување Програма 1.12.3 ДЕМОКРАТСКИ ВРЕДНОСТИ НА ЕВРОПА ВО ПРОЦЕСОТ НА ПРИСТАПУВАЊЕ

А: Оправданост и дизајн на Програмата 1.12.3 ДЕМОКРАТСКИ ВРЕДНОСТИ НА ЕВРОПА ВО ПРОЦЕСОТ НА ПРИСТАПУВАЊЕ
Образложение: Програмата 1.12.3 ДЕМОКРАТСКИ ВРЕДНОСТИ НА ЕВРОПА ВО ПРОЦЕСОТ НА ПРИСТАПУВАЊЕ произлегува од: Стратешкиот приоритет на Владата содржан во Одлуката за стратешки приоритети за 2023 година: Успешно водење на пристапните преговори со Европската Унија. Програмата „Демократски вредности на европа во процесот на пристапување“ произлегува од Приоритетните цели на Владата во 2023 година: - квалитетно управување и координација со структурите во процесот на пристапување во Европската Унија - Квалитетно управување со процесот на пристапни преговори - Европски демократски вредности во процесот на пристапување во Европската Унија Со цел промовирање и демократизација во процесот на пристапување и подготовките за преговори, СЕП го утврди следниот стратешки столб: европски демократски вредности во процесот на пристапување, кој вклучува: • Нова Стратегија за информирање и комуникација во процесот на пристапување (2022-2026) и Акциски план, со нови настани, содржини и нови кампањи за промовирање на придобивките од процесот и зголемување на поддршката и довербата во интеграцискиот процес;

• Зајакнување на соработката со граѓанскиот сектор, академската заедница, и другите дефинирани целни групи на Секретаријатот за нивно активно вклучување во процесот на пристапување и подготовките за преговори и учеството во подготовката на клучните стратешки документи; • Продлабочување и проширување на регионалната соработка и добрососедските односи; • Дизајн на ЕУ-портал за поддршка на преговорите, како и дизајн на е-демократија, интерактивна платформа за комуникација со јавноста. Спроведувањето на програмата во голема мера ќе придонесе во подигнувањето на свеста, развојот на демократските процеси, мобилизација на сите општествени ресурси, одговорноста и чувството на сопственост, како и директна поддршка, континуитет, одржливост и видливост на процесот.	
• НПАА – Програмата е поврзана со сите 33 поглавја • Стратешките приоритети и цели на Секретаријатот за европски прашања: Програмата е во функција на следниот стратешки приоритет на СЕП: • Натомошен развој на европските демократски вредности во процесот на пристапување. - Воедно, Програмата е во функција на следните стратешки цели на СЕП: • Навремено и континуирано информирање на јавноста и зголемување на јавната свест и поддршка за процесот на европска интеграција; • Зајакнување на соработката со граѓанскиот сектор академската заедница, и останатите дефинирани целни групи на Секретаријатот; • Развој на ЕУ портал за следење на преговорите и е-демократија; • Зајакнување на мрежата на ИПА комуникациски координатори; • Интензивирање на регионална соработка и добрососедски односи.	
Цел на Програмата 1.12.3 ДЕМОКРАТСКИ ВРЕДНОСТИ НА ЕВРОПА ВО ПРОЦЕСОТ НА ПРИСТАПУВАЊЕ: Промоција и демократизација на процесот на пристапување	
Показатели за успех на Програмата 1.12.3 ДЕМОКРАТСКИ ВРЕДНОСТИ НА ЕВРОПА ВО ПРОЦЕСОТ НА ПРИСТАПУВАЊЕ: • Добро информирани граѓани свесни за придобивките, правата и обврските што произлегуваат од членството на РМ во ЕУ. • Активна вклученост на граѓанскиот сектор, академската заедница и останатите дефинирани целни групи на Секретаријатот во активностите поврзани со процесот на пристапување во ЕУ и во процесот на креирање на политики; • Активен ЕУ-портал и интерактивна платформа со јавноста, е-демократија; • Активна регионална соработка/ нови регионални иницијативи и добрососедски односи; • Поддршка на јавноста за членството во ЕУ (%); Сопственост на процесот.	
Програмата е: (забележете го видот на Програмата) Хоризонтална	
Потпрограми (компоненти) од Програмата 1.12.3 ДЕМОКРАТСКИ ВРЕДНОСТИ НА ЕВРОПА ВО ПРОЦЕСОТ НА ПРИСТАПУВАЊЕ:	
Потпрограма 1: Информирање на јавноста и зголемување на јавната свест и поддршка за процесот на европска интеграција	Показател за успешност: • Национална Стратегија за информирање и комуникација со јавноста (2022-2026), и имплементација на Акцискиот план • Број на спроведени ПР активности и кампањи; • Веб страница со точни и конкретни информации за процесот на пристапување, објавени навремено • ЕУ-портал и интерактивна платформа е-демократија • Број на обучени лица за односи со јавност од страна на СЕП во министерствата и институциите кои работат во секторите за комуникација и информирање • Поддршка на јавноста за членство во ЕУ (%);
Потпрограма 2: Зајакнување на соработката со граѓанскиот сектор и регионална соработка	Показател за успешност: • Зајакната соработка со граѓанскиот сектор преку партнерски дијалог • Учество на и вклучување на граѓанскиот сектор, академската заедница и останатите дефинирани целни групи на Секретаријатот во процесот на пристапување и водење преговори • Промовирање на добрососедски односи

--	--

Б: План за спроведување на програмата 1.12.3 ДЕМОКРАТСКИ ВРЕДНОСТИ НА ЕВРОПА ВО ПРОЦЕСОТ НА ПРИСТАПУВАЊЕ

Потпрограма 1: План за спроведување

Информирање на јавноста и зголемување на јавната свест и поддршка за процесот на европска интеграција

Активност	Одгов орни	Консул тирани	Временска рамка		Потребни ресурси					
			Почеток (месец/г одина)	Крај (месец/г одина)	Човечки			Финансиски (МКД)		
					I	II	III	I	II	III
Организација на јавни настани, трибини, дебати	СОРОЈ	СЕП	01/2023	12/2025	4	4	4	400.0 00	400.0 00,00	400.0 00,00
Обезбедување на услуги за надградба и ажурирање на ВЕБ страни на СЕП	СОРОЈ	СЕП	01/2023	12/2025	4	4	4	354.0 00,00	300.0 00,00	300.0 00,00
Проекти за млади „Со европско знаење до европска престолнина„ – посета на европските институции во Брисел	СОРОЈ	ЗПВ ЕУ/ универзи тети	01/2023	12/2025	4	4	4	/	1.500 .000, 00	1.500 .000, 00
Таргетиран кампањи за дефинираните целни групи	СОРОЈ	СЕП	01/2023	12/2025	4	4	4	/	3.000 .000, 00	3.000 .000, 00
Брендиран материјал	СОРОЈ	СЕП	01/2023	12/2025	4	4	4	500.0 00,00	1.500 .000, 00	1.500 .000, 00
Превод на повеќе јазици (консекутивен, симултан и на пишан текст)	СОРОЈ	надворе шни соработн ици	01/2023	12/2025	4	4	4	300.0 00	700.0 00,00	700.0 00,00
Репрезентативен материјал	СОРОЈ	СЕП	01/2023	12/2025	4	4	4	300.0 00,00	200.0 00,00	200.0 00,00
Опрема за настани (озвучување, кабини, проектори, бини)	СОРОЈ	СЕП	01/2023	12/2025	4	4	4	200.0 00,00	500.0 00,00	500.0 00,00
Набавка на услуги од страна на маркетинг агенција за креирање на Стратегија со Акциски план за информирање и комуникација со јавноста во процесот на ЕИ 2022-2024г.	СОРОЈ	СЕП	01/2023	12/2025	4	4	4	1.000 .000, 00	600.0 00,00	600.0 00,00
Организација на активности во месец мај, поврзани со одбележување на Денот на Европа – 9 мај. (ЕУ Појадок, Ден на медиуми, форуми, едукативни активности, подготовка и имплементација на промоции и промотивни активности, итн.)	СОРОЈ	СЕП	01/2023	12/2025	4	4	4	220.0 00,00	220.0 00,00	220.0 00,00
Брифинзи	СОРОЈ	СИ/СКСП	01/2023	12/2025	4	4	4	/	200.0 00,00	200.0 00,00
Вкупно активности во I година: 11					68			3.274 .000		
Вкупно активности во II година: 11						68			10.32 0.000	
Вкупно активности во III година: 11							68			10.32 0.000
Вкупно за потпрограма 1: 11					68	68	68	23.914.000		

Потпрограма 2: План за спроведување

Зајакнување на соработката со граѓанскиот сектор и регионална соработка

Активност	Одгов орни	Кон сул тир ани	Временска рамка		Потребни ресурси					
			Почеток (месец/г одина)	Крај (месец/г одина)	Човечки			Финансиски (МКД)		
					I	II	III	I	II	III
Воспоставување на отворена платформа за соработка (ЕУ форум) и дефинирање на механизмот за соработка	СОРОЈ/ СИ/КС П	СЕП	01/2023	12/2025	2	2	2	/	/	/
Развивање на мрежата и комуникациски канали со граѓански сектор, академската заедница и сите дефинирани целни групи;	СОРОЈ/ СИ/КС П	СЕП	01/2023	12/2025	2	2	2	/	/	/

организирање јавни дебати/ трибини на одредени теми										
Идентификација на можни области за соработка (НПАА области каде е потребна анализа), и утврдување на соработката; Учество во законодавната постапка и мониторинг на имплементацијата; мониторинг во областа на добро владеење; соработка со медиуми); Соработка со академската заедница; Консултации и соработка во ИПА програмирањето и следењето	СКСП/СИ	СЕП	01/2023	12/2025	2	2	2	/	/	/
Организирање заеднички настани, посети, трибини, форуми, семинари, на одредени теми; отворање на форум за дискусија на веб страницата	СОРОЈ/СКСП/СИ	СЕП	01/2023	12/2025	3	3	3	/	/	/
ЕУ-портал за следење на преговори: (консолидација на целокупната информатичка инфраструктура во СЕП; Концепт на ЕУ-портал и дефиниција на функционалните модули; Анализа на процесите и дизајн на дата модел; Дизајн на ЕУ-портал за преговори)	СИКТА/СКСП/СИ	СЕП	01/2023	12/2025	3	3	3	/	/	/
Регионална соработка (активно учество во регионални иницијативи, регионални иницијативи за заедничките предизвици, активно учество во инвестициската рамка на ЗБ, интеррегионални иницијативи со соседните региони)	СКСП	СЕП	01/2023	12/2025	10	10	10	1.000.000,00	1.000.000,00	1.000.000,00
Развој на добрососедски односи и заеднички иницијативи	СИ/СКСП	СЕП	01/2023	12/2025				/	/	/
Вкупно активности во I година: 7					22			1.000.000,00		
Вкупно активности во II година: 7						22			1.000.000,00	
Вкупно активности во III година: 7							22			1.000.000,00
Вкупно за потпрограма 2: 7					22	22	22	3.000.0000		

ПРОГРАМА 1.12.4 ИНФОРМАТИЧКИ СИСТЕМИ И ПЛАТФОРМИ ЗА ПОДДРШКА НА ПРОЦЕСОТ НА ПРИСТАПУВАЊЕ

План за спроведување Програма 1.12.4 ИНФОРМАТИЧКИ СИСТЕМИ И ПЛАТФОРМИ ЗА ПОДДРШКА НА ПРОЦЕСОТ НА ПРИСТАПУВАЊЕ

А: Оправданост и дизајн на Програмата 1.12.4 ИНФОРМАТИЧКИ СИСТЕМИ И ПЛАТФОРМИ ЗА ПОДДРШКА НА ПРОЦЕСОТ НА ПРИСТАПУВАЊЕ
Образложение: Програмата 1.12.4 ИНФОРМАТИЧКИ СИСТЕМИ И ПЛАТФОРМИ ЗА ПОДДРШКА НА ПРОЦЕСОТ НА ПРИСТАПУВАЊЕ произлегува од: Стратешкиот приоритет на Владата содржан во Одлуката за стратешки приоритети за 2023 година: Успешно водење на пристапните преговори со Европската Унија. Програмата „Информатички системи и платформи за поддршка на процесот на пристапување“ произлегува од Приоритетните цели на Владата во 2023 година: - квалитетно управување и координација со структурите во процесот на пристапување во Европската Унија - Квалитетно управување со процесот на пристапни преговори - Европски демократски вредности во процесот на пристапување во европската Унија Спроведувањето на програмата во голема мера ќе придонесе во континуитетот, одржливоста и видливоста на процесот на интеграција на МКД.
• НПАА – Програмата е поврзана со сите 33 поглавја
• Стратешките приоритети и цели на Секретаријатот за европски прашања: Програмата е во функција на следниот стратешки приоритети на СЕП: • Натамошен развој на европските демократски вредности во процесот на пристапување. Воедно, Програмата е во функција на следните стратешки цели на СЕП: • Навремено и континуирано информирање на јавноста и зголемување на јавната свест и поддршка за процесот на европска интеграција;

• Зајакнување на соработката со граѓанскиот сектор, академската заедница и останатите дефинирани целни групи на Секретаријатот; • Развој на ЕУ портал за следење на преговорите и е-демократија; • Зајакнување на мрежата на ИПА комуникациски координатори; • Интензивирање на регионална соработка и добрососедски односи.	
Цел на Програмата 1.12.4 ИНФОРМАТИЧКИ СИСТЕМИ И ПЛАТФОРМИ ЗА ПОДДРШКА НА ПРОЦЕСОТ НА ПРИСТАПУВАЊЕ: Информатичка поддршка во Секретаријатот за европски прашања, како и зголемување на ефикасноста и транспарентноста на процесот на пристапување во ЕУ	
Показатели за успех на Програмата 1.12.4 ИНФОРМАТИЧКИ СИСТЕМИ И ПЛАТФОРМИ ЗА ПОДДРШКА НА ПРОЦЕСОТ НА ПРИСТАПУВАЊЕ: • Обезбедување на функционалност на компјутерите, мрежата и серверите • Овозможување на континуирана комуникација • Одржливост на системот, да работи со максимум перформанси и ефикасност • Поголем капацитет и моќ на централниот компјутерски систем • Обезбедување софтвери кои би ја подобриле ефикасноста во работењето на вработените во Секретаријатот за европски прашања • Овозможување на директен пристап на јавноста во работењето на Секретаријатот за европски прашања • Подигање на нивото на знаење за искористување на благодетите на информациониот систем	
Програмата е: (забележете го видот на Програмата) Хоризонтална	
Потпрограми (компоненти) од Програмата 1.12.4 ИНФОРМАТИЧКИ СИСТЕМИ И ПЛАТФОРМИ ЗА ПОДДРШКА НА ПРОЦЕСОТ НА ПРИСТАПУВАЊЕ:	
Потпрограма 1: Обезбедување на правилно функционирање на ИТ системот и опремата во Секретаријатот за европски прашања	Показател за успешност: • Обезбедување на функционалност на компјутерите, мрежата, сервисите и серверите; • Овозможување на континуирана комуникација; • Одржливост на системот, да работи со максимум перформанси и ефикасност; • Поголем капацитет и моќ на централниот компјутерски систем;
Потпрограма 2: Зголемување на ефикасноста и транспарентноста во работењето на Секретаријатот за европски прашања	Показател за успешност: • Обезбедување софтвери кои би ја подигнале ефикасноста во работењето на вработените во Секретаријатот за европски прашања; • Овозможување на директен пристап на јавноста во работењето на Секретаријатот за европски прашања; • Подигање на нивото на знаење за искористување на благодетите на информациониот систем.

Б: План за спроведување на програмата 1.12.4 ИНФОРМАТИЧКИ СИСТЕМИ И ПЛАТФОРМИ ЗА ПОДДРШКА НА ПРОЦЕСОТ НА ПРИСТАПУВАЊЕ										
Потпрограма 1: План за спроведување Обезбедување на правилно функционирање на ИТ системот и опремата во Секретаријатот за европски прашања										
Активност	Одговорн и	Кон сул тир ани	Временска рамка		Потребни ресурси					
			Почеток (месец/г одина)	Крај (месец/г одина)	Човечки			Финансиски (МКД)		
					I	II	III	I	II	III
Планирање на технички, оперативни, и безбедносни карактеристики на мрежата	СИКТА	СЕП	01/2023	12/2025	5	5	5	/	/	/
Инсталација и надградба на апликации и системски софтвер, и на стандарден софтвер	СИКТА	СЕП	01/2023	12/2025	5	5	5	/	/	/
Давање на техничка помош, хардверска, софтверска, вклучувајќи инсталација,	СИКТА	СЕП	01/2023	12/2025	5	5	5	/	/	/

администрација и одржување											
Набавка на опрема – ИКТ опрема	СИКТА	СФП /СИКТА	01/2023	12/2025					1.800.000,00	1.000.000,00	1.000.000,00
Одржување на Информациониот систем и информатичка опрема во СЕП	СИКТА	ЗПВ	01/2023	12/2025	Надворешна компанија	Надворешна компанија	Надворешна компанија		708.000,00	1.000.000,00	1.000.000,00
Одржување на firewall, мрежна опрема и антивирусно решение	СИКТА	ЗПВ	01/2023	12/2025	Надворешна компанија	Надворешна компанија	Надворешна компанија		600.000	/	/
Одржување и техничка поддршка за ИП телефонија	СИКТА	СЕП	01/2023	12/2025					200.000,00	236.000,00	236.000,00
Демонтажа, пренесување и инсталација на опремата за симултан превод	СИКТА	СЕП	01/2023	12/2025					200.000	200.000	200.000
Вкупно активности во I година: 8					15				3.508.000,00		
Вкупно активности во II година: 8						15				2.436.000,00	
Вкупно активности во III година: 8							15				2.436.000,00
Вкупно за потпрограма 1: 8					15	15	15		7.780.000,00		

Потпрограма 2: План за спроведување Зголемување на ефикасноста и транспарентноста во работењето на Секретаријатот за европски прашања										
Активност	Одгов орни	Консу лтира ни	Временска рамка		Потребни ресурси					
			Почето к (месец/ година)	Крај (месец/ година)	Човечки			Финансиски (МКД)		
					I	II	III	I	II	III
Професионални ИТ обуки и ЕЦДЛ обуки	СИКТА	ДСек, ОУЧР, МИОА	01/2023	12/2025	3	3	3	389.00 0,00	300.00 ,00	300.0 00,00
Набавка на софтвер – лиценцирање на софтверот во СЕП, антивирус, набавка и надградба на софтвер	СИКТА	СФП	01/2023	12/2025	3	3	3	8.000. 000,00	2.000. 000,00	2.000. .000, 00
Набавка на интернет услуги за СЕП	СИКТА	СФП	01/2023	12/2025	3	3	3	236.00 0,00	236.00 0,00	236.0 00,00
Надградба на мејл сервер и системи со клиентско-серверско работење	СИКТА	СЕП	01/2023	12/2025	3	3	3	1.200. 000,00 Унопис проект	1.200. 000,00	1.200. .000, 00
Вкупно активности во I година: 4					15			10.036. .000,0 0		
Вкупно активности во II година: 4						15			3.736. 000,00	
Вкупно активности во III година: 4							15			3.736. .000, 00
Вкупно за потпрограма 2: 4					15	15	15	17.297.000,00		

2. Влијанија врз човечките ресурси

Програма	Резиме на потреба од нови вработувања	Резиме на потреба од прераспределба на вработените	Резиме на потребите од обука
Управување со процесот на преговори Приоритет #2: Квалитетно управување со процесот на пристапни преговори со зајакнување на позицијата МКД во соработката со институциите на ЕУ и на земјите членки на Европската Унија	Во тек е спроведување на функционална анализа во насока на идно унапредено организациско управување, подобро управување со човечките ресурси и јакнење на капацитетите на СЕП проследено со системска реорганизација. Во моментот потребно е доекипирање на секторите и одделенија во рамките на СЕП, како и на МК Мисијата во ЕУ, со цел пополнување на празните места предвидени во Правилникот за систематизација во СЕП а во насока на успешно завршување на предвидените активности	Согласно распределбата на Поглавјата по НПАА, 32 поглавја се во координација на Секторот за интеграција, поради што потребно е зголемување на административниот капацитет на Секторот за интеграција	Реализација на потребите од обуки на вработените во СЕП согласно Програмата за обука на СЕП, како и опфаќање на вработените со активности содржани во Програмата за работа на ЦОСЕП
Демократски вредности на Европа во процесот на пристапување Приоритет #3: Натамошен развој на европските демократски вредности во процесот на пристапување	Потребно е екипирање на повеќе сектори и одделенија во рамките на СЕП со цел пополнување на празните места предвидени во Правилникот за систематизација во СЕП а во насока на успешно завршување на предвидените активности		Реализација на потребите од обуки на вработените во Секторот за организациски работи и односи со авноста согласно Програмата на СЕП
Информатички системи и платформи за поддршка на процесот на пристапување Приоритет #3: Натамошен развој на европските демократски вредности во процесот на пристапување	Потребно е екипирање на повеќе сектори и одделенија во рамките на СЕП со цел пополнување на празните места предвидени во Правилникот за систематизација во СЕП а во насока на успешно завршување на предвидените активности		Редовна обука за вработените во областа на новата информатичка и телекомуникациска инфраструктура во СЕП и професионални обуки на вработените во ИТ секторот
Управување со процесот на преговори Приоритет #2: Квалитетно управување со процесот на пристапни преговори со зајакнување на позицијата на Република Северна Македонија во соработката со институциите на Европската Унија и на земјите членки на Европската Унија	Потребно е доекипирање на секторите и одделенијата во рамките на СЕП со цел пополнување на празните места предвидени во Правилникот за систематизација во СЕП а во насока на успешно завршување на предвидените активности.		Согласно хоризонталната улога на Секторот за поддршка на преговорите за членство во ЕУ, во насока на подготовка на институциите за отпочнување на преговорите за членство во ЕУ, како и обука на државните службеници во органите на државната управа за потребите на ЕИ процесот.

3. Принципи на правична застапеност		
Очекувано влијание во 2023 година	Очекувано влијание во 2024 година	Очекувано влијание во 2025 година
При пополнувањето на новите работни места во Секретаријатот за европски прашања ќе се земе во предвид имплементацијата на критериумот на правична застапеност на припадниците на заедниците	При пополнувањето на новите работни места во Секретаријатот за европски прашања ќе се земе во предвид имплементацијата на критериумот на правична застапеност на припадниците на заедниците	При пополнувањето на новите работни места во Секретаријатот за европски прашања ќе се земе во предвид имплементацијата на критериумот на правична застапеност на припадниците на заедниците

4. Принцип на еднакви можности на жените и мажите		
Очекувано влијание во 2023 година	Очекувано влијание во 2024 година	Очекувано влијание во 2025 година
При пополнувањето на новите работни места во Секретаријатот за европски	При пополнувањето на новите работни места во Секретаријатот за европски прашања ќе	При пополнувањето на новите работни места во Секретаријатот за европски прашања ќе

прашања ќе се земе во предвид имплементацијата на критериумот за еднакви можности на жените и на мажите	се земе во предвид имплементацијата на критериумот за еднакви можности на жените и на мажите	се земе во предвид имплементацијата на критериумот за еднакви можности на жените и на мажите
---	--	--

5. Развивање на заедничките функции		
Очекувано влијание во 2023 година	Очекувано влијание во 2024 година	Очекувано влијание во 2025 година
Развивање политики		
- Потребно е јакнење на капацитетите за креирање и координација на политиките на СЕП, план подготовката и усогласувањето на Стратешкиот план - Подготовка на интерни акти и упатства. Во зависност од природата на актот, истиот го подготвува надлежниот сектор/независно одделение во СЕП, во консултација со секторот за општи и правни работи и ДСек, а го донесува ЗПВ ЕУ	- Специјализирани обуки врзани за зајакнување на капацитетите при подготовка на акти, упатства, стратегии - Јакнење на капацитетите со цел подготовка на индикатори за мерење на спроведувањето на Стратешкиот план на СЕП и развивање на капацитетите за следење на индикаторите	- Специјализирани обуки врзани за зајакнување на капацитетите при подготовка на акти, упатства, стратегии - Јакнење на капацитетите со цел подготовка на индикатори за мерење на спроведувањето на Стратешкиот план на СЕП и развивање на капацитетите за следење на индикаторите
Стратешко планирање/ подготвување на буџет		
-Потребно е јакнење на капацитетите за креирање и координација на политиките на СЕП, план подготовката и усогласувањето на Стратешкиот план -Потребно е јакнење на капацитетите за поврзување на приоритетите на Стратешкиот план со приоритетите на Владата, како и стратешките приоритети на министерствата, во една конзистентна стратешка рамка -Потребно е јакнење на капацитетите, и консултации во текот на подготовката на стратешкиот план, за поврзување на зацртаните активности со буџетскиот план на СЕП. За таа цел, при подготовката на стратешкиот план, потребно е формирање тим кој ќе работи на усогласување на активностите и буџетот -Јакнење на капацитетите со цел подготовка на индикатори за мерење на спроведувањето на Стратешкиот план на СЕП и развивање на капацитетите за следење на индикаторите -Потребно е воспоставување на рамка за редовно следење на активностите од стратешкиот план и воведување на систем на рано предупредување -Специјализирани обуки врзани за зајакнување на капацитетите при подготовка на буџетот на СЕП, а посебно во делот на подготовка на среднорочна буџетска рамка (двегодишно планирање на буџетот); како и негово следење. Поврзување со среднорочните приоритети на стратешкиот план	- Јакнење на капацитетите со цел подготовка на индикатори за мерење на спроведувањето на Стратешкиот план на СЕП и развивање на капацитетите за следење на индикаторите - Специјализирани обуки врзани за зајакнување на капацитетите при подготовка на буџетот на СЕП, а посебно во делот на подготовка на среднорочна буџетска рамка (двегодишно планирање на буџетот); како и негово следење - Специјализирани обуки врзани за зајакнување на капацитетите при подготовка на буџетот на СЕП, а посебно во делот на подготовка на среднорочна буџетска рамка (двегодишно планирање на буџетот); како и негово следење. Поврзување со среднорочните приоритети на стратешкиот план	- Јакнење на капацитетите со цел подготовка на индикатори за мерење на спроведувањето на Стратешкиот план на СЕП и развивање на капацитетите за следење на индикаторите - Специјализирани обуки врзани за зајакнување на капацитетите при подготовка на буџетот на СЕП, а посебно во делот на подготовка на среднорочна буџетска рамка (двегодишно планирање на буџетот); како и негово следење - Специјализирани обуки врзани за зајакнување на капацитетите при подготовка на буџетот на СЕП, а посебно во делот на подготовка на среднорочна буџетска рамка (двегодишно планирање на буџетот); како и негово следење. Поврзување со среднорочните приоритети на стратешкиот план
Извршување на буџетот и управување со средства		
- Градење на капацитетите на Секторот за финансиски прашања со дополнителна и специјализирана обука на вработените во однос на трезорското работење поради следење на сите измени на трезорското работење - Специјализирани обуки за зајакнување на капацитетите за извршување на финансиско материјално работење во рамките на Секторот за финансиски прашања - Континуирана надградба на системот на политики, процедури и активности врзани за финансиското управување и контрола. - Хармонизација на активностите помеѓу Секторот за финансиските прашања и Одделението за внатрешна ревизија	- Специјализирани обуки за зајакнување на капацитетите за извршување на финансиско материјално работење во рамките на Секторот за финансиски прашања - Континуирана надградба на системот на политики, процедури и активности врзани за финансиското управување и контрола - Хармонизација на активностите помеѓу Секторот за финансиските прашања и Одделението за внатрешна ревизија	- Специјализирани обуки за зајакнување на капацитетите за извршување на финансиско материјално работење во рамките на Секторот за финансиски прашања - Континуирана надградба на системот на политики, процедури и активности врзани за финансиското управување и контрола - Хармонизација на активностите помеѓу Секторот за финансиските прашања и Одделението за внатрешна ревизија

Управување со човечки ресурси		
• Јакнење на капацитетите на Одделението за управување на човечки ресурси во насока на правилна идентификација и координација на административните капацитети на СЕП • Подготовка на подзаконски акти (правилници, прирачници, упатства итн.) во насока на доуредување на правата, обврските и должностите на државните службеници вработени во Секретаријатот • Зајакнување на капацитети за спроведување на процесот на оценка на државните службеници во СЕП а при тоа процесот да биде спроведен согласно стандардите • Јакнење на капацитетите со цел подготовка на Анализа на потребите за обуки согласно работните места и потребите за надградба, зацртаните активности во Стратешкиот план, како и мисијата и визијата на СЕП и подготовка на Анализата	• Зајакнување на капацитети за спроведување на процесот на оценка на државните службеници во СЕП а при тоа процесот да биде спроведен согласно стандардите • Јакнење на капацитетите со цел подготовка на Анализа на потребите за обуки согласно работните места и потребите за надградба, Стратешкиот план, како и мисијата и визијата на СЕП. • Јакнење на капацитетите за управување со компетенции • Јакнење на капацитетите за примена на стандардите за развој на човечки ресурси	• Зајакнување на капацитети за спроведување на процесот на оценка на државните службеници во СЕП а при тоа процесот да биде спроведен согласно стандардите • Јакнење на капацитетите со цел подготовка на Анализа на потребите за обуки согласно работните места и потребите за надградба, Стратешкиот план, како и мисијата и визијата на СЕП. • Понатамошно јакнење на капацитетите за примена на стандардите за развој на човечки ресурси
Управување со информациски технологии		
• Зајакнување на капацитетот на ОИКП преку специјализирани обуки од областа • Институционално одржување на системите • Програмирање • Развивање на нови информациски системи за поддршка на процесот на интеграција • Развој на нови и обезбедување на одржливост на постојните бази на податоци • Реконструкција на целокупната информатичка инфраструктура, мрежа и опрема на СЕП	• Зајакнување на капацитетот на ОИКП преку специјализирани обуки од областа • Институционално одржување на системите • Програмирање • Развивање на нови информациски системи за поддршка на процесот на интеграција • Развој на нови и обезбедување на одржливост на постојните бази на податоци • Консолидација на информатичката инфраструктура, воведување и следење на стриктни безбедносни политики • Подготовка на концепт и дата модел на платформа за следење на преговорите	• Зајакнување на капацитетот на ОИКП преку специјализирани обуки од областа • Институционално одржување на системите • Програмирање • Развивање на нови информациски системи за поддршка на процесот на интеграција • Развој на нови и обезбедување на одржливост на постојните бази на податоци • Редовна администрација на информатичката инфраструктура и системите на СЕП • Развивање на нови информациски системи за поддршка на процесот на преговори
Внатрешна ревизија		
- Зајакнување на капацитетот на Одделението за внатрешна ревизија преку специјализирани обуки за внатрешна ревизија - Изготвување на стратешки план за внатрешна ревизија за периодот 2023-2025 година и Годишен план за внатрешна ревизија за 2023 година - Воспоставување и спроведување на независна внатрешна ревизија во согласност со меѓународните стандарди и најдобрите практики на ЕУ - Изготвување на извештаи за извршените внатрешни ревизии согласно Планот за внатрешна ревизија за 2023 година - Продлабочување на соработката со единиците за внатрешна ревизија, Секторот за јавна внатрешна финансиска контрола, државниот завод за ревизија и Ревизорското тело за ревизија на инструментот за претпристапната помош (ИПА) - Редовно следење на ИПА програми/проекти	- Изготвување на годишен план за внатрешна ревизија за 2023 година - Зајакнување на капацитетот на Одделението за внатрешна ревизија преку специјализирани обуки за внатрешна ревизија; - Изготвување на стратешки план за внатрешна ревизија за периодот 2023-2025 година и Годишен план за внатрешна ревизија за 2023 година - Воспоставување и спроведување на независна внатрешна ревизија во согласност со меѓународните стандарди и најдобрите практики на ЕУ - Изготвување на извештаи за извршените внатрешни ревизии согласно Годишниот план за внатрешна ревизија за 2023 година - Продлабочување на соработката со единиците за внатрешна ревизија, Секторот за јавна внатрешна финансиска контрола, државниот завод за ревизија и Ревизорското тело за ревизија на инструментот за претпристапната помош (ИПА) - Редовно следење на ИПА програми/проекти	- Зајакнување на капацитетот на Одделението за внатрешна ревизија преку специјализирани обуки за внатрешна ревизија - Изготвување на стратешки план за внатрешна ревизија за периодот 2023-2025 година и Годишен план за внатрешна ревизија за 2023 година - Воспоставување и спроведување на независна внатрешна ревизија во согласност со меѓународните стандарди и најдобрите практики на ЕУ - Изготвување на извештаи за извршените внатрешни ревизии согласно Планот за внатрешна ревизија за 2023 година - Продлабочување на соработката со единиците за внатрешна ревизија, Секторот за јавна внатрешна финансиска контрола, државниот завод за ревизија и Ревизорското тело за ревизија на инструментот за претпристапната помош (ИПА) - Редовно следење на ИПА програми/проекти

6. РИЗИЦИ НА НИВО НА СТРАТЕШКИ ПЛАН

РИЗИК	ВЕРОЈАТНОСТ ЗА НАСТАНУВАЊЕ НА РИЗИКОТ	ВИЛЈАНИЕ НА РИЗИКОТ ВРЗ ОСТВАРУВАЊЕ НА ЦЕЛИТЕ	МЕРКИ ЗА СПРАВУВАЊЕ СО РИЗИКОТ
1. Несоодветно организирање и управување во рамки на СЕП (сектор –одделение)	Средна до голема	Големо	Поголема интеракција и комуникација меѓу секторите и одделенијата
2. Недоволно обезбедени ресурси (човечки, финансиски, Материјални-инфраструктурни)	Голем	Средно	Обезбедување на соодветни ресурси за работа, јакнење на капацитети и согласно потребите обезбедени финансиски средства
3. Влијание на фактори на кои СЕП не може да има директно влијание Force Major – Виша Сила	Средна	Големо	
4. Одлив на кадар	Голем	Големо	Старт на преговорите (доделување на датум) и спроведување на политика за задржување на кадри и мерки за мотивација
5. Недостаток на стручна експертиза за одредени подрачја по поглавја во процесот на преговори	Голем	Големо	Ангажирање на меѓународни експерти

7. РИЗИЦИ НА НИВО НА ПРОГРАМА

1. ПРОГРАМА: УПРАВУВАЊЕ И КООРДИНАЦИЈА СО СТРУКТУРИТЕ ВО ПРОЦЕСОТ НА ПРИСТАПУВАЊЕ

РИЗИК	ВЕРОЈАТНОСТ ЗА НАСТАНУВАЊЕ НА РИЗИКОТ	ВИЛЈАНИЕ НА РИЗИКОТ ВРЗ ОСТВАРУВАЊЕ НА ЦЕЛИТЕ	МЕРКИ ЗА СПРАВУВАЊЕ СО РИЗИКОТ
1. Недоволни капацитети во СЕП и во министерствата	Голема	Големо	Нови вработувања, обуки и донесување на политика за задржување на кадарот
2.Функционалноста на НПAA порталот	Мала	Средно	Надградба на НПAA порталот и негово одржување и ангажирање на ИТ кадри
3.Напуштање на администрацијата од страна на ИПА структурите Недостаток на бенефиции, унапредувања и награди за постојните вработени може да доведе до промена на истите и да се намали квалитетот на извршувањето на работните задачи. Преоптовареност на постојниот ИПА кадар	Голема	Големо	Соодветен/Доволен број на вработени согласно обврските на вработени, воведување на систем за наградување и за подобрување на вештини за координација-Политика за задржување на ИПА кадарот е во владина постапка- се уште не е донесена/Законот за административни службеници е во фаза на ревидирање од МИОА
4.Јакнење на капацитетите за координација на процесот на преведување и на капацитетите за јазична ревизија Одржување на базата на преведени и ревидирани ЕУ акти на македонски јазик	Голема	Големо	Вработувања и соодветни обуки Изработка и воспоставување на соодветен софтвер и анагажирање на ИТ лице за одржување

2. ПРОГРАМА: УПРАВУВАЊЕ СО ПРОЦЕСОТ НА ПРИСТАПНИ ПРЕГОВОРИ

РИЗИК	ВЕРОЈАТНОСТ ЗА НАСТАНУВАЊЕ НА РИЗИКОТ	ВИЛЈАНИЕ НА РИЗИКОТ ВРЗ ОСТВАРУВАЊЕ НА ЦЕЛИТЕ	МЕРКИ ЗА СПРАВУВАЊЕ СО РИЗИКОТ
1. Недостаток на капацитет во МК Мисијата во ЕУ и утврдување на внатрешна координација и комуникација со преговарачките структури	Голема	Големо	Зголемување на бројот на претставници на СЕП упатени во МК Мисијата во ЕУ согласно планот и динамиката на процесот. Поставување на соодветен координативен систем /линк согласно одлуките за утврдување на преговарачките структури
2. Несоодветно пополнување на структурите за преговори	Средна	Големо	Поставување на соодветни кадри во структурите за преговори
3. Недостаток на човечки капацитети кој работи на ЕУ	Средна	Големо	Политика на задржување на кадри, потреба од специјалистички обуки, стажирања и волонтерства Примена на стандарди за развој на човечки ресурси Ангажирање на меѓународни експерти
4. Нефункционалност на центарот за обуки	Голема	Големо	Користење на буџетските средства и донаторски проекти за спроведување на обуките

3. ПРОГРАМА: ДЕМОКРАТСКИ ВРЕДНОСТИ НА ЕВРОПА ВО ПРОЦЕСОТ НА ПРИСТАПУВАЊЕ

РИЗИК	ВЕРОЈАТНОСТ ЗА НАСТАНУВАЊЕ НА РИЗИКОТ	ВИЛЈАНИЕ НА РИЗИКОТ ВРЗ ОСТВАРУВАЊЕ НА ЦЕЛИТЕ	МЕРКИ ЗА СПРАВУВАЊЕ СО РИЗИКОТ
Недоволен капацитет на Секторот, односно недоволно човечки ресурси за спроведување на активностите. Пополнети се сите работни места, но само три лица работат реално во Секторот; отсуство на унапредување на вработените кои реално работат во секторот	Висока	Висок	Распделување работни задачи од надлежност на секторот на вработените кои ги пополнуваат работните места, унапредување на вработените кои во моментот работат на процесот на комуникација
2.Недоволна техничка опрема во процесот на транспарентност и доследно информирање на јавноста (озвучување и др.)	Средна	Средно	Континуирано снабдување на техничка опрема

4. ПРОГРАМА: ИНФОРМАТИЧКИ СИСТЕМИ И ПЛАТФОРМИ ЗА ПОДДРШКА НА ПРОЦЕСОТ НА ПРИСТАПУВАЊЕ

РИЗИК	ВЕРОЈАТНОСТ ЗА НАСТАНУВАЊЕ НА РИЗИКОТ	ВИЛЈАНИЕ НА РИЗИКОТ ВРЗ ОСТВАРУВАЊЕ НА ЦЕЛИТЕ	МЕРКИ ЗА СПРАВУВАЊЕ СО РИЗИКОТ
1.Недоволна техничка опременост	Средна	Средно	Континуирано снабдување на техничка опрема

2.Несоодветни човечкиресурси (недоволен број на вработени и незадоволителен ниво на знаење и вештина за спроведување на зададените обврски)	Голема	Големо	Доекипирање на секторот. Континуирано следење на специјализирани обуки и специјализирани саеми и работилници
3.Недоволно финансиски средства за редовно одржување и сервисирање на ИКТ опремата и сервисите	Средна	Големо	Пренамена на средства и планирање на дополнителни средства за наредна програмска година
4.Неопходни софтвери за менаџирање на Информациониот систем	Средна	Средна	Со пренамена или со планирање на новиот буџет за обезбедување на средства и набавка на неопходните софтвери